

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS76506	ImageGroup:	I8LS76508
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ལྷུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་རྟོགས་སྒྲ། sdud pa'i dka' 'grel rtogs sla/
Author:	སེང་བཟང་པོ་ seng+ge bzang po
Descriptor:	n/a
Original Publication:	mdo rgyan sbyar ba'i 'grel pa/;15
Place:	[s.l.]
Publisher:	zab rgyas gtsug lag khang dpe tshogs khang /
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

༡༡། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་དུ་ཆེ་ལྷན་པ་
 ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པའི་དཀའ་འབྱེལ་
 བཞུགས་སོ། །

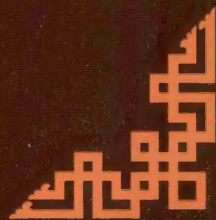

15 ལྷན་པའི་དཀའ་འབྱེལ་

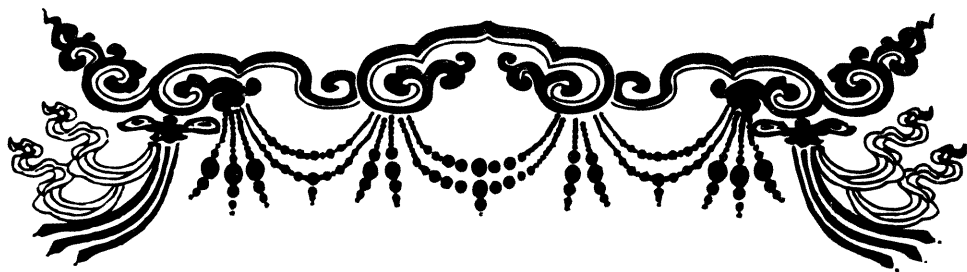
ལྷན་པའི་དཀའ་འབྱེལ་ཆོག་ས་སྤྱ།

མཛད་པ་པོ། རྒྱུ་དཔེ་མེད་གི་བཟང་པོ།

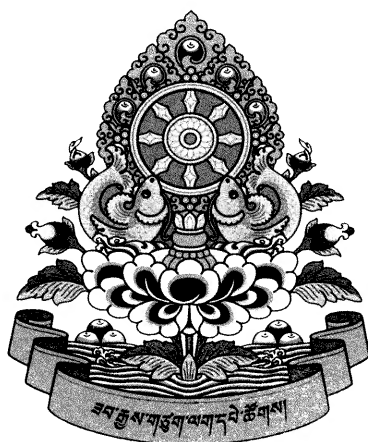
ཟབ་རྒྱས་གཞུག་ལག་དཔེ་ཆོག་ས་ཁང་གིས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

༡༡། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱད་པ་
 ཆོགས་སྤྱོད་བཅད་པའི་དཀའ་འབྲེལ་
 བཞུགས་སོ། །

15 མཆོད་པ་པོ། རྒྱལ་དཔོན་མེད་གི་བཟང་པོ།

རྒྱད་པའི་དཀའ་འབྲེལ་རྟོགས་སྤྱོད།

མཆོད་པ་པོ། རྒྱལ་དཔོན་མེད་གི་བཟང་པོ།

ཐབ་རྒྱས་གཙུག་ལག་དཔེ་ཆོགས་ཁང་གིས་དཔར་རྒྱུ་ན།

དཀར་ཆག

སྤྱད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དཀར་འགྲེལ། 2

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག 218

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་
ཆོག་གས་སྤྱ་བཅད་པའི་དཀའ་འབྲེལ་
བཞུགས་སོ། །

སྤྱད་འབྲེལ་རྟོགས་སྒྲ།

མཛད་པ་སོ། སྒྲོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་སོ།

སྐྱོས་པས་གསུངས་པ་ལོ་བའི་མེས་ཅན་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བས་ཁོང་དུ་
 མུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དཔྱེ་བ་སྐྱོས་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
 གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡུལ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་བསྐྱས་པའི་
 དགོས་པ་ནི་ཉན་པ་པོས་གསལ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་
 བསྐྱད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མེས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བར་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཆིགས་སུ་བཅད་པ་སྦྱར་བ་ལ་བདག་ཉིད་མངའ་བརྩེས་པར་ལེས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་པར་སྦྱར་བ་དང་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆོད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་སྐྱེས་
 ཡུའི་དོན་ཅམ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་བདའི་དབང་གིས་སྐྱེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མངོན་

པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་
བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོ་ཅམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་གྱུར་པའི་ལེ་ལུ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་ཆོག་ས་སྤྱི་བཅད་པས་མངོན་
པར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་བས་ན་སྒོ་དམན་པ་རྗེས་སྤྱི་བཅད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་
དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བརྒྱད་སྟོང་པར་བརྗོད་ན་འདིར་ཡང་བཤད་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འབྲེལ་པ་དང་པོར་བསྟན་པར་བརྗོད་དེ། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྟན་
བཅོམ་དང་། དགོས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ངོ་བོའི་མཆོན་
ཉིད་ཏུ་གྱུར་པར་བསྟན་ཏོ། དེ་ཡང་དགོས་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏོ།
འདི་ལྟར་འདིའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་པོས་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ནི་འདིའི་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་པ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །མངོན་
པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་འདུས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པར་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

འདས་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱ་པའི་མདོའི་དོན་སྤར་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་
མདོར་བསྐྱུས་པས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་
ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུང་པ་ཆོག་ས་སྤྱི་བཅད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་
རྒྱད་ལ་རྟོགས་པ་གནས་པ་སྟེ། མ་ལུས་པར་བསྐྱུས་པའི་དོན་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཁོང་ཏུ་
ཟུང་པ་ནི་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོས་པའོ། །རྗེ་སྐད་བསྟན་པ་

ཉིད་ཀྱི་བརྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་མ་རྟོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
མ་ཆོག་པས་ཆུང་དུས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་ནས་བློ་བཞིན་ཤེས་
པ་ལ་གཞག་སྟེ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྟོམ་པའི་རང་
བཞིན་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་ནི་རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
སྐད་དུ་ཡང་།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ལས། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་
གང་། །གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྟོང་ལྡན་པས་རྟོགས་
འགྱུར་ཞེས། །ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །མདོ་དོན་བློ་བཞིན་པ་ལ་
བཞག་ནས། །བདེ་ལྷག་ཏུ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བ། །ཆོས་པ་ཡི་ནི་དགོས་
པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྤྱོད་གཞིའི་སྐབས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། །གང་གི་ཆོ། །གང་ལ། །གང་གིས། །གང་དུ།
གང་དག་དང་ལྡན་ཅིག་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་ཞེས་འདི་བ་རྣམས་ལ།
ལན་དུ་བདག་ཉིད་ཆད་མར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་
རོ། །དུས་དང་། ཡུལ་དང་། སྟོན་པ་པོ་དང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་པས་ལ་བསྟན་པ་
ནི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་སྟེ་སྤྱོད་གཞི་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལ་པོའི་
ཁབ་ཀྱི་ཁྱོད་ཁྱོད་ཆེན་པོའི་བྱ་ཆོད་ཀྱི་སྤང་བའི་རི་ལ་དག་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་
འཁོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་ཏེ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་བཞུགས་པ་དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་གནས་དེ་ཉིད་ཏུ་འཁོར་ཆམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བདག་གིས་མདོ་སྤེ་རིན་
པོ་ཆེ་ཐོས་སོ་ཞེས་སྤྲུང་པར་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་
ཏེ། གཤུལ་བྱ་ཆམས་གྲུས་པར་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏུ།
གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་ཚོམ་པར་གསུངས་པ་དེ་འདྲིར་
ཡང་གཟུང་བར་བྱའོ། །

མདོ་དོན་སྤྱི་བར་འདོད་པ་ཡིས། །དགོས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་བཅས་
དང་། །ཆིག་དོན་བཅས་དང་མཆོམས་སྒྱུར་བཅས། །ཀླུ་ལན་
བཅས་པས་བསྐྱད་པར་བྱ། །

ཞེས་རིགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་པ་པོའི་སྤྱི་པོ་
ཆམས་ཀྱིས་མདོའི་དོན་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཆམ་པར་བྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དང་། འཆད་པ་པོ་བདེ་ལྷག་ཏུ་བཤམ་སྤྱི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་བསྐྱུས་པའི་དོན་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
དོན་ཏུ་དང་པོར་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དགའ་དང་
གྲུས་དང་དད་པའི་མཆོག་ནི་ཉེར་གཞག་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་རྣམས་རང་
བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་
སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སོ། །

དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་མེད་པས་
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཆོར་ལ་མི་གནས་

ཤིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་འབྲས་བྱ་དག་དང་གཟུགས་དག་
པ། །ནམ་མཁའ་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ་དབྱེར་མེད་དབྱེད་དུ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་སོ། །

དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་པས་དེའི་
རྗེས་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། དཔལ་པོ་གར་སྟོན་ཤེས་རབ་པ་
རོལ་བྱིན་པ་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉི་མ་སྒྲག་ཅན་གཟུང་བྲལ་སྤང་ངེར་འདུག་པ་
དང་། །མེ་བཏར་རྩ་དང་ཤིང་དང་ནགས་ཚེལ་བསྐྱེགས་པ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
གསུམ་ཐོབ་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལམ་དང་།
དངོས་པོ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་བསྟུན་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་
བསྟོམ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་དག་ཅིང་ཡོངས་དག་པར། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་མི་སྟོན་
ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ས་ཡི་ཚོས། །མི་འཆད་དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་རིག་བྱ། །ཞེས་
བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་
པའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་གསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི་ཅེ་མོའི་
མཛོད་པར་རྫོགས་པ་སྟེ། དག་བཙུག་ས་དང་རྒྱུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དག་བཙུག་རང་རྒྱལ་ཐེག་བྲལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ངེས་
ན། །དཔལ་པོ་རྟག་དུ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་

གྲིས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པས་སོ་སོ་
དང་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་བསྐྱུས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིམ་པས་བསྐྱོམ་པ་
ནི་མཐར་གྲིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གང་ཟག་གཞན་ཕྱིར་
སེམས་པ་རྣམ་དག་ལ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པ་ཆོག་ས་སྤྲུག་བཅད་པ་གཅིག་གིས་སོ། །དེའི་རྗེས་
ལ་མཐར་གྲིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱོམ་པ་དང་ལྡན་པས་ཤིན་ཏུ་གོམས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱས་
པ་ནི་སྤྲད་ཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། སྤྱོད་བྱས་སམ་འོན་ཏེ་རྟག་ཏུ་
བརྟེན་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པར་ཆོག་ས་སྤྲུག་བཅད་པ་གཉིས་གྲིས་
སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
བསྐྱོམ་པ་དང་ལྡན་པས་སྤྲད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། བདག་གི་
བདེ་བ་བཏང་ནས་རེ་བ་མེད་སེམས་གྲིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ས་སྤྲུག་
བཅད་པ་གཅིག་གིས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡུམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཉན་པས་རྗེས་སྤྲུག་
བཅའ་བས་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་ཡུན་རིང་
ལའོར་འདོད་ཅིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཇི་སྟེད་བདག་གིས་

བཅོད་སྒྲུབ་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅོད་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་གནས། །ཞེས་
བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་གདམས་དག་སྤྱིན་པ་ནི། ཆོལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བ་འདོད་ཀླམས་
འཕགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་མཐུ་ཆེན་འཕེལ་
གྱུར་ཏེ། སྤྱིན་མེད་འོད་གསལ་རྒྱ་དཀྱིལ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གདམས་དག་བཟུང་བ་དང་ལྷན་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་
པའི་རིམ་པ་ཅི་འདྲ་བར་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པས་ཡི་དྲགས་
འགོ་བ་གཅོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱུས་རྒྱུད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོངས་
སུ་འཛིན། །དེ་བཞིན་དགོ་འདུན་རྒྱུད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན། །ཞེས་བྱ་བ་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་གཤམ་འདིའི་མིང་དོན་དང་ལྷན་པ་
རྟོགས་པ་མངོན་དུ་འགོ་བས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་གཏད་
པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གསུངས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་
དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྟོགས་སྒྲུབ་བཅིང་ཀྱིས་དོན་ལྷག་མ་བཞི་པོ་མ་
གསུངས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་དུ་
བསྐྱེད་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

ཀླུ་ཀྱན་མཁུན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད། །ཀླུ་ཀྱན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་། །ཅེ་མོར་ཕྱིན་དང་
མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་

སྤྲུང་དེ་རྣམས་བརྒྱད།

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཞད་པས་
མདོའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ནས་ཀྱི་སྤྲུ་ནི་
རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཇུག། མན་ངག་མདོར་བསྟུས་ནས་བསྟན་པའི་
སྤྲུ་པས་ཡིན་ནོ། །ཡང་གི་སྤྲུ་ནི་ཆོག་གི་རྒྱན་ནོ། །དེས་པའི་ཆོག་ཏུ་ནོན་མོངས་
པ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་པས་ཡང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིན་པར་བསྟན་པའཇུག།
དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའི་
གདུལ་བྱ་མི་སྤྲོད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་
འབྲེལ་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་བཞི་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་དག་
གིས་སྤར་གཞུང་རྒྱས་པ་མཉན་པས་སྤྲུངས་པའི་ཕྱིར་གང་ཞེག་བསྟུས་ནས་ཉན་
དུ་རུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །

དེ་དག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ནི་མ་ནིང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཞུས་
ཆེ་བའི་ཕྱིར་རམ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྲུ་པ་དང་མི་ལྡན་པས་འཁོར་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་ཉེས་པར་སྤྲོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བྲལ་བ་
མ་ཡིན་པའི་སྤྲུ་པ་དང་བྱུང་མེད་དག་ལ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་དགེ་སྤྲོང་དང་། དགེ་
སྤྲོང་མ་དང་། དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་བསྟེན་མ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལ་ཕན་པ་དང་
རྟག་པའི་འཁོར་རྣམས་བསྟུས་ནས་འཁོར་བཞི་པོ་ཉེ་བར་བརྒྱུང་སྟེ། དེ་ནས་
འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྤྲོང་སྤྲོ་བ་དང་། མི་སྤྲོ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སྤྲེད་པའི་བདག་མོ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྤྲོང་མ་རྣམས་དང་། གཞུགས་

ཅན་སྒྲིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོབ་པའི་དགེ་བསྟན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་
བསྟན་མ་ས་ག་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་སྒྲོས་ཏེ། བློང་གཞིའི་
ལེའུར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚས་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བས་དེ་དག་གི་མཚན་
ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དགེ་སྒྲོབ་ལ་སོགས་པས་གྱུར་མ་བསྟུས་ལ། སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་བྱེད་པས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་བརྟན་པའི་འཁོར་ཡིན་
པས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མ་སྒྲོས་སོ། །ཡང་དག་པར་དགའ་བར་མཛད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བསྟུས་པ་འདོད་པས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་
སྦྱེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་བསྟན་པ་
ཉིད་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་སྒྲོ་བ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་དོན་འདི་ཉིད་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ན་རིགས་པ་
དང་མི་ལྡན་པས་དོར་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་
མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་དག་ལ་དབང་བར་བསྟན་པས་བདག་ཉིད་
ལ་གྲུས་པ་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྟུས་ནས་བསྟན་པས་ཡང་དག་པར་དགའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ཅི་ན་སྒྲུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཡང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་འདི་དེ་མ་ཐག་དུ་བསྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་

བསྐྱེད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་སྤྱགས་སྤྱ་ཆུང་བས་གསལ་བའི་
རབ་ཀྱི་མཐར་སྤྱག་པར་བྱིན་པ་སྟེ། བ་རོལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་པ་
རོལ་ལོ། །

ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གཙོ་བོ་ནི། སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་
འདས་ཏེ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟེ། འབྲས་བུ་དེའི་དོན་ཏུ་
སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་དང་
འདི་སྟེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་གཞན་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་གང་
ཡིན་པ་རབ་ཏུ་བྱེན་བསྟན་པའི་གཞུང་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་སྤྱག་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ན་དེ་གཉིས་ནི་བརྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །འདི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རི་རྒྱུད་བསྟན་
པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་གིས་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་ནས་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་ཅིང་རོ། །དེའི་ཆེ་ནི་དེར་དོན་མདོར་བསྐྱུས་
ནས་བསྟན་པ་ཉན་པར་རུང་བའི་འཁོར་བའི་འདུས་པ་དེའི་ཆེ་ལོ། །

ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དགའ་དང་གུས་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཇུག་ཐོགས་སྤྱ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆོག་ས་སྤྱ་
བཅད་པ་འདི་ལོ། །ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་
ཉིད་དང་ལྡན་པའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་བསྐྱབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་

ལ་བཀའ་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་བསྟན་ནས་ནམ་
བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་། སྤྲོད་མེད་སྤྲོད་པོ་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པར་
འདོད་ནས་དགའ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ།

དགའ་བ་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའོ། །གུས་པ་ནི་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་
པའོ། །དད་པ་ནི་གུས་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། །མཆོག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ། །ཉེ་
བར་གཞག་སྟེ་ནི་ཉེ་བར་སློ་ལ་གཞག་པའོ། །འདི་སྤྲད་དུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་
པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་བཤད་དེ།
རིམ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་
རབ་ཏུ་དང་བ་སྟེ། དད་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་
བསྐྱེད་པས་མཉན་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དད་པ་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བར་བྱ་
བ་བསྟན་ནས། དེ་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གསལ་བ་ནི་སྤངས་པ་སྟེ། ཅི་ཞིག་སྤངས་ཤེ་ན། སྐྱིབ་པ་དང་
ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱིབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །

ཡང་དག་པའི་དོན་རྒྱུ་སྒྲིག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱིབ་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་
ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེ་ཡང་
གཉེན་པོ་གོམས་པར་བྱས་པས་བསལ་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བྱི་མའོ། །དེ་བསལ་

ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྟེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་དེ་ཉིད་ལ་གཞོལ་བའི་སེམས་
ཀྱིས་མཉན་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དོན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་དང་གཉེན་པོའི་སྟོགས་འདི་སྤང་བ་དང་བྱ་བ་ཡང་ཅི་
ཞིག་མཉན་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཞི་བ་མཉན་པར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་རྟེ། མངོན་པར་
མཐོང་བའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་བསམ་བས་མི་བྱའོ། །ཐར་པའི་བསམ་བ་སྤང་ན་ལས་
འདས་པའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་ལ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་རྒྱར་གྱུར་
པ་ནི་ཞི་བའོ། །མཉན་པར་གྱིས་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །རྗེས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་
འབྲེལ་རྟེ། །འདིར་དེ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། བསམ་བ་དང་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡང་གཟུང་བར་བྱའོ། །རི་ལྟར་དེ་འབྲེལ་ཞེ་ན། འགྲོ་དོན་མངོན་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་རྟེ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྐྱལ་བ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་ལ་སྟོགས་པ་ནི་ཞུགས་པ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་རིམ་པས་ཞུགས་པ་ཡིན་རྟེ། འདིས་ནི་སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་སྤྱིའི་དོན་
བསྟན་རྟེ། །

དེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་
པའི་སྟགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་དགའ་བའོ། །འདིས་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་སྤྱིའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གཟུགས་བརྟན་སྤངས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་སྤྱོན་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་མཉན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་གི་དེ་དག་
 ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་རྣམས་པ་གསུམ་ཀ་དེ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བས་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་སྤྱིའི་སྤྱར་གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བརྟ་
 ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཀྱིས་དོན་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་དོན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ནི་འདི་
 སྐད་དུ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་ས་པོན་རབ་ཏུ་སྤྲུལ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷོམ་
 པ་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱིར་པ་ཉིད་དང་སྤྱིར་རྗེའི་སྤྱིར་པོ་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་སྐལ་བ་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་ཀྱི་དོན་བཟོ་ཞེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་ནས་སྐྱབ་པ་ཕུན་སུམ་
 ཆོག་པ་བཟོ་ཞེས་གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་
 དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆོག་པ་ཀྱི་ལམ་ནས་བརྟམས་ཏེ།

སའི་རིམ་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཀྱུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་བར་དུ་གང་གིས་རྟོགས་པ་
 དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་སྟེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཐོས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་ཀྱིས་བརྟན་པར་
 འགྱུར་རོ། །ལམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྐྱབས་པར་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་བའི་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་དེ་དག་དང་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ན། གང་ལ་
དཔའ་རྣམས་སྐྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལའོ། །

མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་ཞིང་ཉམས་པར་མི་
རུས་པ་ཡོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དཔའ་བའོ། །ཆོས་མ་ལུས་པ་ལ་
གོམས་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རང་གི་རོལ་སྟེ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་
རྟེན་ཏུ་རི་རྟེན་བཞག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་མེད་
དེ། གདམས་ངག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁྱད་པར་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེའི་རང་བཞིན་རྣམས་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་ལུས་པའི་
ཆོས་བསྐྱུས་ནས་དང་པོར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོང་ཐུག་བརྒྱུ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་བསྟན་ཅེས་ཟེར་ན་སྐས་པ་གང་གི་ཕྱིར་རྣམས་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ལ། ཆོག་ས་ཀྱི་བསྐྱུབ་པར་རབ་ཏུ་
དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་སའི་ཆོག་ས་འདུས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་སྐས་རྣམས་ལམ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་

གསལ་བར་བཤད་པ་དང་དོན་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་ལས་ལམ་
ཤེས་པ་ཐ་དད་པར་བཀོལ་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བདུན་པ་ལ་
ཞུགས་པའི་རབ་ཐ་དད་པར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པར་གཞག་གོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སྟོན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
བསྟན་པས་སྟོག་པའི་སྟོན་པ་ཡང་འཕངས་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ན་སྟོན་ཏུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། རབ་ཏུ་སྟོས་པས་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དེ་ཉིད་
ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཐ་དད་པར་ས་བདུན་པར་གཞག་སྟེ།
ལམ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཙམ་
ལ་གཞག་གོ། །གཞན་དུ་ན་དེ་དག་ལ་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེའི་རྗེས་
ཐོགས་ལ་རྣམ་པ་དང་། ལམ་དང་། དངོས་པོའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
བསྟུས་ནས་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བྱུང་པར་གྱི་
ལམ་སྟོན་པས་ཅན་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་
པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པ་རྟོགས་པ་བསྟན་ནོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་གཉན་པོའི་ཚོགས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་བྱུང་
པར་གྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པའི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པས་གཉིས་

ནི་ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་རྟོ། །དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ས་བཅུ་པའི་བར་
ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོ་དང་བསྐྱུས་པ་བསྐྱོམ་པའི་
དོན་གྱི་གོ་རིམས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་
ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །

དེ་ནས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་
བྱས་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་དེ་
ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྐྱུས་
ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟར་གང་ཡོད་པར་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་བཞིན་ནོ། །

སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །བ་ལང་རྗེའི་སྐྱེ་བོ་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མ་སྟན་པའི་
སྤོགས་ལ་ཡོད་པས་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཀྱང་འགགས་ན་ནི་
ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་བརྒྱུག་

གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པས་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བས་ན་སྤྱིའི་དོན་ཡོད་པར་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་གང་
ཞིག་རིག་པ་ན་གང་རིག་པའི་ཐབས་མེད་པ་དེ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་རིག་
པ་ན་སེར་པོ་མི་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་རིག་པར་གྱུར་པ་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིའི་
དོན་རིག་པའི་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་
པའོ། །གང་གི་སྤྱིར་ཉི་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་ན་རྣམ་པ་མེད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་
ནོ། །ཤིན་ཏུ་ཐལ་ཆེས་པའི་སྤྱིར་གཞན་གྱི་རྣམ་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་ན་མི་
འབྱུང་བ་མེད་པས་འབྱུང་བ་སྤིང་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་
ནོ། །ཕྱོགས་གཞན་ཡང་མི་སྤིང་པས་ཤེས་པ་གཞན་མེད་པས་ན་དོན་རིག་པའི་
ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་
འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རིག་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཡང་རིག་ན་ནི་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྒྲོག་ན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་
ཡོད་པས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་སྤར་གཏན་ཚིགས་དམིགས་པའི་
མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་ལས་བསྒྲོག་པར་གྲུབ་པས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཅན་གྱིས་རོ་བོར་འདུས་པས་གཉིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པོ་
ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེར་སྒྲུབ་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པའི་མཐའ་

ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཡོངས་སྤྱོད་གྲ་
གཟ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་གྲང་ན། གལ་ཏེ་སྤྱོད་གས་དང་པོ་ཡིན་ན་ནི་གང་ཞིག་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་གས་པའི་ཆོས་གཞན་འཛིན་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ནི་རྩའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་འཁྱུལ་པའི་ཤེས་པ་
བཞིན་ནོ། །

ཤེས་པ་འདི་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱབ་པར་
བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་གས་པ་མ་ལྟས་པས་དབེན་པ་རྟོག་
པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་
པ་ཙམ་དུ་ཉམས་སྤྱོད་བས་མ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གས་ལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་གས་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རང་
གི་ངོ་བོ་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་བསྐྱོག་ན་གཞོད་པ་ཙན་གྱི་ཆད་མ་
ཡོད་པས་གཏན་ཆོག་ས་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་གས་གཉིས་པ་ཁས་ལེན་
ན་དེའི་ཆེ་སྤྱང་བའི་དོན་ལ་བསྟོན་རྟོག་བྱ་བར་མི་ལུས་པ་སྤྱོད་གས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་དབེན་པ་དོན་ཙམ་རྟོགས་པ་འདི་ཉིད་སྤྱོད་མ་ཉིད་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་
ཙམ་ལ་ཚད་བས་འདི་ནི་གྱི་ནོ། །

གཉིས་སྤྱོད་མེད་པའམ་གཉིས་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་
པོ་མེད་དེ། དོན་འདི་སྤྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱོད་མའི་རང་བཞིན་དུ་
ལུང་དང་རིག་པ་མདོར་བསྐྱུས་པས་བསྐྱུབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དབའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
 རི་ལྟར་ཆོས་འདི་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མི་ལྟར་བས་སྟོང་སྤྲུག་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པར་
 འཕགས་པ་རབ་འབྱུང་ལ་སོགས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་སྟོན་པ་ལ་
 དབང་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་ཉིད་ཡིན་པར་དཔེ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་བས་ལན་དུ། འཛམ་བུའི་གླིང་འདྲིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ།

འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགུ་འདས་གངས་རིའོ་དེ་ནས་ནི། །སྟོས་ངད་
 ལྟན་པའི་ཚུ་རོལ་ན། །ཚུ་ཞེང་ལྷ་བཅུ་ཡོད་པའི་མཆོ། །ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ། མ་
 རྟོས་པའི་མཆོ་ལས་ཤར་ནས་ནི་གང་གྲུའོ། །སྟོན་ནས་ནི་བུལྲུའོ། །བྱབ་ནས་ནི་
 སིན་རྒྱུའོ། །བྱང་ནས་ནི་སི་ཏ་སྟེ། དེའི་མཐུས་མངོན་སུམ་དང་བརྒྱད་བས་འདུས་
 པའི་ཕྱིར་ཚུ་གྲུང་རི་སྟེད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚུ་གྲུང་རི་སྟེད་ཀྱི་
 རྒྱན་འཛམ་བུའི་གླིང་འདྲིང་འབབ་སྟེ། མཆོའི་མཐའ་མ་ན་འཛམ་བུའི་ཤིང་གནས་
 པས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཚུའི་ནང་ན་གནས་པའི་ངོས་ཀྱི་ཆ་སོག་
 ཀའི་ངོས་གསུམ་ལ་ནི་སྟོང་སྤྲུག་གཉིས་གཉིས། གཅིག་ལ་དབག་ཆད་བྱེད་དང་
 བཞེ་བཅས་པ་ནི་ཚུ་ཞེང་གི་ཆད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་མངོན་པ་གཅིག་ལས་
 བསྟན་ཏེ། །མངོན་པ་གཞན་དང་གཞན་ལས་ནི་གཞན་ཏེ་ཆད་མི་མཐུན་པར་
 བསྟན་ཏེ། །

འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་གཞག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་
 རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆད་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། འདྲིང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་
 བ་རི་ལྟར་གཞན་དང་གཞན་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱིའི་དངོས་པོ་

ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་ལ་གླིང་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།
རི་ལྷ་རི་ལྷར་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་འགལ་བ་མེད་དོ། །

ཆུ་སྒྲུང་གི་བྱ་བ་རི་ལྷ་བྱ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་མེ་ཏོག་འབྲས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བྱ་དང་ལྡན་པ་དག་ནི་ཨ་ཕ་ལ་སོགས་
པའི་ཤིང་རོ། །འབྲས་བྱ་སྒྲིན་ནས་སྐྱམས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིན་ནི་ཤིང་ལ་སོགས་
པའོ། །འབྲས་བྱ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནགས་མ་སྟེ། ལུ་དུམ་བླ་ར་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་དག་སྐྱེད་བྱེད་ནི་གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དུའོ། །གང་གི་མཐུས་འབབ་ཅེན། ལྷ་དབང་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
ལྷ་ནི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོག་མཁན་སོ། །དབང་པོ་ནི་བདག་པོ་སྟེ། ལྷའི་རྗེ་པོ་དེ་ཉིད་ནོར་རྒྱས་
ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་བདག་པོའི་གཙོ་བོ་སྟེ། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ནི་
ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བས་ཚ་བ་འཛོམས་པས་ན་མ་རྩོས་པ་སྟེ།
བདག་ཉིད་ཀྱི་བྲིམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མཐུ་ནི་རྒྱས་པའོ། །དཔལ་དང་ལྡན་ཏེ། ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཤིན་ཏུ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་ཆོན་ཀྱི་འཛིགས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལས་འདས་ཏེ་རང་དབང་ཐོབ་པས་ན་བདག་པོ་སྟེ། མ་རྩོས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་རྟོ། །

དཔེ་བསྟན་ནས་དོན་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་མདོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ལྷ་
གི་ཆོད་མ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ནི་རིག་པ་དག་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་

དང་བསྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་དང་། འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཞེས་ཆོག་ནས་པར་སྐྱར་
བར་བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཆོག་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དོ། །

བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་མཆོག་སྟེ་
སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་སོ། །བདེ་བ་བྱེད་པ་ནི་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་
འབྲེལ་པར་མི་རིགས་ཏེ་བཀག་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དེའི་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་གཞན་དང་
གཞན་བརྒྱད་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྟེ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་ཐོས་པས་ན་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་དབང་གིས་ཀྱང་དོན་ཏེ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀྱང་ཀྱང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་
ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་སོ། །རི་ལྟ་བུ་
ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནི་
འབྲུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་
ནས། དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་གི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གིས་ཀྱང་རང་གི་ཐེག་པ་ཅིའི་

ཕྱིར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་
ཡིན་པར་བརྟུན་ཅེ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྷན་པར་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

ལན་དུ་རྒྱལ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་སྤྲིག་པའི་
ཆོས་ལས་རྒྱལ་བ་ནི་རྒྱལ་བ་སྟེ་བཙུག་པོ་འདས་སོ། །ཆོས་ནི་གང་ཟག་ལ་
བདག་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །རྒྱལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། གང་
བསྟན་པ་ནི་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ལས་དུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མིར་གྱུར་པ་ནི་མི་མཆོག་གོ། །དང་པོ་ཉིད་ལ་
དབང་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་རང་གི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱོངས་
པའི་ཕྱིར་སྟོབ་མར་གྱུར་པས་སྟོབ་མ་སྟེ་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱབས་ཤིང་
ངོ། །ཡང་ན་མི་མཆོག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། དེའི་སྟོབ་མ་ཡིན་པས་ན་
སྟོབ་མར་གྱུར་པའོ། །དེས་རང་གི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཤིང་
ཕྱིས་བསྐྱབས་པས་ངེ་བཞིན་དུ་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་མི་
འགལ་བར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཐུས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་མཐུས་མ་
ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འདིས་འདི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་མཉམ་
པར་གཞག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས་དོན་རྟོགས་པའི་ལུལ་གྱིས་
ཆོས་ཀྱང་རང་གི་རྟོགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པར་མི་རུས་ན། ལུལ་དུ་བྱུང་

བཅིང་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་བདེ་བར་གསལ་གསུང་གིས་སྐྱེས་ཀྱི་ལམ་དུ་
 གྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཅིང་གྱི་མཁུས་མངོན་
 བར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཉིང་བ་ལ་དབང་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐད་དུ། རང་གི་རྟོགས་པ་འདི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །ཅི་ཞིག་ཅམ་ནི་དཔག་
པར་བྱས། །ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་ཁྲོག་བྱུར་བས། །དེ་བཤད་པ་ནི་དཀའ་བ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་ཉན་ཆོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱང་ནས་
བྱང་བསྟན་པར་མི་བྱས་མོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞལ་ལ་བྱུང་བ་བརྗོད་ནས། ད་ནི་དང་
པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལ་རི་ལྷར་བབ་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་གདམས་རག་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ལས་སྤྱི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་
བུར་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་
ཤེས་རབ་ཡང་དག་པར་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མཆོག་
ལོ། །

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གདམས་པའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཙང་པ་མི་སྲིད་པས་
 དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
 ལམ་སྟོན་ཅིང་འདོམས་པར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་ཅན་ལ་ཐན་
 འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་བསྐྱེད་པ་
 མཉེ། བསྐྱེད་པ་དེ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་སྒྲུར་རོ། །ཀྱང་གི་སྒྲུ་ནི་རིམ་པ་

གཞན་དུ་སྤྱར་ཏེ། སྤྱད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་གདམས་
ངག་མེད་པས་ངེ་ལྟར་གདམས་ཤེ་ན། དེ་སྤྱད་ཐོས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་།

བྱ་བ་མི་དམིགས་པར་བསྟན་མ་ཐག་ཏུ་ཐོས་པ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ།
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེས། །མེད་པར་དོན་དམ་ཁ་ཆེན་གྱི། །སྤྱང་དུ་འགྲོ་
བར་བྱ་བ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འདིགས་པར་བསྐྱབས་ནས་སྤོངས་
པ་མེད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཡང་ཆད་མས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་མི་
སྐྱག་སྟེ། སྐྱག་པའི་གནས་མེད་པས་སྐྱག་པ་དང་བལ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་རྟོགས་པས་འདིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སྦོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིང་
པོ་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ཡོངས་སྤྱ་
བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཐག་གི་བསྐྱབ་པ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པར་འགྲུར་རོ། །

གདམས་ངག་ཐོས་པའི་ལས་དང་པོ་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚས་
གོམས་པར་བྱས་ནས་ཚིགས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པའི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་། ཡོངས་སྤྱ་བསྐྱང་བས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྟན་པ་རྒྱུད་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་

པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱུང་བར་དུ་འབགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་དང་
པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་སྤྲ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་
རྟོགས་པས་ན་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སུ་རུང་བ་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ནི་ཆོར་བའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །མཆོན་
མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་འདུ་ཤེས་སོ། །སེམས་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་སེམས་པ་སྟེ། གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་གཞན་དག་གྱུར་གཟུང་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ། དེ་རྣམས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་ལྷག་མའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་དོན་
བཀག་ན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་པར་འགྱུར་བས་ན་སྣང་བ་ལས་གཞན་
ནི་རིགས་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་གྱི་རང་
བཞིན་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ལྟོག་པས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
གནས་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཏེ། རྟུལ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སྟེ་བ་མེད་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་གྱུར་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དམིགས་པ་དང་བུལ་བས་མི་གནས་ཏེ། མངོན་པར་

ཞེན་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་གནས་པ་མེད་པར་དོན་ལ་སྤྱོད་དེ། དེས་པར་གནས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ངོ་མོལ། །

ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཅིག་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་དོ། །ཐོབ་པ་ནི་རྒྱ་ཐོབ་ན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་གཤེགས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྤྱར་མི་སྟོག་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ལས་སྐལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བྱང་བ་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ངོ་བོའི་རྗེས་སོགས་ལ་དགེ་བའི་ཅ་བ་གཡོ་བའི་ཅེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་མོར་གྱུར་བ་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཙོ་སྤྱངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱུ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་དུ་རྒྱ་སྟེ། དེས་རང་གི་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གྲོལ་བར་མི་རིགས་པར་དེས་པར་ཤེས་པས་ཕྱིས་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞུགས་ནས་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཙམ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དང་།

ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་ལོ་མདོ་སྟེ་པས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་རྣམ་པར་བཤེག་ནས་དམིགས་པ་མེད་པར་བརྟགས་ཏེ། འཁོར་བ་དང་ལྷ་ལས་འདས་པ་སྟོགས་གཅིག་དུ་སྤྱང་བས་སྐྱག་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་རྟོགས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འད་གི་སྤྱི་ནི་དེས་

བར་བཟུང་བའི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དེ་སྣང་བྱིའི་བདག་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་ཡངས་ལ་
མི་རེག་སྟེ། ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ། །

མི་རིག་པ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱེན་པར་གནས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །འདིས་ནི་མཚན་མ་མེད་པས་
བྱུང་བའདུགས་པའི་བྱིར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་འདི་འབྲས་བྱ་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་གི་ནང་ནས་གང་ཡིན། འོན་ཏེ་རྗེས་
སམ། ཡོན་ཏན་ནམ། ལས་སམ། སྤྱི་འམ། བྱུང་བར་རམ། འདྲ་བའམ། སྤེལ་ཡིན།
ཅི་བདག་གམ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནམ། གང་ལ་སྟེ། ཅི་
བདག་ལའམ། ཆོས་ལའམ། གང་ལས་སམ། ཆོས་ལས་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདི་
དག་ནི་སྟོང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་སྐྱ་
ཐམས་ཅད་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་གང་གི་བྱིར་ཡང་མ་ཡིན། སྤེལ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །

ཞེས་ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟག་
པོ། ཉེ་བར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་རྟོག་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའོ། །ཡང་རྣམ་པ་
སྟོ་ཚོགས་པ་འདི་དག་ལ་རྗེས་སུ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇུག་
པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན།
ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དམིགས་པ་དང་

ནམ་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སྤྱ་ནམ་པ་སྤྱ་ཆོག་ས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སྤྱ་བརྟགས་ནས་ཞུས་པ་མེད་དོ། །རིག་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲག་པ་མེད་
དོ། །

དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཅེ་མོ་སྟེ། རྒྱུ་རུ་
དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་གང་
ཡང་རྒྱུང་བ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བར་
གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུར་གྱུར་བ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཅེ་མོའི་རྗེས་ལ་དེ་བཟོན་པ་
སྟེ། ཉམས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་བཟོན་པར་གྱུར་པའི་
དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཤམ་
ཏེ་མི་ཤེས་པར་སྟོད་པ་ནི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྟོད་པ་མེད་པར་
རོ། །ཡོངས་སྤྱ་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །མཆན་མ་ལ་སྟོད་པ་ནི་བསྒྲག་པ་ལ་
སྟོད་པའོ། །འདི་སྐད་དུ་ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་
ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་ནམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་སྟོད་པ་དེ་ནི་སྟོག་རྒྱ་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དམིགས་པ་ནི་མཆན་མ་ལ་སྟོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་ཏེ་ཞེས་བསྟན་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སྤྱ་
རྟོག་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་གཤམ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་རྟོགས་ནའང་
སྟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་
ཕྱིར་མཆན་མ་ལ་སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་

རང་བཞིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་བསྐྱོད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གནས་ལ་ཆགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་
ནོ། །བསྐྱོད་པ་ནི་མ་དད་པའོ། །

དེ་བས་ན་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་སྤངས་པ་ལས་རང་མེད་པའི་བྱང་པར་དུ་
འཕགས་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་
སྟོན་ཏོ། །རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་གནས་པ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ།
གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་
སྟོང་ཅིང་གནས་པ་མེད་པར་སྟོང་པའོ། །གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མི་
དམིགས་པར་སྟོང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་ནི་ཡང་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྟག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་
པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པས་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་
བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ནི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་བསྟན་ཏོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེ་མེད་སྟོ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དག་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་
སྟོ་སྟེ། དེས་བཟོད་པ་རྒྱུད་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པ་དང་
ལྟན་ནོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟན་ཞིང་གཟུང་བའི་དབྱེ་བ་སྤངས་པའི་

ཕྱིར་ཞི་བའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐལ་བ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཐོབ་པས་
ན་རེག་པའོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མཆོག་གོ། །འདིས་ནི་རྒྱར་གྱུར་པ་བསྟན་ཏོ། །

སྤྱེ་མེད་སྒོ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་བཟོད་པའི་རྗེས་
ཐོག་ས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ། འདིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། བདག་ནི་བདག་ཏུ་གཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སེམས་
རབ་ཏུ་ཞི་བའོ། །གནས་པ་ནི་རྣམ་པ་དུ་མའི་ཡོན་ཏན་སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལུང་སྟོན་པར་མཛད་དེ། སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རིགས་ངེས་པའི་ཕྱིར་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་བདག་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་ཅེ་ན། དེ་ལས་ལངས་ཞེས་རྒྱུ་སེམས་མེད་དོ། །ལས་མཐའ་ནི་ཡུལ་གྱི་
དངོས་པོ་ལས་སོ། །དེ་ལ་འཛིན་པའི་ཆར་ངེས་པ་ནི་མཐའ་ལོ། །ལས་བྱེད་པ་པོ་
གནས་པ་ནི་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་
དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །

འདི་སྤྱད་དུ་ཆོས་འདི་ཉིད་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་
པས་སྤོང་བས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱེས་ནས་རྟོགས་པ་ན་གང་ལ་སྤྱད་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་རྟོགས་པས་ཞེན་པ་མེད་པར་རྟོགས་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་

ཕེས་རབ་ཚས་ཀྱི་མཚོག་གི་རང་བཞིན་ལ་དེ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཅོཾ་ཞེས་ཟེམ་པ་གཞན་
 ཅུ་མུར་རོ། །དེས་ནས་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་གྱུར་པ་བསྟན་ཏོ། །

ཅེའི་མྱེར་འདི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
འདི་ནི་ཞེས་བྲ་བ་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་མུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་།
ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་མྱེ་བས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་
བཤོ། །དེ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྲང་ཚུབ་གང་ཡང་རུང་བའི་རང་གི་ཐེག་
བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བའི་མྱེར་པ་རོལ་དུ་མྱེན་པའི་མཆོག་གོ། །བྲང་
ཚུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་མྱེར་སྟོན་པ་ཡིན་པའམ། མོས་
བས་སྟོན་པའི་སའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་མྱེར་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ་དེས་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་
པ་བསྟན་ཏོ། །དོན་དེ་དག་འདིར་བསྟུས་ནས་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རི་ལྷར་
བསྟན་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། རྫོང་བ་མུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་
སྟེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བཤོ། །གང་ཡང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས་
མུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་དུ་བསྟན་ཏེ།
འཁོར་དེར་འདུས་པའི་གདུལ་བཤེད་སྟེ་ཐོ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་
བའི་མྱེར་བསྟན་ཏོ། །

འདིར་ཡང་དེ་དག་སྐྱར་བར་མི་བྱས་ཏེ། ཆོག་པ་སྤྱོད་པ་དང་དེ་དག་
ཉིད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་གི་ཆེ་རི་སྐྱད་བསྐྱེད་པའི་
དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་བསྐྱེམས་པ་ན་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
མེད་པར་རྒྱུད་བྱས་ལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་

ཡང་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་རྒྱ་བའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྤང་བ་
 ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །གང་གི་ཆོ་ཡང་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བར་སྤང་བའི་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཐོབ་
 བར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ་རྒྱ་མཐོང་གནས་སྐབས་ན་སྤང་བ་མཆེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་ཆོ་ཡང་སེམས་ཅམ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་གསལ་བར་སྤང་བ་འབྲིང་
 དང་རྒྱུ་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱས་པ་དེའི་ཆོ་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་འཛིན་
 བའི་ས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་ཡང་དོན་ལ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས་མི་སྤང་
 བའི་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་
 གནས་སྐབས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་པ་བསྟན་པ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལས་བཅུམས་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྐྱེ་བ་པ་རྣམས་ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་བསྐྱོམ་པའི་
 ལམ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་བཞིར་གོ་རིམས་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྟན་པར་རྟེན་ཅེས་
 བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཉེན་པོའི་དངོས་པོ་རྟེན་ཅན་ཀྱི་གཟུང་
 བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་བྱིར་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལྷན་བ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་འདི་དག་གཅིག་དང་དུ་
མ་དང་བྲལ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་མེད་པས་ན་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ནི་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་མེད་ཅེས་བྲལོ། །དེ་བོང་
གི་རྩ་ལྟར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེ་མར་མི་འཛིན་ཏེ།
ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་བརློག་ན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མའི་སྟོབས་
ཀྱིས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ངེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་
ལ་སྤྱང་བ་ཅམ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་གཟུང་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྲལོ། །གང་དེ་
ལྟ་བུའི་བརློག་ན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མངོན་སུམ་མཐུ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་
གང་ཞེག་ཡིན། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བ་ཅམ་བརློག་ན་གཞོན་པ་ཅན་
གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་གྲིས་པ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བས་ཐུག་པ་
མེད་པར་འགྲུར་རོ། །བ་ལང་རྗེ་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་
པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པ་བརློག་ན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་
ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཉིད་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ངོ་པོ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
མས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་འགྲུར་དོ་ཞེས་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་

བར་འགྱུར་བ་བརྒྱུག་པར་དགའ་ལོ། །འདི་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ངེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་
བ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྤྱད་ཏུ་འགྱུར།

དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅི་
ཞིག་ཡིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ཡང་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་
རྒྱབ་པ་ཡིན་ནམ། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་བ་ངེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་
ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། འདིར་འདིག་རྟེན་པ་ཞེས་གང་ལ་བྱ། ཅི་
འདྲ་བ་ཞིག་ཡང་དེའི་ཤེས་པ་ཡིན། གང་འདི་དག་ནི་མ་བཟགས་ན་ཉམས་དགའ་
བ་བསྟོན་པར་མི་རུས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མི་འདོད་
ཀྱང་གང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་སྤྱད་ཏུ་འཇུག་པར་བྱང་བ་དེ་ཁོ་ན་
ཀུན་རྫོབ་འདི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེད་བར་བྱའོ། །སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་མངོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གཞོན་པའི་རྗེས་སྤྱད་པའི་སྟོབས་ཡིན་ལ།
དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅུམ་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཞག་མོད་
ཀྱི། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་
ཟེན་ཏོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་
སྤྱད་མི་འཇུག་གོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་པར་མཇུག་ཐོགས་སྤྱ་བསྟན་པར་

བྱུང་། །དེ་བས་ན་རྩི་ལྷ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་མཐུན་པར་རང་གི་ཚད་མ་རྩི་ལྷ་
བས་ངེས་པ་དང་ལྷན་པ་རྩིས་སུ་དབག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་
མ་ལྷ་བྱུང་གཞག་པ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །

དེ་ལྷ་བས་ན་འབགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྩི་ལྷ་མཛོན་པ་འདི་ཀྱན་རྩིབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེགས་པ་རྩི་
ལྷ་བ་བཞེན་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་རྟོ། །ཤེན་ཏུ་སྒྲོས་པས་
ཚག་གོ། །བྱིས་པ་ནི་འབགས་པའི་ལམ་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེས་བརྟགས་པ་ནི་དེགས་
པ་དང་ལྷན་པའོ། །འདི་དག་རྩི་ལྷ་མཛོན་པའི་ཚོས་ནི་ཡོད་པའོ། །དེགས་པ་རྩི་ལྷ་
བ་བཞེན་ནི་མེད་པའོ། །གཞན་ཡང་དོར་བར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་རྟེན་ཅན་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སོའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་མི་དེག་པ་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དེ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐྱང་ཏུ་
སོང་བ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་བཞེན་ཏུ་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་གཉེན་སོའི་
རྟེན་ཅན་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་དེག་པ་རྣམ་པར་
བྱེད་པ་དང་མཐུན་པར་འཛོག་གོ། །

དེ་ལྷ་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྐྱབས་ནས། དེ་གཉིས་དེ་ཉིད་ནས་
བཙུམས་ཏེ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མ་ལྷ་བྱུང་རྩྱུ་བར་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ནི་ཡོད་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ་ཡོད་དང་མེད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཡིན་ཏེ། མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་

ཀྱིས་ཀྱིས་པས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་གི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་རེས་པར་འབྱུང་སྟེ།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཆིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རེས་པར་
བྱུང་ངོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་དང་པོ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཀྱང་རྗེས་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྤྱུ་མ་འབྲུལ་པ་ཅན་དང་
འབྲ་བར་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གང་
འདི་ལ་ནི་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆའི་དུས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱེད་ནས་ཤེས་པའོ། །དེས་ནི་ཡང་སྤྱེས་བྱ་རྗེས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཅན་འཛིན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རང་བཞིན་ཡང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་
བསྒོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱུ་མ་གཞན་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེས་སྤྱུ་མ་རྩན་
པར་སྤང་བར་འདི་རང་བཞིན་གཞན་མ་ཡིན་ལ། ཕྱང་པོ་ལ་བདག་གོ་ཞེས་
བཏགས་པ་ཉིད་ནི་སྤྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡང་གཞན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱང་པོ་འདི་སྤྱུ་
མ་ལྟ་བུར་སྤང་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་ཀྱང་ནས་དེས་ན་ཡང་སྤྱེས་བྱ་

བཀྲམ་པ་ལོད་པའི་རྟེན་ཅན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡང་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་སྤང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པར་འགྲུག་བའི་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷ་རྟོགས་ཞེས་བྱ་
བའ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་བསྟན་མ་ཐག་
པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ལྷ་རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་སྦྱེས་བྱ་ཐུག་དང་
བཀྲམ་པ་ལོད་པའི་འདུ་ཤེས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་བ་
སྟེ། སྤངས་པ་དེ་བས་ན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྦྱོད་པ་
དང་ལྷན་པས་ན་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །གང་ཞིག་མོས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་ཐོབ་
པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །རྣམ་པར་
རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཉེ་བར་འདུས་པའི་གདུལ་བྱའི་སྦྱེ་བོས་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤངས་རྒྱས་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བྱེ་ནས་
ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་དགུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་འདིར་ནི་གཙོ་རབས་ལྟུང་ནས་
བསྟན་ཏེ། སྦྱོས་ནས་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་ཅིང་།

ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཤེས་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་སྦྱོང་བྲག་བརྒྱ་པ་དང་། འདིར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་
དབང་དུ་མཛད་པའི་ཡུལ་གྱིས་བྱེ་བ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ། ཅེ་མོད་མཛོན་པར་
རྟོགས་པའི་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དབྱེ་བ་བསྟན་པ་མཛད་པ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྦྱིང་བོ་ཡིན་པས་ཐན་

ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་སྤྱད་པོ་གཞན་མེད་པས་ངེ་སྤྱད་བསྟན་
པའི་གཟུངས་འདི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་འཇིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ལྟར་དེའི་རྗེས་
སྤྱད་འབྲངས་ནས་སྤྱི་མ་ནམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དཀྱིལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡོངས་
སྤྱད་བཟུང་བ་སྟོན་ཏེ། དེའི་སྟོབས་གྱིས་ངེ་སྤྱད་བསྟན་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བས་
དགེ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་
ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་གང་ཟག་བདེ་འགྲོའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་བཅས་པའོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཐོབ་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེས་ནས་རིགས་པ་དང་ལུང་གི་ཆོས་ཡོངས་སྤྱད་ཀྱིས་པ་
དེ་ནས་བདག་ཉམས་ཞེས་སྒྲག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཅི་ཡང་མེད་པས་སྟེམས་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་ནམས་གྱི་ཡུམ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ། སྤྱད་པས་ན་ཡུམ་
ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་སྟེ་མཉན་ནས་རྟོགས་པར་
བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་
པར་ཡང་དག་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

རྗེས་སྤྱད་འགྲོ་བའི་སྟོན་ནས་བསྟན་ནས། ཐོག་པའི་སྟོན་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། གང་ཞེས་སྤྱིག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡང་གང་ཞེས་ངེ་
སྤྱད་བསྟན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པས་བསྒྲོག་པ་ནི་སྤྱིག་པའི་ཁྲོགས་ལྡན་
ཏེ། དེ་ཉིད་སྤྱངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་བྱིང་འཇོག་པ་སྟེ། གཞན་ལ་རག་
ལས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་ཤིང་ཐབ་མོའི་

ཆོས་ལ་མ་མོས་པས་ཉམས་པར་འགྱུར་རྟེ། ལུས་པ་སོ་མ་བཏང་བ་ཚུས་རེག་
པས་ཞིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱུར་པ་
བསྟན་རྟེ། །

རྩོམ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ལ་ད་ནི་རི་སྐད་བསྟན་པའི་སྐབ་པར་རེས་པར་
འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་། གཞན་ཡང་མ་ཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་
པར་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པར་
བཞེད་ནས། ཅི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་རྟེ། གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་ཉིད་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་རིགས་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་
ཁུབ་ན་ཅི་ཕྱིར་འདྲིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བར་གནས་པ་ལ་བརྗོད་ཅེ་ན། གང་གི་
ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་
པར་བྱེད་པ་སྟེ་འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཅུང་འཁོར་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་ཆགས་པ་གཙོད་པ་སྟེ།

མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་གཙོད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་དུ་སྦྱིས་པར་གྱུར་
པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཁོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་

ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞིན་ཅི་རིགས་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། དོན་དེ་
དག་གི་དང་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། འདི་ནི་ཡང་གོ་བར་བྱ་བ་ལ་སྤར་
འབྲས་བྱ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་སྐྱེ་བསྟན་ནོ། །དེ་སྐད་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་དམིགས་པ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་
ཅད་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་དམིགས་པས་
ཆགས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་པར་དག་པར་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པར་སྤར་བའི་ཆེད་
དུ་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་ནོ། །ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་
ཆགས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བར་འདིར་ཡང་འབྲེལ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ལ་རིག་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་གྱུར་
པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་ནི་རང་གི་དོན་ཕྱན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དེ་
སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེས་བྱེད་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
བྱ་བ་དོན་དང་ལྡན་པའི་མིང་ཉིད་དེ། དེས་ན་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སྐྱེས་བྱ་
དང་། ལེགས་པ་དང་། བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པོ། །དེས་ནི་དམིགས་པར་

གྲུང་པ་བསྐྱེད་ཏེ། །གང་ཚེས་ཀྱི་དབྱེངས་ཉིད་ཉག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཉག་ཏུ་རྣམ་པར་གོང་ནས་
གོང་དུ་དག་པར་བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཅུ་ཁམས་གསེར་དང་རྣམ་མཁའ་བཞིན། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་
འདོད། །ཅེས་བསྐྱེད་ཏེ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐོས་པ་དང་བསམས་པའི་ཤེས་
པས་ངེས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟོམ་པ་དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་
དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱའོ་ཞེས་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཀྱང་དེར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱི་ས་བོན་མི་སྟོང་གི། ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིམ་གྱིས་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཕྱིའི་དོན་འདོད་
པའི་གཞུང་གིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་
རོ། །འོན་ཏེ་ཁས་མི་ལེན་ན་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་མི་སྟོང་བས་
ཕྱོགས་གཅིག་དག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
སྟོན་མེད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཅུང་ཟད་ཇི་སྟེད་པ་ཀྱན་བརྟགས་
པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པས་དངོས་པོར་མ་བྱུང་བས་དངོས་པོ་
མེད་ཅེས་བྱའོ། །

བྱ་བ་བྱེད་པའི་གང་དག་དོན་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་དག་ནི་ཀྱན་རྩོབ་ཡིན་པར་
བསྐྱེད་ཏེ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་སྦྱེས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྦྱིབ་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་རིམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཤམ་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་བྱས་བ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ། འགྱུར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་
ནི་དམིགས་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་ཡང་གཉིས་སྐྱུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཞི་དང་དམིགས་
པའི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དམིགས་པ་འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་
བས་གཞག་གོ། །འབྲས་བྱ་ཅི་ལ་བཏགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་
པར་བྱེད་ཅེན། དེའི་རྗེས་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆད་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་གསུ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་གསུ་མང་པོ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། ལྟ་བར་གྱུར་པའི་བདག་
ཉིད་ལྟ་བ་སྐྱུ་མ་ཆོག་གསུ་བ་རྣམས་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་གསུ་ཀྱིས་ལྟ་བ་སྤངས་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི་གཙོད་པ་སྟེ་
སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་དེ་དག་གིས་དེ་ཡང་
འཕངས་པ་དེ་བས་ན་འབྲས་བྱ་རྣམས་པ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་བསམས་ནས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཆེད་དུ་
བྱ་བ་བསྟན་ཏོ། །དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེན། མདའ་

བཀའ་བ་དང་འབྲེལ་ལ་རྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་
ཉེ་བར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟེ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རྗེས་ལ་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་
སྤྱིའི་རྟོན་ཅན་རྣམས་པ་ཀུན་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་
བཞི་པོ་རེ་རེ་ཡང་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྲལ་གི་རྟོན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་མཛོད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་
དེ་ལ་བྱ་བ་མི་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ནི་རྟོགས་ཀྱི་ཡིན་པར་
བརྟུང་རོ། །འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་མོས་པས་སྦྱོར་པའི་ས་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཅེ་མོ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྲལ་དང་། ཞི་
གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་དང་། ཐམས་ལ་མཁས་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ལམ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་རྟོགས་རྣམས་
ནི་རྟོགས་ཀྱི་མཆོག་ཆེན་པོས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་མཐོང་བའི་
ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཡང་ལམ་གྱི་རྟོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིན་པོའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཡང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྦྱོར་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ནོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་ཡང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཀྱི་མཐར་

ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ས་གང་དུ་ཐོག་མར་གོམས་པར་བྱས་
བའོ། ཐོབ་པ་དེ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱོ། །སྤྱི་བཅད་པའི་ཐོབ་པ་དེ་དག་
ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བ་ནི་མི་ལུས་པས་སྦྱིར་
བསྟན་གྱི། འདིར་ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་མཉན་པ་
རྗེས་སྤྱི་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་བྱེ་བྲག་རྣམས་སྦྱོར་ན་མ་འབྲེལ་པ་བསྟན་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བལྟ་བར་བྱོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཙོན་
འགྲུས་གྱི་རང་བཞིན་གོ་ཆའི་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་
གདགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཏོང་བ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བའི་བསམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་ཆེ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྟོན་པའི་རྒྱ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་ན་སྟོ་
ཆའོ། །གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་ལ་རྗེ་མི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་
པས་ན་མཐུ་ཆེ་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བཙོན་འགྲུས་གྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་
པས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཐོབ་པས་ན་མཆོག་གོ། །ལས་
དང་བྱེད་པ་སོ་དང་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་བཅད་ལས་འདས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །

དེ་ལྟར་གོ་ཆའི་བསྐྱབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བས་གཉིས་པ་འབྲུག་པའི་སྤྱི་བཅད་
པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འབྲུག་པའི་སྤྱི་བཅད་
པའི་སྟོབས་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་

ནི་ཆེན་པོ་ལོ། །ལྷན་གྱི་བདུན་གྱི་སྡེ་མ་རུངས་པའི་བསམ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་
འདུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ལ་རེ་བ་བཞིན་བྱེད་པས་ན་དགོས་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
འབད་བ་བྱེད་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

འདུག་པའི་སྐྱབ་པ་བསྐྱབས་ནས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པ་གསུམ་པ་ཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་མཁན་པོས་སྐྱུ་མའི་གནས་ལམ་པོ་ཆེའི་
བཞི་མདོ་དུ་སྐྱུ་མ་མདོན་བར་སྐྱུལ་ཏེ། ཡང་དེའི་སྐྱེ་པོ་ལལ་པོ་ཆེའི་ཆོག་གསུམ་གྱི་
མགོ་རྣམ་པ་མང་པོ་བྱེ་བ་གཅོད་བར་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་སྐྱུལ་པ་དེ་རྣམས་ལ་
དངོས་པོར་མདོན་བར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བས་སློག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
འདྲིགས་པས་དེ་ལ་སྐྱག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མ་
མཁན་གྱི་སྐྱུལ་པ་བསད་པ་དེ་དག་ཅི་འདྲ་བར་དེ་ལྟར་གཉེན་པོའི་སྐྱུ་མ་བྱེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྣའི་བདུན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུལ་པ་འདྲོམས་པ་ན།
གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་འགོ་བ་ཀུན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་
སྐྱུལ་པ་ཡིན་པར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་བས་
ན། དེ་ལ་ཁན་མ་ཐོ་བ་འདྲིགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱག་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

འགོ་བ་ཀུན་སྐྱུལ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བར་
འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་བར་དུ་མ་རིག་པས་བཅིངས་པ་མེད་ཅིང་། རིག་པའི་མཐུས་གྲོལ་བ་ཡང་

ཡོད་མིན་ཏེ་ཞེས་ཟུར་རྒྱུ་རྟོག་པར་གྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་གར་གིས་ཤེས་ན། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རི་ལྗང་བྱ་ཀྱན་རྩོལ་ཡིན་ཞེས། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
འདི་ལྟར་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི་
དགག་པར་མི་རུས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་སེམས་ཁྱུ་པ་
མེད་དོ། ། འོན་ཀྱང་བཅེངས་པ་དང་གོལ་བ་དོར་བར་བྱ་བ་དང་། ལྷང་བར་བྱ་བའི་
སེམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོགས་ནས་ཁྱུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རི་ལྗང་བ་བཞིན་གྱི་ཆོས་རྟོགས་ནས་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་ཏེ། རིགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐར་པ་རྣམས་པར་བཞག་ལ། གཞན་གྱིས་རི་སྐྱད་བསྐྱར་པའི་རིམ་པ་
ལས་བསྐྱོག་པ་མ་རིག་པའི་རུས་པས་བཅེངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་དེ་
དག་གི་རྩེས་ལ་གོ་ཆ་བསྐྱར་ནོ། ། བཅེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གང་
ཐག་དམ་པ་རྣམས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུག་ཏེ།
བདེན་པ་གཉིས་ལ་བཏེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

རི་སྐྱད་བསྐྱར་པ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་ཅི་བ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོ་བོ་རྩོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པའི་ལམ་བཅེ་བ་དང་། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་མཁན་གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་
ཞོན་པ་ནི་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པ་སྟེ། རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་

ངན་ལས་སྒྲོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པར་
བསྟེན་པས་ན་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལོ། །

ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་པ་ནས་གཞལ་མེད་ཁང་དང་འདྲ་
བས་ན་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ནོ། །དགའ་སྦྱིད་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་དགའ་བའོ། །ལུས་ཀྱི་བདེ་བའི་
ཆོག་མེད་ཀྱི་སྦྱིད་པའོ། །བདེ་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བདེ་བའོ། །མངོན་པར་འཛོམ་
བྱེད་ནི་དགའ་སྦྱིད་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཏེ་ཐོབ་པ་ནི་བཙུན་ལྡན་འདས་
སོ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྒྱུ། །ཡང་ན་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་
ལྟ་མོད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་བྱེད་པར་
དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་ཏེན་པ་ལ་གྲགས་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་འཛིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་ཞོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའའོ། །

ཕྱོགས་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དེས་ཏེ་བར་མཆོན་བའོ། །ས་དང་པོ་
ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱིན་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམིགས་པ་མེད་
དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འཇུག་

ཅེན། བྱ་ངན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྲོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ངོ་བོ་བསྒྲོག་པ་ཉིད་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་འགྲོ་བ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །

འདིག་རྟེན་པས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་ཅམ་ཉིད་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་
ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུང་ས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་མི་བ་ལ་འགགས་ཞེས་བྱ་བར་ཐ་སྟད་འདོགས་ཀྱི་མེ་
དེ་འགགས་པས་འདས་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྡོ་བོ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། གཞུས་པས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། དུས་ཀྱིས་འགྱུར་
པའི་བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་མི་སྤྱིད་དེ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་དེས་
ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལོག་པ་ཅམ་ལ་འདིག་རྟེན་པས་ཀྱང་མེ་མི་ཞེས་རྫོད་པར་བྱེད་
དོ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྒྲོ་ཞེ་ན།

བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་ནི་རྒྱའི་
སྟོབས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་མཐར་འབྲས་བྱ་བ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱང་བ་ལ་དེ་དག་གི་
རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་
དོན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་པས་ན་དུས་
གསུམ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར་དག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་
རིགས་པས་གང་དག་པ་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་

བས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པ་
མེད་པའོ། །ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་ལས་སྒྲོ་བར་རུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་
གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་རྟོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
མ་སྤངས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་མི་རུས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་
ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་པ་རོལ་
ཕྱིན་མཆོག་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་ཡང་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཆོགས་བསགས་པ་ལ་
བཞི་པ་དེས་པར་འབྱུང་བས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟེགས་ཟན་ལ་སོགས་པས་དུས་ཉག་པར་བརྟགས་པ་
བཀག་ནས་དངོས་པོ་ལ་ཉེ་བར་འབྱུག་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཆེ་སྟེ།
བརྟེན་གང་གི་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པས་ན་
མཁས་པའོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པར་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་
ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་ནས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པ་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེད་པའོ། །བདག་དང་གཞན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ནི་
སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་དེ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་བསྟེན་པའོ། །

དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །དོན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཆོག་
པོ། །གང་སྟོན་པ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །སེམས་ཅན་དུ་དམིགས་ན་ཉེས་པ་
ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅིན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་དང་

གཞན་དག་ཡོད་པར་འདྲ་ཤིང་སྤྲུང་པར་བྱེད་ན། དེའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འདྲ་ཤིང་
སྤྲུག་པས་སྤྲུན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་དཀའ་བས་སྤྲུང་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྲུག་
བསྐྱེད་སྤྲུང་པས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་ཞེས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་དྲུ་
ཡོངས་སྤྲུན་ཆོག་ས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཆར་ཡོངས་སྤྲུང་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་གཉིས་
གྱིས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡང་། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་མཆོག་སྤྲུང་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ས་སྤྲུང་པའི་དོན་དོ། །དེ་ལྟར་
སྤྲུང་པར་བྱ་ཞེ་ན། བདག་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྲུང་བ་མེད་པ་
དང་སྤྲུང་བ་ཞེས་རིམ་པ་གཞན་དྲུ་སྤྲུང་ངོ་། །བདེན་པ་གཉིས་ཐད་དང་པར་གཉིས་གྱི་
རང་བཞིན་དྲུ་མི་རྟོག་ཅིང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་གང་གི་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་
ཅད་དྲུ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
བདག་ཉིད་ཅི་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བར་ཤེས་པ་ནི་ལྟ་ལ་
སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཞེས་སོ། །གཞན་དག་དྲུ་བྱས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དྲུ་གཅིག་
དྲུ་རྟོགས་པ་ཅི་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བཏགས་པས་དབེན་པར་ཤེས་
པ་དེ་འདྲར་སེམས་བསྤྲུང་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀུན་ཡང་ཤེས་ཏེ།

སྤྲུང་པ་ཉིད་གྱི་རིགས་པས་གཅིག་ཉིད་དྲུ་རྟོགས་པས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྲུང་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་སོ་བཏགས་པར་བསྐྱོན་ནས། འཛིག་
རྟོག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟོག་དག་ན་ཆོས་མིང་ཡོངས་སྤྲུ་

བརྗོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་རབ་རྟུ་བསྐྱགས་པའི་མིང་གི་སྒྲའི་
ཤེས་པ་ནི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་
དག་འདས་སྤངས་ཏེ། སྤངས་པ་ནི་འགགས་པའོ། །དེ་ཉིད་སྤངས་པ་ནི་མི་གནས་
པའི་སྤངས་ལས་འདས་པའོ། །

ཉམས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཆི་མེད་དོ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དམ་
པ་སྟེ། བྱད་པར་རྟུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོའོ། །དེ་ལས་གཞན་གོང་ན་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཐོབ་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ངེས་པར་འབྱུང་
པའི་སྐྱབ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མཆོག་སྟེ་པ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ནམ་
པར་བཀག་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་རབ་རྟུ་གྲགས་པའི་མིང་གི་ནམ་གངས་
སོ། །གྲུབ་པ་དེ་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱ་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དོ། །མེད་པ་ནི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ནམས་
བསྐྱེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་
པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པའི་སྦྱོང་པའོ། །

དོགས་མེད་ནི་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཏེ་ཀྱང་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་གནས་
པའོ། །ཤེས་པར་བྱས་པ་ནི་ངེས་པར་བྱས་པའོ། །ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་
འདི་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། རི་སྐད་བསྟན་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་ནི་པ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱོད་པ་ནི་ཞུགས་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་
རྣམ་བཞི་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཡི་ཡང་བཞིར་གྱུར་བ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་
འབྲུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཆོག་ས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བྱས་
རྣམས། །སྒྲུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་ཉིད་

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིར་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཉེ་བར་བསྐྱུས་པ་ནི་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་སྤྲལ་བརྒྱ་པའི་དོན་
ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་མཐུན་པར་ལེ་འུ་སྒྱུར་བར་རིགས་མོད་ཀྱིས་
སྒོ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོང་སྤྲལ་ཉི་
ཤུ་ལྷ་པ་དང་ཡང་མཐུན་པར་མ་བྱས་སོ། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེ་བར་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེ། དོན་གཅིག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྒྱད་ལྷོང་
པ་དང་མཐུན་པར་ལེ་འུ་ཐ་མའི་དབྱེ་བ་འདིར་ལེ་འུ་རྫོགས་པར་བདག་གིས་བྱས་
སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ལ་འབྲུག་པའི་ལེ་འུ་སྐྱེ་དང་པོའི་བཤད་པའོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཡོངས་སྤྱ་མ་ཤེས་པར་
མ་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དང་པོ་རྟོན་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་

པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཞིག་མི་སྒྲིབ་པར་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་
པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་པས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་
ང་རྒྱལ་བཙུང་པ་ནི་རྟོན་ཡིན་ནོ། །

དེས་ཡང་དག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ན་སྔོན་མིན་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་འགྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པས་ན་ལམ་ཤེས་
པ་བསྐྱེམ་པ་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲིབ་པ་ནི་རང་བཞིན་
ནོ། །ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་སུ་བྱ་བའི་
འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
སྒྲིམ་འབངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་ལམ་ཤེས་པས་
རྟོགས་པར་མི་རིགས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དེ་དག་
དོན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ལམ་ཤེས་
པའི་རང་བཞིན་མཆོག་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟོན་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་འུགས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།
རང་གིས་ལམ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་
ནས་ཐེག་པ་གཞན་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་

མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པར་ལམ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མཁས་
པའི་ཐབས་ལམ་ཁས་པས་ལམ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་རྟག་
དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་འདིག་
པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ། །

ཟག་པ་དང་བཅས་པས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱག་བསྐྱེལ་
པའོ། །བདག་དང་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའོ། །རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
དེ་ཉིད་ལས་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ནི་དོར་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གཙོ་བོའི་ཕྱིར་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
དེ་བཞིན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་མ་བདེན་
པ་གསུམ་པོའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་གཉིས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཇི་ལྟར་
གོམས་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་དེས་མི་དམིགས་སོ། །

འདིར་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་
བསྐྱེད་པས་དེས་མཐོང་བས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དུས་
ཇི་སྟེང་སྟོམ་པ་གང་ཞིག་ཤེས་པས་ཕྱིས་ལམ་དེར་ལྟུང་བར་དོགས་ནས་སྒྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དེ་དག་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པས་སྦྱིར་འབྲས་བྱ་ཅུང་ཟད་གང་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཚོན་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པ་ན་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་ཅེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བསྟན་པའོ། །

ཐུང་པར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སར་མི་གནས་ཤིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་བསྟན་པའི་རིམ་པས་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྟོང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྟོན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འགྲོ་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟ་འདྲེན་པ་བཙུག་ལྟ་བུ་གནས་པ་མེད་པར་སྟོང་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། དེ་བས་ན་དེ་ལ་རི་ལྟ་བུ་སྒྲིང་བ་རྣམས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རི་སྐད་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པས་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་མེད་པ་ཉིད་གནས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་གནས་མེད་གནས་ཡིན་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་

གཤམ་གསུངས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ལས་རང་སངས་རྒྱས་རི་
 ལྟར་བྱད་པར་དུ་འཕགས། གང་གིས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱད་པར་གྱི་ཅི་ཡོད་
 ལྟམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གང་གིས་ལྟོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་
 པར་འདུས་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱོད་པ་གཅིག་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 སྤངས་པ་དང་། སྤྱ་བཟོད་པ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་
 ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གཞན་དུ་ན་བྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་མེད་ན་ལམ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་
 འཕངས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་
 བྱད་པར་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོར་རུབ་པས་པ་རོལ་དང་ཚུ་
 རོལ་གྱི་འགྲམ་མི་མཐོང་བས་འགྲོ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཐབས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་རུབ་པའི་སྤྱེ་བོས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་ཕྱིར་བདེ་གཤམ་གསུངས་ནི་ཉན་ཐོས་སོ། །

རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ་ནི་མངོན་པར་
 འདོད་པའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་སྟེ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་

པར་མི་བྱས་ཏེ། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་གཞན་དུ་
འཐོབ་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འདིས་གཞི་བྱས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་འདིས་
ནི་རང་སངས་རྒྱུ་གི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་བསྟན་པར་འགྲུར་རོ། །

གཟུང་བར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་སྤངས་པའི་རང་སངས་རྒྱུ་གི་ལམ་གང་
གིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལམ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ན། གཟུང་བ་མེད་
པས་དེ་འཛིན་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅི་འདྲ་
བས་ཆོས་འཛིན་པ་རང་སངས་རྒྱུ་གི་རྟོགས་ཤིང་། ཆོས་འཆད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་དང་བཤད་བྱ་གང་ཡིན་
པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དགོས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དངོས་པོའི་བདག་རྒྱུར་བྱང་བས་འཛིན་པར་བྱེད་པར་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བས་དེ་མེད་ན་
མེད་པ་ཡིན་མོད་གྱི། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་པ་ན་ཡང་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བག་
ཆགས་གཞག་པ་སད་པ་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ངེས་
འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

གང་གི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱུ་གི་གང་གིས་གཞན་ལ་འཆད་པ་ཉེ་བར་མཆོན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འཆད་པ་ཡང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པས་བཟུང་བའི་རྗེས་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ཉན་པ་དང་འཛིན་

པར་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་གང་མཉན་པ་དང་ལྟན་པ་དག་ཉན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རྩན་པ་སྤང་བའི་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་
ཆོས་འཛིན་པའང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ། ཆོས་དེ་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་ཡང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་
རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་བས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པའི་རིགས་པ། འདིས་ཡང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱུར་པར་བལྟའོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་
ཆོས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་བཀག་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་
རྟོགས་ཞེས་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
འབྲས་བུ་གང་ཞིག་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་ནི་
འབྲས་བུ་འཐོབ་པའོ། །ཆོག་མ་སྤྲོད་པ་དང་། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའང་རང་སངས་
རྒྱས་སུ་མཆུངས་པས་རྒྱུན་རྒྱལ་ལོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། ལྷུ་པའི་སྐྱེ་
གཉིས་པོ་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རིམ་པ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་སྦྱོར་བས་མཁས་པ་དང་གསལ་བ་སྟེ། ལྷུ་པ་དུ་བྱུང་བའི་
ཤེས་རབ་ཕྱན་སུམ་ཆོག་མ་སྤྲོད་པས་མཁས་གསལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ནི་ལྷུ་པ་ལས་འདས་པ་སྟེ། རིམ་པ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མཁས་རིག་གོ། །ཡང་ན་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་ཕྱན་སུམ་ཆོག་མ་སྤྲོད་པ་ནི་མཁས་
རིག་གོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་

ཅད་ནི་འདས་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་
གཉེན་པོ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་སྦྱུ་
མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་དེ་བཞིན་ནོ། །

གང་གི་བརྟ་ཅུང་ཟད་བྱུབ་པས་དོན་མ་བྱུབ་པ་སྦྱུབ་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་སྦྱུ་མ་
ལྟ་བུ་བསྟན་པས་དེའི་ཆེ་ཡང་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་བྱུང་མེད་དོ། །ཅི་འདྲ་བ་ལ་མཁས་
པའི་གང་ཟག་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
གང་ཟག་བཞི་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་འབྲིང་གི་
ལྟ་བ་དང་ལྟན་པ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཁས་
པ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྦྱུ་མ་སོ། །དང་པོར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་
ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ངེས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟེ་གཉིས་
པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟེ། མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པས་ངེས་པ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱི་མ་བསལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་
ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ནི་བཞི་པའོ། །གང་ཟག་
བཞི་པོ་དེ་དག་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྒྲག་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་རྟེན་བསྟན་ཏོ། །རི་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་གོམས་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ནམས་བསྐྱོམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པས་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་བསྐྱེད་དོ། །

ཉན་ཐོངས་པ་སྤོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་རབ་འབྲིང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཆོས་ཉིད་ལྷག་པ་མཐོང་བ་ཉིད་ཇི་སྐད་བསྟན་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་
ལྷན་ཞིང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་བཟུང་བར་རྟོག་པ་སྟོགས་གཅིག་སྤོང་བ་དུས་ཇི་སྤྱིད་
བསྐྱོམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིས་དེའི་ལམ་དུ་ལྷུང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རིག་སྟེ། དག་བཅོམ་པ་ནི་
སྤངས་པ་ལྷན་སྟུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཡང་མི་བསྐྱབ་པོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་ཐབས་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་
བྱེད་པ་ནི་ཆོས་རྗེས་སུ་སྟོབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་སྟོབ་
པའོ། །གང་ཞིག་མི་སྟོབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་གོ་རིམས་བཞིན་མི་སྟོབ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་རྟོགས་པ་ནི་དེ་སྟོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ངས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ངས་པར་འབྱེད་པ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། གཞུགས་འཕེལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་
རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི་གཞུགས་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་

ལྷོ་། །འཕེལ་བ་ནི་བསགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་བསགས་པ་མེད་
པའོ། །ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བ་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །

རི་རྒྱུད་བསྟན་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་
སློབ་པ་སྟེ། །འབྲུག་པར་བྱེད་པའོ། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མི་སློབ་ཅིང་
འདོར་བར་བྱེད་དེ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་འཕེལ་བ་དང་ཉམས་པ་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་ལ་མི་སློབ་སྟེ། །ལྷང་བར་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་པའི་ཆོས་བྲན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། །སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོག་
པར་མི་བྱེད་དེ་འཆིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདིར་སློབ་སྟེ་གོམས་པ་ཞེས་པས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། །རིམ་གྱིས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་ལྷག་
པའོ། །

ལྷག་མ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བ་ནི་ལྷན་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མཛོན་དུ་
ཕྱོགས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དམིགས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ལམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
གྱུ་བ་པ་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་
བརྟེན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་
ལམ་ཐོབ་པའི་སློབས་ཀྱིས་རང་གི་ལམ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གཞན་

པའི་ཐེག་པ་ས་འདུལ་པའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ལས་
ཡོངས་སུ་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་ཆེ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་
དང་ལྡན་པར་རྗེས་སུ་གདམས་པར་བྱ་བའི་མཐོང་བའི་ལམ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་
ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཟུགས་ལ་ཤེས་རབ་མེད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཤེས་
རབ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་
མཚུངས་པར་དེ་དག་གིས་སྒྲོང་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རིགས་པས་མ་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་དེ།
ཁྱད་པར་དང་སྒྲུ་ཆོག་མཁན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་སྐད་དུ།
ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཅི་སྟེད་པ། དེ་བསལ་ཕྱིར་ན་དེས་པ་དང་། །སྒྲ་ཡང་དེ་སྟེད་
ཁོན་དེས། དེ་དག་སྒྲོད་ལུལ་ཐ་དད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བསྐྱོམས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་འཛིན་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚོག་གི་རྗེས་སོགས་ལ་
མི་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་
བརྒྱད་ཅུ་གཉིས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རིམ་པ་
བཞིན་བསྐྱོམ་པར་བྲག་པ་ཅི་ལྟ་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཅམ་ཉིད་སྐྱེག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ་
དམིགས་པས་སོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་

མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་
སེམས་ཅན་གྱིས་སོ། །མངོན་སྲུང་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་འགྲོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་
ནམ་མཁའ་ཁམས་གྱིས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཤིས་རབ་གྱིས་སོ། །

པ་མཐའ་མེད་ནི་སྡོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་ལོ། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཡོད་པའི་དུས་ནི་པ་རོལ་སོ། །པ་མཐའ་མེད་ནི་
རྒྱ་མ་ལུ་བྱར་མེད་པའོ། །གང་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་པ་
མཐའ་མེད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་སྤངས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུ་ལོ། །འདིས་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤམས་པ་རྣམས་གྱིས་ངེ་ལྟར་སྤང་བའི་བདེན་པ་ལའོ། །དེ་དག་གི་རང་
བཞིན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རིགས་པས་པ་མཐའ་མེད་པའོ། །དེ་བས་
ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་
གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བསྟོམ་པ་དང་། དངོས་པོར་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བསྟོམ་པ་
ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་སྟོ་བཟགས་པ་
སྤྱི་བའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །

དངོས་པོར་སྤྱི་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟེན་ཅེ་ན། འདྲ་ཤིས་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ནི་གང་ཞིག་མིང་ཅམ་སྟེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་སྟེ། །འདྲ་ཤིས་ཅམ་

ལ་རབ་ཏུ་གནས། །བརྗོད་པ་ལས་ནི་གཞན་གྱུར་པ། །བརྗོད་པར་བྱ་བར་རབ་ཏུ་
བརྟགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲན་བ་སྟེ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མས་བརྟགས་པ་
ཙམ་དུ་ལོ། །

ཙམ་གྱི་སྒྲ་སྒྲུལ་ལ་གཞན་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། མིང་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་
བསྒྲགས་སོ། །དེ་བས་ན་མིང་བརྟགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་བདག་མེད་པའི་
ནམ་པ་བསྒྲུལ་པས་གང་ཞིག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་
དེ་མ་ཐག་པའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་ནི་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་
སྟོབས་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྲོ་ཞིང་འདྲུ་ཤེས་དང་བྲལ་
བ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོར་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
ནས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ནི་འདྲིར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
རང་བཞིན་ལ་མི་རྟོན་ཏོ། །

དོན་དམ་པར་བསྒྲུལ་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་
གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཡོད་པའི་སྒྲ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་ཀྱང་གཙོ་བོས་ཀྱང་མི་སྟོད་ན། སྤྱི་བོའི་ཚོགས་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོད་པ་ལྷ་ག་ལ་ཡོད་དེ་ཡོད་མི་
སྤིང་པས་རྒྱ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཞོད་མ་ནས་

ཉེས་པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཡིན་ལོ། །

གཞན་གང་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་དེ་སྤྲུལ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཡོད་པ་སྤྱེ་བར་གཤམ་འབྱུང་། དེ་བས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤར་རི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་
མཆོག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །སྤྱོད་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་
གཅིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་གནས་ཤིང་རྟོགས་
སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུར་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟོམས་པ་
ནི་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཞེས་ཉེ་བར་
བསྟུ་བའི་ཕྱིར། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་མཆོག་དང་ནི་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བསྟོམས་པས་
རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ང་ལུང་བསྟན་པར་བྱུང་ཏེ། སྤྱོད་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རི་སྐད་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་ན་ཁྱེད་མ་
འོངས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པར་སྤྲུལ་པར་བྱུང་བར་བྱལ་
བས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སྤར་བསྟན་པའི་རིགས་པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེར་བསྟན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་བའི་ལམ་
འདིའི་ཡིན་པར་གསུང་བར་བྱལོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་
པ་ལས་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་ལེ་ལུ་སྟེ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །

མཐོང་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅུང་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གཞིལ་བས་གདུལ་བྱ་འདུག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་
དེ་བྱེད་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འདྲིར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རང་
བཞིན་གང་ལ་སྟེ། དེའི་བདག་ཉིད་ལ་སྦྱོར་ཞིང་གནས་པས་འགྲོ་བ་སྦྱོབ་པ་ནི་
མགོན་པོ་སྟེ། འཇམ་དབལ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །

འདི་ལ་གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་དུའོ། །གཞུང་དང་དོན་འཛིན་པ་དང་།
ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་བསྐྱོམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཆུབ་པར་
བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་
པ་ནི་དུག་གོ། །སྟེག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ནི་མེད། །ཟུག་
རྩའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོན་ནི་ཞེ་སྤང་ངོ་། །གཏི་ཟུག་གིས་གྲང་བ་དང་
རྩོ་བ་མེད་པར་བྱེད་པས་ཆུའོ། །མི་ཚུགས་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་
མཉམ་པར་བྱས་ནས་ཀྱན་ཏུ་མི་སྦྱོད་པའོ། །རྣམ་པ་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཕྱིའི་
ཡང་དུག་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་ཤིང་མི་རུས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་སྟེན་དེའི་འཁོར་ཏེ་ཕྱོགས་སོ། །བདུད་ཀྱི་
སྐགས་ཏེ་ཉེས་པ་དང་བུག་པ་མི་རྟེན་དེ། གང་གི་སྐབས་བཟུང་བས་ཀྱང་གཞོད་
པར་མི་འགྱུར་ངོ་། །བྱེད་པའི་རྗེས་ལ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
དེ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་

སོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་མོས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྡོམ་པ་དང་། རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཟག་
པ་མེད་པ་ཡང་སྐྱབ་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
རོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡང་དགོ་བའི་
ཆོས་རྣམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། གསེར་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་འབྱུང་ཁུངས་ནས་ཐོབ་པ་
བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རང་བཞིན་སྤྱིར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མོས་པས་
མཐོང་བའི་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པས་དགོས་པ་མ་ལུས་པ་
འདུས་པའི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཡུལ་ལ་མོས་པ་དང་། ཅི་བ་
ལ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་མང་པོ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ཡང་རང་
གི་དོན་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དང་གསུམ་ལས་ངའི་
སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་རང་གི་དོན་དུ་མོས་པ་ཡིན་
རོ། །དེ་བསྟན་པའི་བྱིར་ལ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱ་ངན་
ལས་འདས་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་བྱིར་སྐྱལ་བའི་སྐྱེ་
བར་བསྟན་ནས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་རྟོག་ལ་བྱེད་དེ།
སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་སྤྲོས་ལ་གརྟ་དང་། བེ་རྒྱུད་དང་། གསེར་
དང་། དཔུལ་དང་། ཤེལ་དང་། ལྷ་ཉིག་དམར་པོ་དང་། ཡས་གརྟ་དང་བདུན་ཏེ།
རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་ལས་བྱས་ཤིང་མཚན་རྟོག་ལ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་

སྤྲུལ་པའི་ཆོག་མཁན་སྤྲུལ་པའི་དཀའ་འབྲེལ།
སྤྲུལ་པའི་ཆོག་མཁན་སྤྲུལ་པའི་དཀའ་འབྲེལ།
སྤྲུལ་པའི་ཆོག་མཁན་སྤྲུལ་པའི་དཀའ་འབྲེལ།
སྤྲུལ་པའི་ཆོག་མཁན་སྤྲུལ་པའི་དཀའ་འབྲེལ།

རིམ་བཞི་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་སྤྲུལ་པས། ཞིང་གྲེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་
ཡོངས་སུ་ཉག་པར་བཟུང་ནས་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྒྱུ་། མཚན་རྟོག་དེ་སྤྲུལ་བྱས་
ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚན་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མི་བྱེད་པར་ལྷའི་མེ་
ཏོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་ཀྱིས་
ཀྱང་ལྷག་པར་མཚན་ལ། ཡང་འགྲོ་བ་གཞན་གང་ཞིག་གིས་རང་གི་དོན་ལྟར་སྤྲུལ་
ཆོག་མཁན་པའི་ཆེད་དུ་མོས་པ་བསྐྱེད་དེ། སྤྲུལ་ཆོག་མཁན་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པ་
ནི་རྣམས་འདྲེན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་
པའི་སྤྲུལ་པ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་སྤྲུལ་པ་བཅུ་བ་སྟེ། དེ་ལས་འདི་འབྱུང་
བར་འབྱུང་ཏེ། གཞུང་གི་བདག་ཉིད་བདེ་བར་གཞུགས་པའི་ཡུམ་འདི་སྤྲུལ་པ་
བས་ལ་བྲིས་ཏེ། གཞུང་དང་དོན་འཆང་བར་བྱེད་ཅིང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་
མཚན་ཅིང་བསྐྱེད་སྤྲུལ་བྱུང་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བྲེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
བསྐྱེད་རྒྱུ་།

རྣམས་པའི་དོན་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་རྟོག་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་པའི་མཚན་རྟོག་ལ་མཚན་བྱེད་པ་བྱས་པ་ཅི་འདྲ་བའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེས་ཀྱང་ནི་སྤྲུལ་པ་མཚན་པའི་
བསོད་ནམས་ཆ་སྤྲུལ་པའི་ཆར་མི་ཤོད་དོ། །དེ་སྤྲུལ་པ་ན་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་

ཕྱིན་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་དོན་འདོད་པ་ས་མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྗེས་ལ་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་དག་སྟོགས་བཅུ་ལྔ་མས་སུ་བསྟན་པ་ལུབ་པར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་འདས་པའོ། །

གང་བསྟན་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའོ། །གང་ཡང་བསྟན་པ་གནས་
པ་ནི་འདྲིལ་ཉེན་མགོན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིག་སྒྲགས་ཆེན་མོ་འདི་ལ་
བསྐྱབས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ནད་ནྟམས་
ཉེ་བར་ཞི་བར་བསྟན་ཏོ། །སྐྱ་ན་མེད་པའི་རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་གྱུར་
ཏོ། །འགྱུར་རོ། །གྱུར་པ་དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་བཙུམས་
ལྟན་འདས་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་ཏོ། །སྤྱང་ན་ནི་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པས་
སེམས་གདུངས་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ལུས་ཀྱི་ཆོར་
བའོ། །ཆོས་ནི་ནད་ཀྱིས་དག་འཆོལ་བའོ་ཞེས་བྱེད་ན་གསལ་བའོ། །སེམས་ཅན་
ཁམས་མང་ནི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་
དུའོ། །

གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ན་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་དག་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པས་
སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་དང་བཅེ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་བཅེར་བྱས་པའོ། །དེ་

དག་གིས་ཀྱང་རིག་སྤྲུགས་འདི་ལ་བསྐྱབས་ནས་མཁས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ལ་
རིག་གོ། །གང་ཡིན་པའི་བདེ་བ་འདུས་བྱས་པ་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིའོ། །

དེ་ཀུན་འདི་ལས་འབྱུང་བས་མཐོ། །བདེ་བ་དེ་ཀུན་འདི་ལས་འབྱུང་བར་
རིག་བར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་དོན་བྱེད་བར་བསྟན་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་
རི་ལྟར་གཅིག་གིས་དུ་མའི་རོ་བོ་བྱེད་ཅེ་ན། ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། སྤང་མ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ས་ལ་བཏབ་པ་ན་ཉམས་པ་ལ་སོགས་
པ་མེད་པས་གནས་པ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡང་ཤིང་གཅིག་
ལས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཚིགས་པ་རྟེན་ནས་རྣམ་པ་མང་པོའི་གཟུགས་དག་
འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་
གི་དབྱེ་བས་དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུ་མའི་
དོན་བྱེད་བར་དགོངས་སོ། །སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཡང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་པོའི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་རི་ལྟར་ཡུམ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲ་ཞེ་ན། ས་
རོལ་བྱིན་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་
རི་སྟེང་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

ཁྱད་པར་དུ་ནི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷ་པོ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རི་སྟེང་
ས་གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཡེས་རབ་ས་རོལ་བྱིན་ལས་སྐྱེས་ཏེ། བྱེད་པ་སོ་
དང་། ལས་དང་། བྱ་བ་མི་དམིགས་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྱུར་པ་དེ་བས་ན་དེ་

ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་གི་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མ་
ཡིན་ནམ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་སྐད་སྒྲ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ།

རི་སྐད་དུ། གསེར་དབྱལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །དེ་དག་སྒྲིང་གཅིག་
སྒྲིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་རྒྱལ་བོ་གཞན་ཡང་འཁོར་
ལོས་སྐྱར་བ་གང་ནས་འགྲོ་བའི་ལམ་ནས་འགྲོ་ཞིང་འདུད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བདུན་
དང་དབྱེད་སྟེ་སྒྲིང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་ཀྱན་ནོ། །གང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
སྟེ། འགྲོ་བས་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྐྱེད་དེ། དེའི་
དབང་གིས་རྒྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཏེ། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སོ། །ཡང་དག་པ་ལ་མངོན་
དུ་ཕྱོགས་པ་བསྐྱེད་དེ། དེ་བས་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་
དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲོའོ། །ཡུལ་ནི་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ།
སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་
འདོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེད་པ་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མན་ཡོན་འཛིན་

པ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་བཀྲར་སྟེ་བྱ་བའི་ལུ་སྟེ་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་བདག་གི་རང་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་བྱས་པའི་སྤྱིར་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཆ་གཉིས་བཞག་པ་ལས། ཀྲི་ཤི་ཀ་ཁྱོད་ཆ་གང་
ལེན་ཞེས་རྒྱལ་བས་བྲི་བ་ལས་པ་དང་། གང་གི་རྒྱལ་བའི་སྐྱབས་ཀྱིས་དོགས་
ཐམས་ཅད་བྲབ་པར་གཏམས་ཏེ་ཅེ་མོ་བྱར་བྱར་བགྱིས་པས་གསྐྱའི་སྤྱིར་གྱི་ཤེ་མ་
སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཆར་གཞག་པའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་
ཆ་འདི་ཉིད་ལེན་ཏོ་ཞེས་གསོལ་བའི་ཆོག་མཁན་གྱི་བཅད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ལེན་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་གང་གི་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་
ན། ལན་དུ་ཅེ་སྟེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསལ་གསུངས་པའི་
སྐྱབས་ཀྱིས་ལེན་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་བདག་མ་ལགས་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་
པའི་མིས་དེའི་མཐུས་རྟེན་པ་ཐོབ་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་གྱི་ཡུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཆོད་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་ཆོས་མཐར་
ཐུག་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་དུ་རྒྱལ་པས་དེའི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་
པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྟན་པས་དེའི་
སྤྱིར་སྐྱབས་ཀྱིས་ལེན་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་ལས་མཆོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པར་བྱས་པས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་
བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པས་རྟེན་མེད་པའི་སྤྱིར་མི་མཆོད་དོ་སྟེ་

པ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར། རྟོག་བྱ་རིན་ཆེན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

དཔེར་ན་རྟོག་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་མི་མ་ཡིན་པ་སེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རིན་ཐང་ལས་འདས་པས་རིན་ཐང་མེད་
པར་ཐོབ་སོ། །གཤམ་ཅེ་གང་དུ་སྤྲས་པའི་གཤམ་ཅེ་དེ་ལ་རྟོག་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་
མཐུས་ཕྱག་བགྱི་བར་འོས་སོ། །དེ་གཤམ་ཅེ་ལས་ཕྱུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་
སྟོན་པའི་གཤམ་ཅེ་ལས་རེག་པར་དགའ་བ་དང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གྲང་གི་སྤྱི་
གཤམ་ཅེ་ལ་ཡང་རྟོ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་
བཞིན་རྟོག་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་ཡིན་པས་ན་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་འབྲ་
བར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་ལྟམ་གྱི་མཐུས་རིང་བསྐལ་གྱི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་
ཆོ་འབྱུང་གྱི་སེམས་དང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱལ་བའི་རིང་བསྐལ་ཏེ། རིང་
བསྐལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་མདོའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་མཆོད་པ་བརྟེས་
སོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མོས་པ་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པར་འཆལ་བ་དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་
ལ་མདོན་པར་སྦྱོར་བས་སྒྲངས་ནས་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་ན་འདི་ནི་ཐར་
པ་ལགས་ཏེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །དེ་དག་གིས་གཞན་གྱི་
དོན་ལ་མོས་པ་བསྟན་ནས། ཅི་སྟེ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཞན་

ལ་ཡང་མོས་བ་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་སྦྱེད་མ་ཉིད་ཁོ་ན་གཙོར་
བྱས་ནས་མོས་བ་རྣམ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཅེ་ན། སྦྱིན་བ་སྦྱིན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་བ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་བ་པོ་དང་།

ལས་དང་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་གི་དམིགས་བར་སྦྱིན་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་
བཞིན་ལ་དང་པོར་འབྲུག་པས་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་
བཟོད་བ་བཙོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་ནོ། །སྤར་བཤད་པའི་ཡང་གི་སྦྱ་
འདྲིར་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དག་ཆོས་ནི་སྦྱིན་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚུད་མི་གསོན་
བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མི་བསྡོམས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
བྱའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་ནི་མི་དམིགས་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་ཚུལ་གཅིག་
སྟེ། དེའི་སྦྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟུས་བ་གོམས་བར་བྱས། སེམས་བསྐྱེད་བ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་བར་བྱས་ནས་སྤང་བ་སྟེ་མངོན་སུམ་
བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལ་མོས་བ་རྣམ་བ་གསུམ་བསྟན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་ལ་མོས་བ་ནི་ཁྲད་བར་མེད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་
སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་
གསུངས་ཏེ།

དཔེར་ན་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ན་ཤིང་མང་བྱེ་བ་སྦྱོང་རིམ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་
འབྲས་བྱ་རྣམ་བ་སྤྱོད་ཆོགས་བ་རྣམ་བ་དུ་མ་གཟུགས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་བ་མང་
པོའི་རང་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་གྲིབ་མ་ཞེས་གྲངས་སུ་བཟོད་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
འགྲོ་ཞིང་རབ་ཏུ་འཐོབ་སྟེ། གྲིབ་མ་དེ་ཡང་སྤྱོད་ཆོགས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྦྱ་ཐ་དང་

བ་ཡང་མེད་དེ། བྱེད་བར་མེད་བར་གྱི་བ་མ་མ་ཡིན་བ་གཞན་ལས་ལྟོག་བས་གྱི་བ་
མ་ཅམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་བས་འཁོར་གསུམ་རྣམ་
པར་དག་བར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཡིན་
ནོ། །

ལྷ་ནི་སྤྱིན་བ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །རྒྱལ་བ་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་མཆོན་པར་གྱུར་པའི་ཡོངས་སུ་
བསྤོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བས་ཡོངས་སུ་བསྤོངས་ན་སྤྱིན་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཞེས་བྲུ་བ་སྤྲུལ་དང་འབྲེལ་ནོ། །རྣམ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་སྤྱིན་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་འཕེལ་
བ་ནི་གཙོ་བོ་དོན་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟེ། དུག་པ་ནི་རབ་དུ་
གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་
བཅད་པའི་བྱིར་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་མིང་དུ་བརྗོད་དེ། ལྷ་ཆོགས་པའི་བྱེད་བར་
སྤངས་ཏེ་ཚུལ་གཅིག་པས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ངོ་བོར་རོ། །དེ་བས་ན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
བྱིར་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་དག་
པས་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་
པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའི་
བཤད་པའོ། །

མོས་པ་འདི་གསུམ་གྱི་བཙུག་མའི་ཉེས་པ་སྤང་བ་ནི་གོམས་པ་ཡིན་པར་

ཤེས་ནས་བཙུང་མ་སྤྲུང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སྤྲུང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་
 ཞིག་གིས་ཀྱང་བརྟགས་པའི་གཟུགས་མི་ཉག་པ་དང་གང་ཞིག་ནས་པར་བརྟགས་
 པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཞན་དུ་མི་གནས་པས་མི་ཉག་པ་དང་།
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བས་མི་ཉག་
 པའི་ཞེས་མོས་པས་མོས་པར་བྱ་བྱིང་གསལ་བར་བྱེད་ན་དེ་བཙུང་མ་སྤྲུང་བས་
 གྱི་དོན་སྤངས་ནས་སྤྲོད་མ་སྤྲུང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ནམས་སྤྲུང་མ་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྤྲུང་བོ་མཁས་པས་
 རྣམ་ཡང་ཆོས་ནམས་འཇིག་པར་མི་བྱེད། འཛིག་པར་མི་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་འདི་
 དག་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ་གང་ན་ནི་དངོས་པོ་སྤྲུང་། ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པས་
 གཟུགས་མིན་ཆོར་བ་མིན་ཏེ་མི་དམིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་དུ་མ་སྤྲུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་བར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་སྤྲུང་། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་མཆོག་ལ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་མོས་པས་
 བཙུང་མ་སྤངས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །

དེ་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་མོས་པ་གསུམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇུག་ཅིང་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་བརྟོག་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་དང་། བཀྱར་བ་དང་། བསྟགས་

པ་སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ས་བསྟན་པར་
བཞེད་ནས། ལ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལ་ལས་གསུངས་སྤྱི་
བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ནམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རི་སྟེད་པ་ཀྱན་དག་
བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་བཞོད་པ་བས།

གང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་གཞུང་གི་བདག་ཉིད་ལ་
མོས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་ནམས་
ལ་སྟེགས་བཅ་བྱིན་ན་དེ་བས་འདི་བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་མང་པོ་སྟེ་སྟེ། ལྟ་མའི་
དོན་བྱེད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་སོ། །གང་གིས་སྟེགས་བཅ་ཅམ་བྱིན་པས་
བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་ཤིང་། ལན་དུ་ཅི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ།
ཆོག་སྟེ་བཅད་པ་འདིར་རིམ་པ་གཞན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་འདིར་མཉན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་གི་ནམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཏེ་བསམ་པ་དང་
བསྟོམ་པས་སྦྱར་དུ་རེག་གོ། །འདི་ལྟར་སྟེགས་བཅ་ནི་འདིར་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་
ནས་དེ་ལ་བསྟེན་པས་སྟེགས་ཅན་ངན་པ་སྟེ་བས་ཐེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་
བྱིར་སྟེ་མཆོག་སྟེ། འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ནམ་པ་གསུམ་པོ་མ་ལུས་པ་
དེའི་རྒྱ་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
སྟེགས་བཅ་ཅམ་བྱིན་པ་བསོད་ནམས་ལྟག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉི་བར་མཆོན་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡུལ་ལ་འདིར་གང་ཡང་རུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མོས་

བ་ནི་ཐམས་ཅད་ནས་བསོད་ནམས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་
གཟུང་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་
ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་ལེན་པའི་རྒྱ་སྤྲུལ་མེད་ན་འདྲིག་རྟེན་དུ་
སྟོང་བྱ་དང་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་མི་སྤིད་དོ། །དེ་ལ་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་ག་
ལ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉི་ལེན་པའི་རྒྱ་ས་བོན་ཡོང་ཡེ་
མེད་ན། ཡང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནམས་ག་ལ་འབྱུང་། ཅི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་པས་སེམས་
ཅན་ནམས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉི་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་སྟོང་ཐུག་དུ་མ་འབྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ལྷན་པ་བསལ་ནས་
སེམས་ཅན་ལས་བྱེད་བཅོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པ་ཅན་འགོ་བའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟག་པར་ཤེས་པ་འདྲིག་རྟེན་
མཁས་པ་བྱུང་བ་དེས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྒྱ་མཆོར་འགོ་བ་བྱུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པས་འབྲེན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་དོ། །

གཞན་དུ་ན་སྟོང་རྗེ་མེད་པ་དང་། ཐབས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྟོན་སྤྲུལ་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནས་དེ་མེད་ན་དེ་དག་མེད་དོ་
 ཞེས་སྟོག་པའི་སྟོན་ནས་ཡང་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་རྩོས་པའི་སྐྱ་བདག་མེད་པར་དེའི་
 མ་ཐུས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་འཛམ་གྱའི་སྒྲིང་འདིར་ཆུ་སྐྱུང་འབབ་པར་ག་ལ་
 འབྱུར་ཏེ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །

ཡང་ཆུ་སྐྱུང་དེ་དག་མེད་ན་མེ་ཏོག་འབྲས་བྱ་ནམས་ཆུ་མེད་པས་གང་ཡང་
 འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚོ་ལ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་པ་རྒྱས་རེག་པའི་
 སྟོར་བས་འབྱུང་བའི་གཟུགས་མང་པོ་ཡང་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 འདིར་གསུང་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྩེའི་སྟོང་པོ་
 ཅན་མེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་ཐུས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མན་པ་དང་མན་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་ཀྱན་ཏུ་ག་ལ་
 འབྱུང་སྟེ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་མེད་ན་སྟོན་པའི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་
 བགོད་པར་དཀའ་བ་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ནས་
 དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཆོས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 ཡང་མེད་པར་འབྱུར། རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

འཛིག་རྟེན་འདི་ན་སྤང་བྱེད་ཇི་སྟེད་པ་སྟེ་ཕུར་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱར་མ་
 དང་། མེ་ཁྲེར་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་ཀུན་གྱིས་འགྲོ་བ་སྤང་བར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་འོད་ནམས་སྤང་བ་བས་ཡང་གང་གི་ཆེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་
དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་གཅིག་གི་འོད་ཟེར་སྤང་བ་དེའི་ཆེ་སྤར་བསྟན་པའི་སྐར་མ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱི་ཆར་མི་ཤོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་
ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་
སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྐད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམ་
གངས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་ལྷ་བའི་བཤད་པའོ། །

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་། བཀྱར་བ་དང་། བསྟགས་པའི་
མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་འབྱུང་བས། ད་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་མི་
འགྲོ་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྗེས་
ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོན་ནས་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ནི་དང་པོ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་གང་གི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཆར་བཅད་
ནས་གཞན་གྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པ་
དེའི་ཆེ་ནི་གཉིས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་
ཐོས་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཆོགས་རྣམས་ངེ་
སྟོད་སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྟོམ་པ་དེས་ནི་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔལ་འཁོར་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་ཡི་རང་བར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མི་དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སེར་སྒྲ་ཆར་བཅད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
 དགའ་བས་སེམས་གཅིག་པ་དེའི་ཆེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆར་
 ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མི་སོད་དོ། །

ཡང་དག་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེས་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 བས་དེའི་རྗེས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྟོན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་
 ལོ། །འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་རང་གི་དང་གཞན་ཀྱི་བསོད་ནམས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ཀྱིས་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་
 བས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཡང་བདག་ཉིད་
 ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྟོ་བར་བྱེད་པ་དེའི་
 ཆེ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདས་དུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་སངས་
 རྒྱལ་བྱེ་བ་ཁྲིག་ཁྲིག་གང་ནི་འདས་དུས་སྟོན་གྱི་ལོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཐའ་ཡས་གང་ཞིང་མང་བྱེ་སྟོང་དག་ན་གང་བཞུགས་
 པར་གྱུར་བ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་བརྟེས་ནས་
 ཆོས་བསྟན་པས་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བར་མཛད་པ་ནི་འདི་གཉིས་མགོན་

པོ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་དང་པོ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་རྣམ་
པར་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་ཟད་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དེ། དེ་དག་གི་དབྱུང་ཀྱི་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚིགས་དང་། མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་གཉིས་
ནས་བཟུང་སྟེ་པན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ནི་བཅས་པའོ། །

མི་དམིགས་པར་ཞུགས་པ་དང་ལྡན་པས་སྦྱོད་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་ལ་གནས་ཏེ། མ་འདྲེས་
པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་དག་ནི་ཀྱན་ཏུ་འོད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །གང་ཡང་སངས་རྒྱས་སྤྱས་རྣམས་དང་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཏེ།
སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་པའོ། །དང་གི་སྤྱས་ནི་གཞན་སོ་
སོའི་སྤྱེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱང་རོ། །ཆད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཡོངས་སྤྱ་བསྤྱས་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་གཞག་སྟེ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྗེས་སྤྱ་ཡི་རང་བའི་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་
དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་རང་གི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་བྱེད་
པའོ། །

རྗེས་སྤྱ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་
རྒྱལ་གྱིས་བསྟོ་བས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་
པའི་གཞིའི་མཆོན་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོ་
ན་དེ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་
སྤྱར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ངེ་ལྟར་མི་དམིགས་པས་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོ་བ་བྱེད་པར་

དུ་བྱས་ཤིང་། ཡོངས་བསྟོར་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡོངས་
སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཤམ་ཏེ་འདི་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་བའི་སེམས་སོ་
ཞེས་སེམས་པར་གྱུར་ན་མངོན་པར་ཞེན་པས་སེམས་སྤྱོད་ཤིང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་བ་དེར་དམིགས་པ་ནི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སྤྱོད་བའི་ཡིད་གྱིས་བསོད་ནམས་ཡོད་
པར་རྟོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་འདུ་ཤིང་མཚན་
མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དམིགས་པའི་རྒྱ་ལྟ་གནས་ཏེ། མངོན་པར་
ཞེན་ནས་བདག་གིས་འདི་དེར་ཡོངས་སྤྱོད་བར་བྱས་སོ་ཞེས་སེམས་པར་
བྱེད་དོ། །ལས་དང་། བྱེད་པ་དང་། བྱ་བར་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་ནི་ཆགས་པ་ལོ། །དེ་བས་ན་ཆད་མས་གཞོད་
པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སྤྱོད་
བསྟོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ངེས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་ཞེས་གཤམ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་ཡོངས་སྤྱོད་བའི་
ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པར་ཤིང་ཉམས་པ་ནི་ཟད་པ་སྟེ་
བསགས་པ་ཉམས་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཆོས་རྣམས་ཤིང་པས་གང་དུ་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་
ཡོངས་སྤྱོད་བར་བྱེད་ན་ཡོངས་སྤྱོད་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསོད་
ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་
ཡོངས་སྤྱོད་བ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ། ལྷན་པའི་སྤྱོད་བྱ་ལྟར་ཡོངས་སྤྱོད་བར་

བྱེད་ན་དེའི་ཆོ་ཡོངས་སྤྱི་བསྡུ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལས་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་རབ་གྱིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་
ན། ཁ་ཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གཙོར་གསུངས་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་
ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདྲིན་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
གི་རང་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྤྱི་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་གཅིག་ཏུ་མཆོན་མར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སྤྱི་བསྡུ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དུག་དང་འབྲེས་པའི་ཁ་ཟས་ཐོས་ན་
མཐར་ཆུང་པར་སྤྱིན་པ་སྤྱི་བསྡུ་བ་སྤྱི་བསྡུ་བ་ཅན་བྱེད་པས་བཟང་ངོ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་པས་ཡོངས་སྤྱི་བསྡུ་
བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་སེམས་
དང་བར་བྱེད་པ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་
དེ་བས་ན་འདིར་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སྤྱི་བསྡུ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་བསྟན་པ་དང་། རེས་སྤྱི་ཡི་རང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་རིགས་ཐམས་
ཅད་གཟུང་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་ཉེ་བར་བསྤྱི་བའི་ཕྱིར་དེ་
ལྟས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟས་འདི་ལྟར་རྣམ་པ་གང་དང་གང་
གིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་

རིམ་ལྔ་པ་སངས་རྒྱུ་མ་ཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་མཁུན་ཅིང་བསྐྱབས་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས་རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་པར་དབྱེ་མི་བཞེད་པའི་འབྲས་
བུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་
མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་རབ་ཏུ་མཁུན་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་
བྱ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ལ་བསྐྱབས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་
པར་དགོངས་སོ། །དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེན། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བསྟོར་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་
པའི་སྒྱུར་བས་བསོད་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྟོར་བར་བྱེད་པ་ནི་ཉེ་བར་
མཚན་པ་ཉིད་དེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་ཡང་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་བས་སངས་རྒྱུ་མི་སྟོང་སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་བཞིན་སྟེ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པ་
ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་དེ་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་
པ་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ།
བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིམ་ལྔ་པ་སྐར་པའི་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
ནི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ནི་དཔལ་པོ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་རོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་ཡང་སྟེ་ཕྱི་དེས་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ། སྤྱོད་ཐྱག་བརྒྱ་བ་ལས་དང་པོ་བསྡོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བསྟན་ནས། བྱིས་རྗེས་
སྤྱ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བསྟན་ཏོ། །འདིར་བསྒྲོག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་བ་
ཏོགས་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་ཡོངས་
སྤྱ་བསྡོ་བའི་ལུ་སྟེ་བྱུག་པའི་བཤད་པའོ། །

བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་རྗེས་ལ་
བསྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་
བྱའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་སྤྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་
ལམ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། དཔུས་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་དཔུས་ལོང་བྱེ་བ་ཁྲིག་ཁྲིག་རྣམས་ལོང་བྲིད་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་བྲིད་པ་
མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སྤྱ་མི་ཤེས་ན་མི་མཁས་པས་
གྲོང་བྲིར་དུ་འཇུག་པ་ལ་མཁས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་
བྲལ་བས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྷ་པོ་དམིགས་བྱ་མེད་པས་
དཔུས་ལོང་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བས་སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་སར་འཇུག་པ་ལ་བྲིད་པར་
བྱེད་པའི་དམིགས་བྱ་མེད་པས་ཐོབ་པར་མི་བྱས་པས་བྱང་ཚུབ་རེག་པར་བྱས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་བྲིར་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱས་ཞེས་
བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་ལྟར་གང་དུ་ཡང་དག་པའི་མིག་འཐོབ་ཅི་ན། གང་ཆེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་མཐོང་བ་དང་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་

པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་མཚམས་ཟག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལྟོགས་བསྐྱེད་པའི་
སྒྲུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷེ་ལྟོགས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་བ་དེའི་ཆེ་
དེར་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པའི་རྒྱུ་ལྟོགས་རབ་ཀྱི་མིག་རྟེན་པ་སྤྱོད་
འཛོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ལྟོགས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་པ་
རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་འཛོལ་བོ། །གཞན་དུ་ན་མིག་མེད་པས་དཔེར་ན་རི་མོའི་
ལས་ནི་ཡོངས་ཟིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཀྱང་རི་མོ་མཁའ་གྱིས་དེའི་མིག་མ་
བྱིས་པ་དེ་མིད་སྒྲུབ་རྩོལ་པ་བཞིན་ཏེ། མིག་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་
ཅད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་པའི་
ལྟོགས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་ན་ཡང་དེའི་གང་ལས་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། གང་གི་ཆེ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ནག་པོའི་ཆོས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་
པ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དཀར་པོ་ནི་རྩལ་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ལྟོགས་རབ་སྤྱོད་པའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ལྟོགས་རབ་
རང་ཁོ་ན་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སྤྱོད་ལྟོགས་རབ་བརྫོད་དོ། །འཛིག་
རྟེན་རི་ལྟར་གྱུར་པ་ཞིག་ཅེ་ན། བཅས་མཁའ་གང་ལ་འདྲ་ཅུང་ཟད་མི་གནས་ཏེ། ཅུང་
ཟད་ཅིག་གི་རང་བཞིན་དེ་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱུ་ལྟོགས་དང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུལ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །འདི་སྟུང་དུ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་གང་གི་ཕྱིར་སྐྱད་པར་བྱའོ་སྟུང་
ནས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་རེག་པ་ཐུག་ཐིག་མང་པོ་ནི་ཉི་
བར་མཆོན་པའོ། །དཔྱོད་སྟུང་སེམས་པ་དེའི་ཆེ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་
སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོངས་རྟོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་
བར་ལོག་དུ་སྐྱར་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་རི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་པ་རོལ་བྱིན་
མཆོག་སྐྱོད་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུལ། །དེའི་
རྗེས་ལ་གཉིས་པ་ཤིན་དུ་ནུས་པར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསྟོམ་པའི་ལམ་
བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་གོ་རིམས་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་སྒྲང་བ་དང་དོར་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞེག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞེག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་པ་སྟོན་དུ་
འགོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་དུ་སྟོགས་པས་ཡུན་རིང་པོར་
སྐྱད་པ་ནི་སྟོན་སྐྱོད་དེ།

ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཁས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐོས་མ་ཐག་དུ་
དེ་ནི་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་
ཤིན་དུ་ནུས་པར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ལམ་སྐྱར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་

དེ། རྟོགས་པ་ལུས་པའི་རྟོགས་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ། །

གཞིར་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་ན་ཞི་བའོ། །སྤྲེད་པའི་རྒྱུའི་རྗེས་ལ་མི་བསྤྲེད་
པའི་རྒྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་སྤྲེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྟོན་སྤྲེད་
པ་སྤྲེད་པའི་ཆེན་མངས་རྒྱས་ཁྲིག་ཁྲིག་ལ་ཡང་དག་པར་མཆོད་ཅིང་འཁོར་ལ་
སོགས་པ་ལུས་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་པོར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། མི་དགོ་པའི་སྟོགས་པོ་བསྟེན་པ་དང་། བདུད་ཀྱིས་ཕྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྒྱས་རྒྱལ་པའི་ཡུལ་ལ་མ་དད་པ་ནི་དེ་མི་སྤྲེད་པའི་རྒྱུའི་སྟོབས་
ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལམ་མངས་ནས་སྤྲུབས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བར་འབྲེལ་ཏོ། །གང་གིས་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡུལ་ཐོས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་མོ་མི་རྟོགས་པས་
མོ་རྒྱུང་བ་དེ་ཡིས་འདི་སྟོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་སྤངས་ནས་མཁར་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤངས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་སོགས་པས་འཛིན་པའི་སྤྲུབས་མེད་པར་
འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ཉེ་བར་བསྟུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
གང་ལ་མ་དད་པ་ཉིད་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་
ཀྱིས་གཤམ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་མཆོག་རེག་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་ཏུ་ཐོབ་པར་
འདོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་འདི་ལ་དད་པར་ཀྱིས་
ཤིག་། དཔེར་ན་ཆོང་པ་རིན་ཆེན་གླིང་ཏུ་སོང་ནས་ནི། རྫོང་ཟད་སྤར་ལོག་ལྟ་བུར་
གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་།

དུ་ཕྱིན་ན་སྤོན་ཉི་པར་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་མི་ཟད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་པ་ཆོག་མཁན་སྤྲུལ་བཅད་པ་ལས་དཔུལ་བའི་
ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ། །

སྤྱི་བ་དང་ནི་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཐོབ་པ་དང་སྤང་བའི་ཡུལ་བསྟན་ནས་དེ་བཞིན་དུ་
སྐབས་ལ་བབ་པ་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་ནམ་
པར་དག་པ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གྱི་དག་པ་འབྲས་བུ་དག་པར་རིག་
པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་ཏེ་བྱང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་
པའོ། །བདག་དང་གཞན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བཤལ་ཏེ་སྤྱི་
མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་དག་པའོ། །དང་པོའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ལྷག་མའོ། །དེ་ལ་
སོགས་པ་དག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་འབྲས་བུ་དག་པ་སྤྱི་མི་སྤྱིད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ནམ་པར་དག་པས་ཀྱང་གཟུགས་ནམ་པར་དག་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ་ལྷག་མ་ཡང་རོ། །རྒྱ་ནི་འབྲས་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ནམ་པར་དག་པ་སྤྱིར་བསྟན་ནས་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་ནི་འབྲས་བུ་
གཟུགས་དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དག་པར་གསུངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། མི་ལྟོགས་མེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱི་མཆེད་གྱི་
བར་གྱི་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྤྱི་ལ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་དམིགས་པས་ས་རེ་རེའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་
དབྱེ་བ་ནམ་པ་དགྲ་སྤོང་ཞིང་རྒྱུད་དུའི་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྤྱིས་ནས་
ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནམས་དབང་དུ་བྱེད་དོ། །དེའི་

ཆེ་ཆེ་མོའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་གཟུགས་དག་སྟེ། ཡིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
པའི་མཆོད་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒྱུར་
ཡིན་ཡང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བཙུངས་
ལྷན་འདས་དེ་ཡིས་དག་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དག་པས་འབྲས་བུ་གཟུགས་དག་
པར་ཡང་བཟུངས་སྟེ། སྟོང་ཐག་བརྒྱ་བ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་དག་པ་ཐ་དད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཐུན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་དག་པའི་བྱེ་
བྲག་ཐ་དད་དུ་འདིར་བསྐྱེད་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ལམ་རྟོགས་པར་མི་རུས་
སོ། །རིགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་དག་དང་གཟུགས་དག་ལ།
རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ལ་དབྱེར་
མེད་དེ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །འདིས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་
ཡང་།

མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། སྒྲོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་
དང་། འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། བཅུ་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་
བའི་ལམ། བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། བསྐྱོད་དང་བཀྱུར་དང་
བསྐྱགས་པ་དང་། བསྐྱོ་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་
མེད་དག། སྐྱབ་དང་ཡིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། བྱ་བ་འདི་ནི་བསྐྱོམ་པའི་
ལམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་

དེ་འབྲེལ་བཤད།

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྲུ་ཤེས་པ་མེད་
བར་ལས་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སྲུ་ཤེས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔལ་པོ་གར་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་ཁམས་
གསུམ་སྟེ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤྱོད་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པ་གཞན་གྱི་དབང་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་བསལ་བར་གྱུར་ཡང་འགྲོ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་འཁོར་
བར་སྟེ་བ་མཐོང་ནས་མི་རྟག་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སྲུ་གཟུང་བའི་
ཕྱིར་དེ་དག་ཏུ་གནས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཁྱ་དང་ན་དང་འཆི་
བ་མེད་ཡང་ཁྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་འཆི་འཕོ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

གང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་མཚན་མའི་རྣམ་པར་
གཡེང་བས་རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དཔལ་པོའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ་དགོངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ལ་མི་གནས་པར་བསྐྱབས་པ་དེ་ལས་བསྐྱོག་ནས་བསྟན་པ་ནི་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ལ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་ཡང་དག་པའི་

ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་རིང་བར་གྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུ་པ་ཙམ་གྱི་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་རྗེ་དང་ཞེས་
 རབ་དང་བཤམ་བས་འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་བཞིན་
 ཏུ་གནས་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །

དེ་བས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་
 མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པ་
 དང་ལྡན་པར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རོ། །གཟུགས་ནི་འདིར་སྤྱི་སྟེ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ནི་བཅུད་དང་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་སོ། །འདིར་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་བོ་འདས་ལ་བྱིང་བ་ནི་བསྟན་པའི་གནས་ཏེ། ཆགས་
 པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །འགྲོ་བ་བྱུག་པོ་དེ་དག་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་ནི་བྱིན་
 ཅི་ལོག་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་འབྲམས་ཏེ་མི་བརྟན་པའི་བྱིར་རྒྱང་གི་འཁོར་ལོ་ལྟ་
 བྱའོ། །མི་ཞེས་པའི་བྱིར་འཁྲུལ་བས་དེའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལས་མ་གྲོལ་བས་ཆོས་
 དང་ཆོས་ཅན་ཏུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །

རི་དྲགས་རྒྱུར་ཆུད་པ་དང་འབྲེལ་བས་དེའི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་
 བྱིར་འབྲུག་པར་མི་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་ཀྱི་
 གཉེན་པོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་རབ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་

ཏེ། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་ངང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་ཆས་སྐྱེད་པ་ན་དེ་
ལ་རྟེན་མེད་དེ། རམ་མཁའ་ལ་དངོས་པོའི་ངང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ནམ་མཁའི་བྱ་དང་འབྲུ་བར་ཤེས་རབ་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིང་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་མི་
རྟེན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ཉིད་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏེ། མི་མ་སྟན་པ་དང་གཉེན་པོ་དེ་གཉིས་དོར་བ་དང་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རིམ་བ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲིང་བ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
སྒྲིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་
པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་དག་པར་སྒྲིང་བས་བསྒྲོམ་པ་ལ་བཙོན་པ་ན་གང་ལ་ཡང་མི་སྒྲིང་དེ།
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་
བ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་མི་མ་སྟན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་ནས་གཉེན་པོ་ཐོབ་
པས་མི་མ་སྟན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འདམ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
སྒྲིང་ཞིང་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྒྲིང་དོ། །ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་
པའི་སྒྲིང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་
པོ་ཆེ་སྒྲུབ་པ་ཆོག་གསུམ་བཅད་པ་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་བརྒྱད་པའི་
བཤད་པའོ། །

མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྦྱོར་བས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པས་དེ་བཞུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་
ལྟར་སྦྱོར་བའི་རིམ་གྱིས་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་མཁས་གསལ་བ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་བཀག་ནས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ནས་
མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཏེ།

ཆགས་པ་བཅད་ནས་གྲོལ་ཏེ། བོད་ནས་བོད་དུ་བྱུང་པར་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་
འགྲོ་ཞིང་འགྲོ་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཉི་མ་སྤྲུག་ཅན་གཟའ་བུལ་ལྟར་
ངེར་འདུག་པ་དང་། །མི་བཏར་རྩ་དང་ཤིང་དང་ནགས་ཆལ་བསྐྱེགས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེས་བསྐྱོམ་པ་དང་ལྡན་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་
ཆོགས་སྒྲེག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟག་མཐོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ནི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་བཀག་ནས་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་རང་གིས་མཐོང་བའི་
ལམ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དོན་གྱིས་སྦྱོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཞུག་ཏོ། །དེ་སྐད་དུ།

ཤེས་པས་སྤིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྦྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་
དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་
ཉིད། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་
མཉམ་ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འབྲུག་
ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་རྟོགས་ནས་
དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་
ནམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེའི་ནམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
ཆོས་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་རང་གི་རོ་སྒོ་
བསྟོམས་པས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ནམས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
དག་ཅིང་ཡོངས་སྤྲུང་དག་པར་རོ། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ནམ་པ་ཀུན་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། ཀུན་དུ་
བརྟགས་པའི་བདག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་དང་། རང་གི་སྤྱེ་བས་
གཞན་པ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཏེ་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་གང་
ཟག་དང་ཆོས་བདག་མེད་པ་ནམ་པ་གཉིས་རྟོགས་པས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་དེས་ན་ངི་སྤྲུང་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྤྲོད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུང་པ་ཆོག་ས་སྤྲུང་བཅད་པ་ལས་བསྟོན་པའི་ལེུ་སྟེ་
དགུ་པའི་བཤད་པའོ། །

བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བས་ནམ་པ་ནམས་བསྟོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་
ཡང་སྤྱོད་པ་པོ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར་བསྟན་པར་མི་རུས་པས་སྤྱོད་པ་པོ་བསྟན་
པར་བཞེད་ནས། རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ལ་ནི་ལྟ་

ཀླུ་ལ་བཀྲ་བྱིན་གྱིས་ཁྱེས་པ། སྒྲུབ་པ་བྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནམ་པའི་བདག་ཉིད་
འདི་ལ་ཇི་ལྟར་བཅོམ་པར་བྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་ཁྱ་བཤོམ་པ།

བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། སྤང་པོ་ཁམས་ལ་རྩལ་ཅམ་བཅོམ་
པར་མི་བྱེད་ཅིང་། རྩལ་ཅམ་མི་དམིགས་པ་ལ་སྦྱོར་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་མི་
རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བཅོམ་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ལ་ཁྱེས་པའི་བྱིར་བཅོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་རྒྱུས་དེ་ལྟར་བཅོམ་ཞེས། གང་
ཞེས་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་གོམས་པས་ཁྱེས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སངས་
རྒྱུ་ལ་བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་སྤུལ་བ་ནི་
ལྟག་བྱས་ཡིན་ནོ། །གང་ཞེས་ཆོས་འདི་ནི་ཡུམ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་
གི་རྒྱུ་ལས་སྦྱུ་མ་བྱེད་པས་སྦྱུ་ལ་བ་དང་། སྦྱུ་མ་འབྲེལ་བར་ཐོས་ནས་རྟགས་པས་
སོམ་ཉི་མེད་ཅིང་ཡང་སྦྱོབ་པ་ལ་བྱིར་ཞིང་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་དུ་འབྲུག་
པར་མི་འགྲུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་བ་སྦྱེད་མ་ལ་འབྲུག་པའི་སྦྱོར་བ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པའི་
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་གཞན་དུ་རྟགས་པར་མི་རྒྱས་
པའི་བྱིར་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་རྟགས་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་བྱིར། དགོན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིགས་པ་དུ་མ་པལ་པོ་ཆེའི་དགོན་པའི་

ལམ་དཔག་ཚད་མང་པོར་ཞུགས་པའི་མིས་བསྟེན་བ་ཕྱིན་དུ་སྤྱོད་པ་ན། གང་གི་ཆེ་འབད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནག་ཇི་མཆམས་ཀྱི་ནགས་ཆལ་ཕུན་སུམ་ཆོག་མཁན་པ་མཐོང་ན་དེའི་ཆེ་དགོན་པའི་འཛིགས་པ་མེད་དེ། དབུགས་ཕྱིན་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཀུན་མའི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །

གང་གི་ཕྱིར་གོམས་པར་བྱས་ནས་འདི་དག་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་བ་ལང་ཇི་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་གི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གང་གིས་མཉན་པ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ། སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་དུས་དེའི་ཆེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་རྟེན་པས་དབུགས་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡུམ་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོག་མཁན་པ་ན་དག་བཅོམ་ས་ལ་མི་གནས་ཀྱིན་རྟོགས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཡང་ཡུམ་མཉན་པ་ལ་སོགས་པས་ཕུན་སུམ་ཆོག་མཁན་པ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་བསྟན་པ་འདིར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རེ་ཞིག་སྦྱོར་བ་དཔེ་ཕྱོན་དུ་འགོ་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི་བལྟ་ཕྱིར་འགོ་བ་ཡིས། གལ་ཏེ་དེས་ཤིང་དང་ནགས་ཆལ་རིར་བཅས་པ་མཐོང་ན་ད་དུང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་རིང་ངོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་གི་ཆེ་ཅི་སྟེ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་མ་མཐོང་ན་

དེའི་ཆེ་ཆུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནི་ཉེ་བར་གྱུར་ཏེ། ལེན་ཏུ་མི་རིང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་དེ་ལ་སོམ་ཉི་
མེད་དེ་ཡིད་གཉིས་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པའི་
བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཆུལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཉན་པ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་
སྟེ། སེམས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་འབྲེན་པ་སྟེ་བཙུག་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་སོ། །མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་མ་
གྱུར་གྱང་མཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་སངས་ཆུས་བྱང་ཆུབ་
སྟེ། ཆོས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །རིང་པོར་
མི་ཐོགས་བདག་རིག་འགྱུར་རོ། །ལོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་
བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ས་བསྟན་པའི་བྱིར། དབྱིད་དུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་དབྱིད་དུས་བཟང་ལ་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་རྩིངས་པ་རྣམས་
སྟགས་གྱུར་ན་ཡལ་གས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ལོ་འདབ་མེ་རྟོག་འབྲས་བྱ་རྣམས་
བསྐྱེད་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་འདི་སུའི་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་ན་ཡུན་རིང་
པོར་མི་ཐོགས་པར་དེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་འདིར་
མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཐོབ་
སོ། །སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱོ་ཡང་བསྟན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱད་མེད་ན་ཆུང་མངལ་སྟེ་བ་ནི་སྤྲུལ་
མའོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ནི་བཙུང་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་རྣམས་

ཀྱས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པོ། །ཆོར་བ་ནི་ཉམས་སྤྱི་བཅད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་
བཅའ་བའི་དུས་ཏེ་སྤྱི་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤར་མཉན་ནས་སེམས་པ་ན་རྒྱལ་བའི་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་དགའ་བ་དང་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་
མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་འདིར་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བས་སྤྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་རེག་སྟེ། ལྷལ་བའི་སྤྱོད་པ་པོ། །ཡང་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བླང་བར་བྱ་
བ་དང་དོར་བར་བྱ་བའི་ཆོས་རི་ལྟར་བླང་བ་དང་། དོར་བ་ཐོབ་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྦྱོང་ཆེ་རྒྱལ་
འབྱོར་པ་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྦྱོང་པའོ། །རྒྱལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འཕེལ་བ་སྟེ་སྤྱི་བ་མི་མཐོང་
བའོ། །ཡོངས་སྤྱི་འབྲིབ་པ་མེད་དེ་འཛིག་པ་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ཞིག་
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མི་མཐོང་ཞིང་། འདི་དག་སོ་སོར་སྤྱང་བ་གནས་པར་མཐོང་
བ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྦྱིང་པོ་ཅན་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གནས་པ་རྟོགས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་མི་རེག་པར་
གནས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་གསུམ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གནས་སོ། །

དེ་ལྟར་རི་རྒྱད་བསྟན་པའི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལས་ལ་གོམས་པར་བྱས་
པས་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་ངོ། །དེ་བས་ན་སྦྱོར་བ་སྤྱི་བ་པོ་ཞེས་
བྱ་བར་དགོངས་སོ། །རྣམ་པ་སྤུལ་དུ་བྱང་བའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བཤད་ནས།

ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་དེ་རྟོགས་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་གོ་མས་པར་འགྱུར་
བས་དེའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། གང་ཞིག་འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་
བསྟོམ་པ་ནི་གང་ཞིག་འདིར་རོ། །ཡང་སྟོར་བ་ལ་གནས་པ་ནི་སྟོད་པའོ། །

སྤྱི་ལོ་སངས་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཚེས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའོ། །ཁྱད་པར་ནི་དད་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་དང་། འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཀྱང་
པ་བཞི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། དེ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱུར་གྱུར་
པ་རྣམས་ལ་མི་གནས་ཏེ། མི་རྟོག་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྣམ་གངས་མ་ལུས་པ་ནི་ཉེ་
བར་ཞི་བའོ། །འབྲས་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་དེ་སྟོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གནས་
པ་དང་མི་གནས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ་མ་ལྟ་བུར་དེ་དག་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་
དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་རྟོག་བྲལ་ཡོ། །བདུད་ཀྱི་མ་ཐུ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པས་རང་དབང་དུ་སྟོད་པ་ནི་བྱིན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་
སྟོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་སྟོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པ་རོལ་
ཕྱིན་མཆོག་སྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟེད་པ་
ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་གཟུང་བར་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ལེའུ་སྟེ་བརྟུ་བའི་བཤད་པའོ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་རྗེས་ལ་གང་ཡང་སྟོར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྟོན་སྤངས་
ནས་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྟོན་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། སྤྱི་ལོ་ཟླ་བ་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཞེན་པ་སེལ་བ་ལ་མཁས་པས་
སྤྱི་བའི་རྒྱ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་རབ་འབྱོར་ཞུས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པ་གང་ལགས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞུས་པའོ། །

སྟོན་པས་བཀའ་སྤྱི་བར་དུ་གཙོད་པར་འགྱུར་མང་སྟེ། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་
ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པའོ། །དེ་བས་ན་རེ་ཞིག་ཡོངས་སྤྱི་བཅོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ནི་རྒྱལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་ཡིག་འབྲིའི་ཆེ་ནི་གཞུང་གི་དོན་གྱི་བ་དང་། ཡིད་ལ་
བྱེད་པའོ། །སྤྱོད་པས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་
པ་རྣམས་པ་དུ་མ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་ཕྱི་མ་
དབྱེད་པས་མི་བསྟན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོག་བཞིན་དུ་སྤྱར་དུ་ཉམས་
པར་འགྱུར་བ་འདི་ཉིད་ནི་རེ་ཞིག་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །འདི་བཤད་ཆེ་ན་ཁ་ཅིག་
སོམ་ཉི་ཟ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བཤད་པ་ནི་བཤད་པར་གྱུར་པའོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ནི་སོམ་ཉིར་གྱུར་པའོ། །

དེས་ཡོངས་སྤྱི་མ་ཤེས་པར་འདྲེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདིར་ནི་
བདག་གི་མིང་ཡང་མ་བཅོད། དེགས་དང་ས་དང་རུས་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱི་མ་བཅོད་
ཅས། དེ་ནི་ཉན་པར་མི་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་
ཞེས་སྤང་འགྱུར་ཏེ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །དེ་ནི་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་

བརྒྱུ་ལས་པའི་གང་ཟག་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཅ་བའི་རྒྱ་བོར་ནས་སངས་རྒྱས་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་ལམ་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྤངས་ནས་མོངས་པས་ཡལ་ག་དང་
འདབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་ཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

སྤང་པོ་རྙེད་ནས་དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་སྤང་པོའི་རྗེས་ནི་ཆོལ་བ་
ལྷན། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཐོས་མདོ་གཞན་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །དཔེར་ན་ལ་ལས་རོ་བརྒྱ་ལྷན་པའི་ཟས་རྙེད་ལ། ཟས་མཆོག་རྙེད་ནས་ཞག་
དུག་ཅུ་པའི་འབྲས་ཆན་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་ལྷན། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་འདི་རྙེད་ནས། དག་བཅོམ་པའི་ས་ཡི་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་བར་བྱེད་དེ། ཡང་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་སྒོ་བསྐྱེད་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མཐོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་
པའི་བྱིར། བསྟེ་སྤང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཤགས་པ་ཅམ་འདོད་པ་
ནི་བསྟེ་སྤང་འདོད་པའོ། ཞོར་འདོད་པ་ནི་རྙེད་པ་འདོད་པའོ། ཡོ་བྱད་ལ་ལྷོས་པ་
ནི་ལྷོས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །བསོད་སྟོམས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིས་པ་
དང་འབྲས་པ་དང་། བྱིས་པ་བསྟེན་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཞིང་རོ། །

ཆོས་བཏང་ནས་ནི་ཡུམ་འདིའོ། །དེས་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་མིན་
ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པས་བྱ་བ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བའོ། །ལམ་བོར་
ལམ་གོལ་འགོ་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །གང་དག་དེའི་ཆེ་མ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་
བ་རྣམས་བསྐྱེད་མ་ལ་འདུད་ཅིང་དད་པར་གྱུར་ནས་ཏེ། ལས་དང་འབྲས་བྱ་ལ་
ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ནི་དད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དམ་པ་འདི་མཉན་པར་འདོད་ཅིང་

འདོད་པ་ལས་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་སྤྲོ་བ་ལྡན་རིག་པ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བསམ་
བ་དང་ལྡན་པ་ཉོག་གསུ་བའོ། །དད་པ་དང་བྲལ་ནས་དགའ་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་
བར་གྱུར་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་དང་བྲལ་བས་ཡིད་མི་བདེ་
བ་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །

བདུད་ཀྱི་ལས་རི་སྟེང་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐའ་ཡས་པས་བརྗོད་པར་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྐྱས་པའི་དོན་དུ་དེའི་ཆེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་ཐོགས་ལ་མངོན་པའོ། །འབྱུང་བར་གྱུར་པ་ནི་
བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །དེའི་ཆེ་གང་དག་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བར་དུ་གཙོད་པ་
རྣམས་མང་ནི་དུ་མའོ། །གཙོད་པ་ནི་བགལ་བས་བྱེད་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་
རོ། །གང་ཞིག་ཉེས་པས་གཡེང་བའི་ཕྱིར་དགེ་སྤྲོང་མང་པོ་དཀྱགས་པས་དེའི་ཆེ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་གཞུང་དང་དོན་འཛིན་པར་མི་འབྱུར་ན།
གཞན་དག་བསྟེན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྤྲོས་ཅིའི་རྒྱས་རྣམས་པ་མང་པོར་འབྱུར་ཞེ་
ན། དེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཆེན་དེན་ཐང་མེད་པ་རྟེན་
གྱུར་གང་དག་ཡིན། ཆོས་དེ་དག་རང་དཀའ་འབྱེལ་སོས་པ་ནི་དཀོན་པའོ། །དུས་
རྣམས་རྟག་དུ་ཐམས་ཅད་འདི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་། དེ་ཆེན་ཆོས་
གྲང་དཀོན་ལ་རྟག་དུ་འཆེ་བ་ཡང་མང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། མངོན་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དབང་བསོད་ནམས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་སློབ་ཆུང་བར་གྱུར་བ་གང་གི་ཡུམ་
དགོན་པའི་རིན་ཆེན་ཆོས་འདི་བདུད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པས་མ་རྟོན་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་པོ་བ་ཇི་སྟེན་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ལྟར་རྟོན་པ་
མི་འགྱུར་བར་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་
གི་ཆེ་བདུད་ནམས་རྒྱལ་བ་སྟེན་མ་ལ་ཇི་ལྟར་བགམས་བྱ་ཞེས་བཅོན་པ་དང་
ལྟན་པས་སྟོབས་འགྱུར་ཏེ་བར་ཆད་ལ་ཞུགས་ནས་གཅོད་པར་ཞུགས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་བཅོམ་ལྟན་འདས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་
པས་ཡུམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་དེ་དག་ལ་མགོན་མཛད་པས་སྦྱོར་
བ་དང་ལྟན་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་
ལྷན་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས། བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལེ་འུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའི་
བཤད་པའོ། །

དེ་ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཅིའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་མཛད་ཅེན། དཔེ་སྟོན་དུ་
འགོ་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
མ་ཞིག་ལ་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པ་ན་མ་ན་བར་གྱུར་པ་ན། དེ་ཀུན་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་
རིམ་གྱོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་གཙོ་བས་བཅོན་པ་ལ་རབ་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་གྱང་སྟེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ནམས་གྱང་བདུད་ཀྱི་ལས་བསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བྱས་པ་གཙོ་བས་བཅོན་པར་མཛད་ཅིང་ཡུམ་གྱུར་ཤེས་རབ་དམ་པ་འདི་ལ་
དགོངས་པ་མཛད་དོ། །ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་སྒྲུབ་བ་དང་དོར་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་

མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་པར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རེ་ཞིག་མཚོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་བྱེད་པར་
སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། བྱེད་པར་དང་། བྱེད་པའི་
དབྱེ་བས་མཚན་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ནི་གསུམ་མོ། །

དེའི་ལས་སྤྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལ་རེ་ཞིག་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་མཁུན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་ཡོད་
པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རེ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། གང་དག་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་འདྲིལ་རྟེན་མགོན།
གང་ཡིན་པ་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་མོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ཡུམ་འདི་ལས་བྱུང་བར་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྐྱེད་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་དེ་
དག་གིས་ཡང་དག་པ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པས་འདིག་རྟེན་
སྟོན་ཏོ། །ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པར་མཛད་ཏོ། །འགྲོ་བའི་སྦྱོང་པ་ཐུགས་སྤྲུང་
ཚུད་པས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །

བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་དེས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་འདིག་རྟེན་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་རི་
ལྟར་སྟོན་ཅིན། འདིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་མོ། །འདིག་རྟེན་གྱི་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་སྦྱོར་མ་ལྟར་བྱའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གང་ཡང་

དག་བཅོམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རང་རྒྱལ་བའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
གཅིག་པ་ཉིད་དེ་དངོས་བྲལ་ཏེ།

རང་གི་ངོ་བོར་བྱེ་བྲག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཞན་མིན་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་
དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་
ནས་སངས་རྒྱལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་ཏེན་མི་གཟིགས་པར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་ཏུ་
ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་རྣམས་པར་གཞག་པར་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གནས་པ་ནི་ད་
ལྟར་བྱུང་བ་ཉིད་རྟོ། །འཛིན་ཏེན་མཁས་པ་ནི་མ་འོངས་པའོ། །ཁྱུང་ན་ལས་འདས་
ཀྱང་རུང་བ་ནི་འདས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་སྒྲོན་
མེད་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་འདི་གནས་ཏེ། དེས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
ཀྱི་གཞན་ཀྱི་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་གྲོལ་བར་མི་རིགས་སོ། །

དེ་ལྟར་བས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་གནས་ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
སོགས་པར་སྒྱུར་བའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་བཞིན་ཉིད་
གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་ཞེས་སངས་རྒྱལ་དང་

ཕྱུ་ལ་བའི་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་གསེལ་རྟོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་བ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རིམ་ལྟར་བྱེད་པ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲུལ་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བས་སངས་རྒྱུ་མཁུ་སྤྲུ་
 འཁྱུངས་པ་ཕྱུ་ལ་བའི་སྤྲུལ་ནམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དགའ་བའི་རི་
 བའི་ཆལ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་རི་ལ་བརྟེན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

སྤྲུལ་བཅུ་ནམ་འཕེན་ནམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྲུལ་རིམ་
 ཆེན་པོ་ལ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པར་གྱུར་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྲུལ་བ་ལ་སོགས་པས་
 སྤྲུག་བསྐྲུལ་བས་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྲེད་པ་
 ལ་སྤྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པས་བརྟུལ་ནས་ཡོངས་སུ་འདོན་གྲང་། སྤྲུལ་བ་ཉིད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོག་མཁན་པས་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པར་དེ་དག་ནམ་ཡང་
 མི་འགྱུར་རོ། །དམིགས་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྤྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
 ཆོས་བསྟན་པས་རིམ་ལྟར་འདུལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སང་གི་རི་སྤྲུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་
 པ་མེད་པར་ནི་རང་ཉིད་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ། བྱམས་པ་མེད་པར་གནས་ནས་རི་
 དུ་གསུལ་སྤྲུལ་མཐོང་སྤྲུག་བྱེད་ཅིང་སྤྲུལ་ཕྱོགས་ལྟར།

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས་ཏེ། དམིགས་པས་གཞོད་
 པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། མིའི་སང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆོད་མས་
 གཞོད་པ་མེད་པའི་སྤྲུལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དམིགས་པས་

འཇིགས་པའི་ཞུས་པ་མེད་པར་སྤྲུལ་སྤྲུགས་ཅན་མང་པོ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་
པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་སྒྲག་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲུ་ཡང་སྤྲོགས་ཤིང་འདུལ་བ་ཡིན་
ནོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་སྒྲོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམས་མཁར་གནས་པའི་ཉི་མའི་
འོད་ཟེར་ནི་ས་འདི་སྐྱེམས་པར་བྱེད་ཅིང་སྟེ། རྒྱ་སྐྱེམས་ནས་སུན་པ་བསལ་ཏེ།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སྒྲོར་བ་ལས་གོམས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་
བརྟེན་ནས་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ལམ་དམ་པ་ལས་ངེས་
པར་བཞུགས་པ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇིན་པ་མ་ལུས་པའི་
སྟེང་པའི་རྒྱ་སྐྱེམས་ཤིང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་སྟོན་ཅེན། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
ཕུང་པོ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་གཟུགས་ཀྱང་གང་འདིར་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་ཞིང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། སེམས་པ་གང་
ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། དགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བག་ཆགས་སེམས་ལ་བསགས་པ་དེ་ཡིས་གང་ཡང་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་མེད་དེ།
འདི་དག་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

བསྟན་པས་དེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བསྐྱོག་གོ། མིག་བཅུ་མས་བ་དང་། དམུས་ལོང་ལ་
 ལོགས་བ་ལྟར་སྤྱོད་མ་ཆང་བ་དང་། བལྟ་ན་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མ་མཐོང་
 བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་འདྲ་ཤིང་མེད་པའི་
 སྤྱོད་པས་བར་འདྲུག་པ་ལས་ཡངས་ནས། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་ཅ་བ་རྣམ་འབྱོར་བ་དེའི་ཉོན་མོངས་བ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ་སྤྱོད་དུ་དགོངས་སོ། །

འདིར་ཅི་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉམས་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་རྩས་ཐམས་ཅད་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་མངོན་
 སྤྱོད་དང་། རྩས་སྤྱོད་དཔག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་ཀྱང་རྩོམ་གྱི་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་ནམ་མཁའ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་གཟུགས་རི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་
 བས་ན་དོན་འདི་བརྟགས་པར་གྱིས་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ནམ་
 མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྤྱད་དོ། །མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལྟག་མ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་བསྟན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་
 རང་བཞིན་མཐོང་བར་མི་བྱས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་མ་སྤྱོད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་
 ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །

ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བྱེད་པར་དུ་ཤེས་

པར་བྱ་དགོས་པས། བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་
བྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་གྱིས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
ཞེག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡུམ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་བ་ཐོབ་པ་ཡང་འདྲིར་
སྒྲུར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
དུ་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲིར་རབ་ཏུ་འབྲེལ་
པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བཏང་སྟོམས་འདུག་ཅིང་སྒོན་པོ་ཀྱན་
བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུ་རི་སྟེང་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་གང་ཡིན་པ་ཀྱན་ལ་
སྒྱར་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་
ཀྱིས་མཇད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་རི་སྟེང་
པ་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་བྱེད་དོ། །

དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་གྲོང་ནི་ལུས་འཕགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཡུལ་ནི་མ་ག་རྩ་
ལ་སོགས་པའོ། །འཁོར་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེར་མི་འགྲོ་བར་རྒྱལ་
པོ་དེའི་རང་བཞིན་ཡུལ་མིས་འབྲུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟུང་བ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ལྟར་དེ་

བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཉིད་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་ལ་སྟེ། སྤྱག་
བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་དོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་
པ་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུག་གསུམ་པའི་
བཤད་པའོ། ॥

ཡང་གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཐོབ་ཅེ་ན།
གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་
ཆོས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་གཤེགས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐེལ་གྱིས་མི་འོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལ་
བསམ་སྦྱོར་བ་སྟེ། མཆོག་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་
ལ་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཡོད་ན། དེའི་ཆེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་བས་ཞུགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འདས་བྱས་ནས་བདུད་དང་
སྤྱེགས་ལ་སོགས་པས་ཐེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་རྒྱ་ཁྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྤྱར་དུ་འཕྲོབ་པོ། །དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་
བག་ཏུ་སྦྱབ་པ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འཕྱུར་དོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་དད་པ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོ་
ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་

མཆོར་འཇུག་པའི་གྲུ་ནི་ཆག་གྱུར་པ། །མི་གང་རོལ་རྩ་ལས་ཤིང་ནི་མི་འཛིན་
པ། །ཆུ་དབུས་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ་རོགས་སུ་བྱིན་མི་འགྱུར། །ཡང་གང་ཞིག་རོ་
ལ་སོགས་པ་ལ་འཛིན་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ཐང་ལ་གནས་པར་དེ་ལྟར་དང་ལྟར་དང་བ་ཅམ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་གིས་ནི་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་ཡུམ་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་
སྤངས་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དཀའ་བའི་བྱིར་
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་སྟེ། འཁོར་བ་དེས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་ཏེ། དད་བ་ཅམ་
བྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་སྤོང་བའི་བྱིར་རོ། །སྤྱི་བ་ནི་འབྱུང་བའོ། །ཀྱ་བ་ནི་རྟིངས་
བའོ། །རང་གི་རིགས་མ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཆད་པས་ན་འཆི་བའོ། །བྱ་དང་བྱ་མོ་ལ་
སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཐུང་ནས་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཆུབས་ཏེ་གང་
གི་བྱིར་དེ་དག་གི་རིམ་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོ་འོ། །དེ་ལ་དེ་སྤྱད་ཅེས་བརྗོད་དེ།
དེ་བས་ན་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཞིག་དེ་ཡང་དད་པ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་ཤེས་
རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་གིས་ཐེན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ནམས་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་
པའི་བྱིར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མཁུས་པའོ། །

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཡང་མཐོང་བའི་བྱིར་དོན་དམ་པ་མཐོང་བའོ། །དེ་བས་ན་དད་པ་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པས་རིམ་པ་རྗེས་སུ་བ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ས་རང་བཞིན་དེ་དག་དང་ལྟན་པ་ལ་དེ་སྤྱད་བརྗོད་དོ། །ཉན་ཐོས་ལ་

སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མཆོག་ཏུ་མྱད་བཤེད་གཤེགས་བྱང་ཚུབ་སྤྱར་
དུ་རེག། བྱུང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བས་གཉིས་སོ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
དམིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་དཔེས་རིམ་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
རེས་འགའ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པ་མི་མཐུན་པའི་ཤོགས་དང་
གཉེན་སོ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་
གཞིར་གྱུར་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ལ་ལས་རྩ་སོ་མ་བཏང་ཆུ་བསྐྱེད་ན། ཉམ་ཆུང་
ཕྱིར་ན་སྤྱར་དུ་འཛིག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆུ་བཅུ་བར་མི་ལུས་པའོ། །སོ་བཏང་
བྱམ་པར་ཆུ་བསྐྱེད་ལམ་དུ་འཛིག་པ་ཡི། །འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་
སྤྱར་རོ། །ཕྱིར་པར་གྱུར་པ་ནི་བར་ཆད་ཀྱི་གཞོད་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་ཁྲིམ་དུ་
བཤེད་པར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དད་པ་མང་གྱུར་གྱང་། ཤེས་
རབ་རྣམ་པར་ཉམས་ནས་གཉིས་སུ་ལྷུང་བས་སྤྱར་དུ་མ་རུང་འགྱུར་རོ། །

དད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་ཐེན་གྱུར་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་གཉིས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་
ཏེ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་དང་བཏང་བས་མི་ཐོབ་པ་
དང་། ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་དང་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་
རོ། །རྟེན་གཞན་ཡང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་
གཙོར་བསྟན་ཅེ་ན། ལན་འདི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

དཔེར་ན་ཤིང་རྩིང་བ་དབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བཅོས་ལེགས་མ་བྱས་པའི་བྱ་རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོར་ཞོར་དང་བཅས་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་བྱ་ལེགས་པར་བཅོས་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་། མཐུན་པའི་རྒྱང་དང་
ལྷན་པར་བྱས་ན་མི་འཛིག་ཞོར་དང་བཅས་པ་རོགས་སུ་བྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དད་པས་ཡོངས་བཟུང་ཡང་། ཤེས་རབ་མེད་ན་ཆོན་
མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་དད་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་
མཆོག་ལྷན་པ་ནི་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པ་རོ། །དེ་ཉམས་ཤིང་གཞན་དུ་སྦྱར་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། མ་ཆས་མ་ཉམས་པར་དེ་ཡང་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
པའི་བྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ལ་རེག་པར་འགྱུར་ཏེ།
གཉིས་པོ་ཁོ་ནས་བྱུང་བས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཟག་ལྷན་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་བྱས་འབྲུལ་པ་དང་མི་འབྲུལ་པ་དང་།
ཆང་བ་དང་མ་ཆང་བ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་གཟུང་
བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། ལོ་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་
ན་སྤྱིས་བྱ་གང་ཞིག་རྒྱས་ཤིང་གཉིར་མ་དང་ལྷན་པས་འཁོགས་པ་ཟས་ལ་
སོགས་པ་དང་མི་ལྷན་པས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལོན་པས་གང་གི་
ཡང་རི་སྤེད་ན་སྟན་ལས་ལངས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་རང་གིས་རྒྱང་གྲགས་
བྱེད་དམ། རྒྱང་གྲགས་སུ་གྲོགས་མེད་པར་རུས་པ་མེད་པའི་བྱིར་འགྲོ་བར་རུས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ལག་པ་གཉིས་མི་དག་གིས་བརྟེན་

བྱས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་འབྱེལ་པའི་འཛིག་གས་པ་མེད་ཅིང་ངེ་སྤྲུང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་
བའི་གནས་སུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཤེས་རབ་ལ་འདི་ལྟར་རྫོངས་པས་སྟོབས་
ཆུང་བ་གང་གི་ཆེ་ཡང་དད་བ་ཅམ་གྱིས་ཞུགས་པར་གྱུར་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཡང་
ཆོས་ཉིད་གྱིས་མ་བཟུང་ཞིང་བྲལ་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྷུང་བའི་བར་
ཐོབ་པས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཐབས་དང་ཤེས་
རབ་མཆོག་གིས་ཡོང་བེན་ན། །མི་ཉམས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་སྟེ། བྱང་པར་
གྱི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་ནས་མིའི་བྲང་སྲོང་བ་ཅམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་
པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྦྱེས་བྱ་རྒྱས་བ་བརྟེན་བ་དང་མ་བརྟེན་པའི་དཔེས་ཤེས་
རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། མ་བཟུང་བདག་ཅི་
རེགས་པར་འཁོར་བ་དང་སྲུང་ན་ལས་འདས་པར་ལྷུང་བ་དང་། མི་ལྷུང་བ་དག་
བསལ་བར་བྱས་པས་བསྟན་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུང་
བ་ཆོག་གས་སུ་བཅད་བ་ལས་དཔའི་ལེ་འུ་སྟེ་བརྟེན་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

ངེ་སྤྲུང་བསྟན་པའི་རིམ་པས་བྱང་པར་གྱི་ལམ་ཐོབ་ནས་དམིགས་པའི་རོ་
སྲུང་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་
དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དང་པོའི་ལས་ཅན་ནི་བྱང་པར་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་པོའི་ལས་ཏེ་སར་གནས་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དགེ་བ་
འདོད་པའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་པ་

སྒྲུབ་མའི་སྒྲིན་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོབ་མ་བཟང་པོ་དེ་ཆེར་གྲུས་པས་སྒྲུབ་མ་ལ་གྲུས་
ལྷན་ནོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་བཀྲར་ལ་སོགས་
པ་བྱས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་སྤང་བ་ཤེས་པ་ནི་མཁས་པའོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། ལན་དུ་མཁས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་
ནམས་ལས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །དེས་
གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པས་སྒྲོབ་མ་དམིགས་པའི་རོ་སྤང་བ་མེད་པས་
མཁས་པའོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་རྗེས་སུ་སྟོན། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ནམས་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུང་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་
བསྟེན་བཀྲར་བྱ་བ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །

དེ་དག་གི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་འབྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། སྒྲིན་
དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བསྟུས་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ལ་ཁྱེད་ཏེ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་
པོ་ནམས་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་མི་དམིགས་པས་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་
དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རོ་སྤང་བ་སྤངས་
ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སྤང་བོ་ནི་
ཐག་པ་མེད་པའི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པ་རྒྱལ་བ་ཞིམས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པའི་

རིགས་པས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དབྱེད་ནས་ཕྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ངེས་པ་ན་
འཛིན་པར་མ་བྱེད་ཅེ་ན། དང་པོའི་ལས་ཅན་དེ་དག་ལ་རིག་པས་ངེས་པར་སྦྱ་མ་
ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་དེ་སྐད་བསྟན་པར་བྱ་བ་
ཉིད་དོ། །གཞན་དུ་ན་དད་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱན་ཕྱུང་ཆོག་མ་སྤྲུང་པ་ཤེས་པ་བྱེད་པར་གྱི་མཚན་
ཉིད་བསྟན་ནས། མཐུག་ཐོག་མ་སྤྲུང་པའི་དོན་ཕྱན་ཕྱུང་ཆོག་མ་སྤྲུང་པ་ལ་སྦྱོར་བ་
རྣམས་ཀྱི་པན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
ནས་སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པའི་
ཆོས་བསྟན་པས་མ་འོངས་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་རོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆོག་མ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱང་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པས་
དགའ་བའི་ཕྱིར་སྦྱ་བའི་ཆེ་བའོ། །ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་
ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་པས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིན་ཏེན་གྱི་
སྦྱབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོན་ཏུ་པན་པ་ཀྱན་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དབྱེད་གཉེན་རོ། །སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་སེལ་བའི་དོན་གྱི་རྟེན་དུ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་
གནས་སོ། །

འཁོར་བ་དང་ཕྱ་རན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་དུ་
འགྲོ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་དང་སྟོལ། །རྒྱ་སྤངས་ནས་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐམ་ས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐོབ་པའི་

རྟོག་དུ་གྱུར་པ་སྟེར་བས་སྒྲིང་ངོ་། །སྒྲ་འདྲེན་པར་གྱུར་པས་གཞན་གྱི་དོན་རབ་དུ་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མཆོན་མ་མེད་
པར་སྒྱུག་གིས་གྲུབ་པར་འདུག་པ་ཉི་བར་སྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དོན་འདོད་པའོ། །

ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་
བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མའོ། །ཆོས་ཐམས་
ཅད་གྱི་ངེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏམ་གྱི་གཞི་དང་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མཆོག་སྒྲ་
བའོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བདུད་དང་ལུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པས་འབྲུགས་པར་མི་རུས་
པས་ན་མི་འབྲུགས་པའོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་
པ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་པས་གང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཅི་འདྲ་
བའི་བདག་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་གཤམ་ཆེན་ལྡན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའོ། །སྒྱུག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བྱ་དགའ་བ་ལ་རབ་དུ་སྒྲོར་བའི་རང་
བཞིན་ཅན་ལོ། །འབད་པས་བསྐྱུབས་པའི་ཕྱིར་གོ་ཆའོ། །གང་བསྒྲོམ་པར་བཅོན་
པ་ནི་གོ་ཆ་ཁྱོན་བྱེད་དོ། །

མི་མ་སུན་པའི་སྟོགས་དམིགས་པ་མེད་པས་སྤང་པོ་ལྟ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་
བརྟུག་ཉིས་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོར་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་འདུ་ཤེས་བྲལ་
ལོ། །ཡང་དེ་ལྟ་བུས་ན་དོར་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འདྲེན་

བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་དོ། །རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
བ་ལས་ཐོག་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་བ་
ལས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་དོ། །

གཉི་གའི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་བ་རི་ལྟ་བུ་བྱེད་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་
མི་འཇུགས་ཆོས་ཅན་ལོ། །རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྱུར་ཞེན། དེ་དག་ཅས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་འདི་འདྲ་ནི་ཉོན་པར་འགྱུར་བའོ། །སྒྱུར་བ་
བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བ་ལ་སོགས་བ་སྤངས་པའི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྡན་ལོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ན་སྒྲོས་བ་
མེད་པའོ། །ཐེ་ཆོམ་དང་བརྟུན་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པས་ཐེ་ཆོམ་ཡིད་གཉིས་
བྲལ་ལོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་བ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དོན་ལྡན་ལོ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་བ་ཐོས་ནས་ཏེ། རྟོགས་བ་ཐོབ་པ་ནས་མི་རྒྱར་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞན་
གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་ཅིང་རང་གི་ས་ལས་ཐོག་བ་མེད་པས་ནི་ཕྱིར་མི་ཐོག་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནས་པར་གྱུར་བ་
སྤངས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩང་ཟད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་
དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབྲེན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་འདི་
དག་གི་རང་བཞིན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟབ་སྟེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་མཐོང་བར་དཀའ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྟོ། །

གཞན་སུས་ཀྱང་སྟེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་བ་
མེད་པས་རྩང་ཟད་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་པའི་

ཕྱིར་རྟོག་། རྟོག་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གཙོ་རྒྱུ་མཛད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཞེས་པ་བརྟེན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟེན་སྒྲུབ་འདྲིན་པས་ན་པན་མཛད་བཅེར་ལྟན་ཏེ་བཙུགས་ལྟར་འདས་སོ། །

སྒྱུར་བའི་རོ་བོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གྲོལ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་། །སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་འདི་མི་ཤེས་ཏེ། རོན་གྱི་འདི་དག་ནི་དམིགས་པ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་སྒྲུབ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཉི་བར་སྒྱུར་བ་ལ་ཐུགས་ཁུལ་ཆུང་བར་མཛད་དེ། དེ་བས་ན་ཆོས་བསྟན་པའི་ཐུགས་མ་འཁྱུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཆངས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། རྟོག་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ་ཉིས་པར་མི་ལྟ་བས་ན་དག་འཁོར་རོ། །ཡུལ་རྣམས་འདོད་པ་ནི་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྒྱུ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་སྒྱུར་བས་འདྲིན་པ་ལ་གནས་པའོ། །མི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པས་ན་མི་མཁས་པའོ། །ཐེ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པས་ན་སྒྲུབ་ཆོངས་པའོ། །ལོག་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ལྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་ཡང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་མེད་ཅིང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་འདྲིན་མེད་དེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཅིག་འདི་ལས་བརྒྱུག་པ་མཆོན་ཉིད་མི་མ་སྤྱན་པ་ཆད་མས་
གཞོད་པ་མེད་པའི་བྱང་པོ་ལྔ་པོ་བདག་མེད་པ་ཅིག་ཅར་བསྟན་ན་ཚོད་པ་འབྱུང་
བས། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞི་བ་བརྟེན་སྤྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཡོན་
ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་ལྟའི་ལེ་འུ་སྟེ་བརྟ་ལྔ་པའི་བཤད་
བའོ། །

འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པར་ཤེས་པས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྲག་ཏུ་འབྱུང་ཞེ་ན། རྣམ་མཁའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སྟོའི་ཕྱོགས་དང་། རུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་། བྱང་གི་ཕྱོགས་དང་། སྟེང་དང་
འོག་དང་མཆོམས་བཞི་དང་བཙུའི་རང་བཞིན་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་མཐར་བྱེད་
པས་ན་མཐའ་ཡས་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཙུན་མས་ན་ཡང་རྣམ་མཁའ་ཡོད་
པ་དེའི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་མེད་ཅིང་ངོ་། །རང་
གི་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ཡང་གྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་དོ། །

འཇིག་རྟེན་པ་ལ་བྲགས་པའི་དབེས་བསྟན་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་དབེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། འདས་པ་དང་། འདས་པའི་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་
འོངས་པ་སྟེ། མ་སྟོབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱང་བའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། དག་བཙུམས་པ་སྟེ། ཐག་པ་ཐད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་

པ་དང་། གང་ཡང་རྒྱལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་མ་ཐག་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱུབ་
པའི་ཆད་མ་དང་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་འབྱུང་བོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་མང་ཡང་གཅིག་ཁོ་
ན་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །རྗེ་སྒྲིབ་བསྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་
ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་བྱུན་པའི་དགེ་བའི་ཅུ་བ་དང་ལྷན་པས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་བྱུན་
པའི་ཅུ་བ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། བདེ་གཤེགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་བདེ་
གཤེགས་བྱང་ཆུབ་ཐ་དད་ཆོས་དང་བྱལ་བས་གྱུར་པ་དེས་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་
ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དད་པ་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ནི་
ཐབས་དང་ལྷན་པའོ། །དངོས་པོ་མ་ལུས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་མེད་པ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། དད་པ་རབ་ལ་
སོགས་པ་མེད་པ་ན་ཡང་མིའི་འབྲེན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་
རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་ཁོ་ན་བསྟན་ཅེན། ལན་དཔེ་སྟོན་དུ་འབྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱ་ཞིག་
ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་ཞིག་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ལ་

སོགས་པའི་ལུས་ཆེ་བ་ནི་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཙུ་བ་ཅུ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའོ། །འདབ་
གཤོག་མ་སྦྱེས་ཤིང་ཉམ་ཚུང་བ་ནི་འདབ་གཤོག་ཟད་དེ་ཉམས་ཅལ་ཡོད་མིན་
ནོ། །

དེ་ཡིས་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ནས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་
འདིར་གནས་པར་བྱའོ་སྦྱམ་ནས། གང་གི་ཆེ་བདག་ཉིད་མཆོངས་ནས་ལུང་བ་
དེའི་ཆེ་དེའི་འདབ་གཤོག་མ་ཆང་བས་ཉམས་ཉེས་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་
གང་གི་ཆེ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་འདི་རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྲིས་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱས་
ཤིང་སྦོན་ལམ་རྣམ་པ་དུ་མའི་བྱིར་མཐའ་ཡས་པའོ། །ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་བྱིར་རྒྱ་ཆེན་པོ། །གོམས་པར་བྱས་པས་ན་རྟག་ཉེན་པོ། །དེ་བཞིན་
དུ་སྤར་ཡང་བསྟན་པའི་ཐབས་དང་བྲལ་བས་ན་ཐབས་མེད་དོ། །རྗེ་སྐད་བསྟན་
པའི་ཤེས་རབ་སྤངས་པས་ཤེས་རབ་བྲལ་ལོ། །གཤོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་མ་ཆང་
བས་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལུང་ངོ། །དེ་བས་ན་སྦྲ་ན་མེད་པའི་ས་ལས་ཉམས་པར་
འགྱུར་ངོ། །དེའི་བྱིར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསལ་
བར་མཛད་དོ། །

ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་ནས་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྦྱེ་བ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་བཞེད་
ནས། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
ངེས་པར་བྱུང་ངོ། །ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཡང་དག་པར་སངས་

ཀླུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་དེས་ཐོག་མར་རྩོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཆགས་
 བས་ཞེན་པ་མེད་པར་སེམས་སྟོམས་བཏོ། །འདིར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
 བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་པ་རོལ་གཞོན་བཏོ། །པར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་པར་འདུ་
 ཤེས་བཏོ། །པར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མར་འདུ་ཤེས་བཏོ། །

མ་འོངས་པའི་དོན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་པན་པའི་སེམས་སོ། །ད་ལྟར་བྱང་བའི་
 དོན་ལ་ཡིད་མཛོན་དུ་སྒྲུགས་པའི་ཕྱིར་བྱམས་པའི་སེམས་གྱི་པ་རོལ་གཞོན་
 བཏོ། །ཞེ་སྒྲུང་དང་འཆེ་བ་མེད་པས་ཐ་བ་མ་ལུས་པར་བྱེད་བཏོ། །སྒྲུན་དང་སྤྱིང་
 མོ་ལ་སོགས་པར་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བྱང་བས་པ་རོལ་གཞོན་བཏོ། །ཞེས་སྒྲུ་མ་
 དང་འབྲེལ་ཏོ། །རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་སྐྱབ་ཅིང་
 གཞན་དག་གྲང་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་རྟག་དུ་འཇམ་པོས་འཁོད་པས་འཇམ་པོར་སྦྱ་
 བཏོ། །འདིར་བྱང་བར་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་
 སོགས་པ་བསྟན་པར་རི་ལྟར་རིགས་ཤིང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཆོན་མ་མེད་པར་
 ལྟན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཐོབ་པས་རེ་ཞིག་གི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་གང་སེམས་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེས་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་བར་གྱི་ལམ་ཉིད་རྟུལ་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་ནས་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་
 བཏོ། །

ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རི་ལྟར་སྤྱིད་པ་བཞིན་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་

དགོངས་སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བྱུག་པའི་བཤད་བའོ། །

ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་རི་སྐྱད་བསྟན་པའི་ངེས་
པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་
ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་
ཡང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་གནས་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་
བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །རྒྱན་
གཞན་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནས་སྐབས་དུ་མར་ནམ་
པར་གཞག་གོ། །དེ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཞུས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་གནས་བརྟན་རབ་
འབྱོར་ཡོངས་ཞུས་པ། །ཅི་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་ནས་མ་འཁྲུལ་
པར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རྟགས་སོ། །

དེ་ནི་འདིར་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་གསུང་
ངོ། །མཆོན་མ་ནི་དགོས་པ་གནས་བའོ། །ཡོན་ཏན་དཔག་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་སྦྱ་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་ཅན་སོ། །དུས་གཅིག་ལ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་དུ་གསོལ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་ས་པ་
ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་མ་སྤྱ་ཆེ་བ་དག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟགས་ལ་སོགས་
པ་དང་རི་ལྗང་ལྷན་པར་འབྱུར་ཞེས་སོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྱས་རྣམས་སྒྲན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལས་ལྟོག་པ་མེད་པར་འབྱུར་བ་ནི་སྤྱར་ལྟོག་པར་མི་འབྱུར་ངོ། །དེ་ལྟར་

ན་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ལོ། །གཉིན་པོའི་མི་མ་བུ་ན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ལོག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་ཅན་ལོ། །གསལ་
བར་རྟགས་པའི་ཆེད་དུ་ཀྱེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་
པ་ལོ། །

དེ་ལ་རེ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
མཆན་ཉིད་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཐ་དད་འདུ་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་སྣ་ཆོགས་སུ་འདུ་
ཤེས་བྱལ་ལོ། །སྣ་མ་ལྟ་བུར་དོན་གསལ་བའི་ཕྱིར་དོན་དང་ལྡན་པའི་དག་བྱུང་
བས་ཐེ་ཆོམ་སེལ་བས་ན། ཅི་རིགས་པར་ལྡན་ཆོག་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་དག་སྦྱོང་སྦྱོང་བོ་ལ་སོགས་པ་དག་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཐེ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བ་
དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པ་སྤངས་ཏེ་དོར་བར་བྱ་བ་དང་། ལྷང་བར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
བས་ན་མཁས་པ་ལོ། །ངན་སོང་གསུམ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་
སྤངས་ཏེ་ལོ། །རྟག་ཏུ་ནི་འཛིག་རྟོན་འདིར་རོ། །

དེ་དག་བདག་དང་གཞན་གཉི་ག་གཅིག་ཏུ་སྟོག་གཅོད་པ་སྦྱོང་བ་ལ་
སོགས་པ་བརྩམས་པ་ལ་འགོད་ཅིང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་བ་བརྩམས་ལས་ཀྱི་
ལམ་དང་ལྡན་པས་བཅོམ་པ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་ཞིང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་
སེམས་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མེད་པར་འགོ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱིན་

ཏོ། །ཡང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ངེས་པས་
ན་དགའ་ཞིང་ངོ། །བྱམས་པའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པས་སྤྲུལ་
པར་སྤྲུལ་པས་ཆོག་འངས་ལྡན་ནོ། །

འགྲོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པར་ཤེས་བཞིན་རབ་ཏུ་ལྡན་ཏེ། རབ་ནི་ཡང་
དག་པ་སྟེ། དེ་ནི་གསལ་བའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བས་ཤེས་བའོ། །ཤེས་
བཞིན་གྱི་སྟོག་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཉལ་ཤིང་
གང་ཅམ་ལྟ་ཞིང་འགྲོ་བའོ། །སྦྱོང་ལམ་ཐ་དད་པའི་གཡེང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
སེམས་འབྲུལ་མེད་དོ། །མི་དགེ་བ་བརྩམས་ལས་སྤངས་པས་ན་གཅོང་བྱས་སོ། །སྤྲུལ་
ཆོག་ས་པའི་གོས་བཟང་སོ་འབྱོར་པས་ན་གཅོང་མའི་གོས་འཆང་ངོ། །མཚན་ལ་
སོགས་པས་བརྒྱན་པའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་རྣམས་པར་དག་པ་ཐོབ་པས་ན་
གསུམ་སོ་དབེན་ཞིང་དག་བའོ། །སེར་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པས་ན་
ཉེད་འདོད་མ་ཡིན་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བའི་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད་
པས་ན་ཁྱུ་མཚན་གྱོ། །འགྲོ་བ་ལ་རྗེས་སྤྲུལ་བཅེ་བའི་ཕྱིར་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་
སྤྲུལ་བར་འདོད་པས་ན་རྟག་ཏུ་ཆོས་འདོད་པའོ། །རྟོགས་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡིད་
ཆེས་པའི་ཕྱིར་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །

བདུད་བཅོམ་པའི་གཟུགས་ངེས་པར་ཤེས་པས་ན་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བསམ་གཏན་དེ་ལ་མི་
གནས་སོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་རྗེས་ལ་ཆོས་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་

མི་སྣོག་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་ལྟོགས་པ་ཡང་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བར་
བརྟེན་པ་ལས་ཡིན་པར་བརྟན་པར་བཞེད་ནས། གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་ལོག་པས་ན་གྲགས་པ་
འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོ་
བས་སེམས་དགྲུགས་མེད་དོ། །བདག་མེད་པ་ལྟོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིས་པར་གྱུར་ན་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་
མེད་པར་འོངས་སྟོད་པར་བྱེད་དེ། ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་
བས་ཆངས་པར་སྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཀུན་མ་ཆགས་
སོ། །སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཆོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བས་ཉོ་ཆོང་ལ་སོགས་
པ་འོངས་སྟོད་འཆོ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པའི་དོན་
ཏུ་ཅ་ལྟོ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སྟོད་ཀྱི་སྒྲགས་དང་སྒྲན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་སྒྲ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་བྱུང་མེད་སྦྱེས་བྱས་དབང་ཏུ་སྤྱད་པའི་སྦྱོར་སྒྲགས་ཆོ་ལ་
མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །

འདོད་པའི་ལས་ཅན་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པས་སྦྱེས་པའམ་བྱུང་མེད་ཏུ་ངེས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུང་སྟོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །བདེན་པ་གཉིས་
ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་བརྟེན། ལུས་
དང་རག་གི་ཁྱོ་བ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་འཐབ་དང་ཚོད་དང་བུལ་ལོ། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་ལུལ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་

བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་
འདོད་དོ། །ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པས་རྟག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཞིལ་
སེམས་ལྟན་ནོ། །རང་འདོད་པའི་སྐྱེ་བ་དེར་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པས་མཐའ་འཁོབ་སྒྲ་སྒྲིའི་
སྐྱེ་བའི་ཡུལ་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས། རྣམ་པར་སྤངས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་མ་དང་ཡང་འབྲེལ་
པའི་ཕྱིར་ཡུལ་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་ཡུལ་མཐའོ། །མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པས་
ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་རང་གི་ས་ལ་ཐེ་ཆོས་
མེད་པས་ན་དོགས་མེད་དེ། ངེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་པས་རྟག་ཏུ་རི་རབ་
འབྲེལ། །

མཆོག་ཏུ་གཞིལ་བ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་ཕྱིར་བསམས་ནས་གཏོང་བ་ནི་སྟོག་ཀྱང་འདོར་ཞིང་རོ། །ཆོད་མ་དང་ལྟན་
པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རབ་ཏུ་བརྩོན་ནོ། །འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཆོག་ས་པ་ཡིས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །རྗེས་
སྤྱད་པོགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་
ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་འདིར་བསྟན་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱི་བཅད་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་རྣམ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་
པ་ན་ཁྱད་པར་མ་རྟོགས་ཁྱད་པར་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་རིགས་པ་
འདིས་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལས་རེ་ཞིག་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་དང་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཟུགས་མ་སྐྱེས་པས་ཟབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་
དང་། སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་འདིས་ཟབ་པ་
ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མེད་དེ། སྒྲོ་
བརྟགས་པའི་ཕྱིར་མེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་
རང་བཞིན་རིགས་པས་མཚན་མ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་མཚན་མ་མེད་
པའོ། །བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་ན་རབ་ཞི་བའོ། །འདིས་ནི་ཡང་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དགག་པ་
ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་འབའ་ཞིག་ཆད་མ་རྒྱུགས་པ་མདའ་འཕངས་པ་རྒྱ་མཚོའི་
གཉིང་ལ་ཐུག་པའི་ཆད་ཆོལ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྒྲོ་འདོགས་
པ་དང་། སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ངེས་པར་བརྟགས་ན་གང་གི་
ཕྱིར་བརྟགས་པས་གཉིང་ཡོད་པ་མི་རྟོག་པས་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ།
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པར་འགྲུར་རོ། །

ཁྱད་པར་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་བཅས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ན་དེའི་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བྱུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཡང་
དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གི་གཟུགས་

ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་
སྤྲ་བུ་བྱས་པས་དེ་ལྟར་ཟབ་པར་གྱུར་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དོན་དམ་པར་
དམིགས་པས་གོས་པ་མེད་པའོ། །

གང་ཟག་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་དེ་རི་སྟོད་སྟེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོག་ས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དེ་ལས་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་
ཞེས་བྱ་བར་ཆོག་ས་སྤྲ་བཅད་པའི་དོན་སྤྲར་རོ། །འབྲས་བུ་གསལ་བར་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་
དམན་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཆོས་ལ་སྟོད་པའི་སྟེས་བྱ་
ཞིག་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཁྱོད་ཆེ་གོ་མོར་ཤོག་ཤིག་ཅེས་སྒྲིམ་ནས་དུས་
བཟབ་དེ་དང་མ་སྤྲད་དེ། འདིར་འོང་ངམ་མི་འོང་སྟུང་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྟོད་པ་
རི་སྟོད་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་བསྐྱབས་ནས་ཉིན་ཞག་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་
སྟེས་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གངས་དེ་སྟོད་ཀྱི་བསྐལ་བར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་
འགོ་བ་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་དོར་ནས་རི་སྟོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོག་ས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་པ་དེ་སྟོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་
བསྐོས་པའི་ལམ་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཡངས་པའི་རྣམ་པའི་
དབྱེ་བས་བསྐོས་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ལམ་རྒྱང་དུས་ནི་

ནམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་ལ། ཆེན་པོས་ནི་ནམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱུ་དུ་སྤྲོད་རོ་
ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྤྲོད་དེ། ཡང་ལས་ཆེན་པོ་
སྤྲོས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དག་ན་རེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་སྦྱབ་པ་ནི་གཉེན་
པོའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་ནི་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལས་རྒྱུ་དུ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་གང་ཞིག་བསྐལ་མང་གྱེ་སྟོང་དུ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པས་སངས་
རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་ཏོ། །དགྲ་བཙེམ་རང་
རྒྱལ་སྦྱོར་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་བྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྤྲོས་པོ་གཞན་ཞིག་གིས་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟེ། ལས་རྒྱུ་དུའི་རང་བཞིན་བསྟོམ་པ་དང་ལྡན་
ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཡུལ་འདི་ཉིད་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་ལ་སྟོན་ཅིང་དེ་སེམས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་
རང་བཞིན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་སྟོས་ནས་སྤྱ་བའི་ཆར་ཡང་མི་མོད་པ་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆར་མོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྦྱོར་བ་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྤྱད་པ་ཡང་སྤྲོས་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།
གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ནོ། །ལས་འབྲིང་གི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་
མཆོག་སྟེ། ལས་འབྲིང་གི་རང་བཞིན་བསྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་གོས་པ་

མེད་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཅིང་རོ། །ཆོས་དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་
བར་ལེགས་པར་འཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། རྒྱའི་གཙུག་པོ་གཏེར་དུ་གྱུར་བ་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱིན་ནས་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས་བྱང་བའི་
དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པས་འཛིག་ཏེན་གསུམ་ན་
མེད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ལམ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་བསྟན་པའི་ལམ་བསྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
བསོད་ནམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསོག་དང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་པའི་
རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པས་ན་གསོ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ཡ་མ་བརྒྱ་དང་། ཡང་
དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འབྲེལ་བ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡ་མ་བརྒྱ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
རྟགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པས་ན་སྟོང་བའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་པས་ན་གསོ་བ་བའོ། །ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སྦྱེ་བའི་
ཕྱིར་ཡ་མ་བརྒྱ་ལོ། །

སྤྱི་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པོ་མེད་པར་ཤེས་བའོ། །དེ་ལྟར་བདེ་
གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྤྲད་སྤྲོད་པ་དེ་ནི་ལམ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་
ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ཆེ་བསོད་ནམས་དབག་ཏུ་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ནས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རིམ་པ་རི་ལྟ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་། ཐོབ་པ་

མི་རིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་རི་ལྷོ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བརྟགས་པ་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟེ། ལྷན་ཏུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་དང་གཞན་དང་གཉི་གའི་དོན་ཕྱན་ཕྱུང་ཆོགས་པ་
བྱེད་པར་འདོད་པ་ལོ། །མངོན་ཕྱིན་དང་རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་། ལྷན་གི་ཆད་མས་
དེས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་། རབ་ཏུ་
བསྟན་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གང་གི་ཐོས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས་བསྟོམ་པའི་ལམ་གོམས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱལ་
བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོར་བརྗོད་བྱས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དེ་དག་གིས་མི་མ་སྟན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་
མེད་པས་ཟད་པ་ཉིད་མེད་ཅིང་། གཉིན་པོ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
འཕེལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །

བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་མིང་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཉམས་པ་དང་། འཕེལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་ལ་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྗོད་མོད་ཀྱི། ཀྱང་གི་སྦྱས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཡིན་པས་ལྷ་པོ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
རང་བཞིན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྲགས་སོ། །སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིང་ཅམ་

མོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྩེ་ས་སྤྱ་གནས་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱ་
བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སྤྱ་དག་པའོ། །བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། རྫོམ་སེམས་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པས་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རེག་འགྲུང་ཏེ། བྱང་པར་འཕགས་
པའི་དོན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་
ཆེ་སྐྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ཅུ་སྟེ་བརྟ་བརྟ་བྱང་པའི་
བཤད་པའོ། །

རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤྱ་ན་ནི་རྩེ་ས་སྤྱ་འགྲོ་བ་མེད་པར་
ཞིག་ནས་ཕྱི་མ་སྤྱེ་བས་པན་ཚུན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བྱང་
པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
དོན་བྱེད་པར་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབྲུ་མར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འབྲུ་མར་སྟོང་པོ་འབར་བ་སྤང་བ་དང་པོ་ཡིས། །སྟོང་པོ་
ཆོག་མིན་ལ་སྟེ། སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དུས་མཉམ་པ་ཡང་སྟན་ཅིག་སྤྱེས་པས་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དང་
བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་མཆན་ཉིད་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་སྟེན་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་མི་
རིགས་པས་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

མེ་ལྷེ་ཕྱི་མའི་སྐྱད་ཅིག་མས་ཀྱང་དང་པོ་དེ་མེད་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་མ་
སྤྱེས་པའི་ཕྱིར་མེད་པས་དེའི་སྟོང་པོ་མི་ཆོག་གོ། །མེ་ལྷེ་སྤང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྟོང་པོ་དེ་ཆོག་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་ན་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་

ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཀྱན་རྩེ་བ་ཏུ་ཡང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་
པོའི་མཆན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་པོར་ཡོད་པར་མི་
རིགས་པས་ཕྱི་མ་དང་སྒྲིབ་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །

མེ་ལྷེ་ཐ་མའི་སྐྱད་ཅིག་མ་མེད་པར་ཡང་དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་མས་ཆོག་མིན་
ཏེ། ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་མ་མེད་པར་མེ་ལྷེ་ཐ་མས་སྒྲིབ་
པོ་ཆོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ལ་ལུས་པ་མེད་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མེ་ལྷེ་དང་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པོའི་
སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱན་རྩེ་བ་ཏུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ལུས་པ་
སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་མེ་ལྷེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆོ་
རྒྱ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་པོ་མཆན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་པོར་ཡོད་པས་སྒྲིབ་པ་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱད་ཅིག་མས་སྒྲིབ་
པོ་ཆོག་གོ་ཞེས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

དཔེ་བསྟན་ནས་སྐབས་ལ་བབ་པའི་དོན་དང་སྒྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་
པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སེམས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྐོབ་པར་བྱེད་པ་དོན་མ་ལུས་པ་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་
པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རེག་པ་ནི་འདྲིར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོའི་སེམས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པས་
ཀྱང་ལུས་པ་མ་ཡིན་ལ་སེམས་གཉིས་པ་གང་ཡིན་པ་ཁྱད་པར་དུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་
བར་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཐ་མའི་སེམས་བཞིན་དུ་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་

ཉེ་བར་ཞི་བ་འཛོལ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གཉིས་པ་དེ་ཡིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལ་རེག་པའི་
རང་བཞིན་དུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

དང་པོའི་སེམས་ཀྱང་མེད་པས་ན་འཛོལ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་བར་
ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་མ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤྲོད་པོ་ཆོག་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་མ་
དང་བྱི་མའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བསྟན་བར་
འགྲུར་རོ། །སྤྲོ་མ་དང་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ནམས་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉེ་བར་མེན་པའི་རྒྱ་
ཉིད་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པའི་སྐོ་ནས་དཔེ་ཕྱོན་དུ་འགོ་བས་བསྟན་པའི་བྱིར་
ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཏག་པར་ནི་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་འགལ་པའི་བྱིར་སྐྱད་ཅིག་མས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕིང་ལ་སོགས་པའི་ས་
བོན་ལས་བྱི་མ་བྱི་མའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡོངས་སུ་འགྲུར་བ་ལས་སྤྱོད་བྱ་ལ་སོགས་
པ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་རོ་བོ་ངེས་པ་འཛོལ་བ་བྱུང་རོ། །ས་བོན་དེ་ཡང་
སྤྱོད་བྱ་སྤྱེས་པ་ན་འགག་གོ། །དང་པོ་དེ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕིང་ལ་སོགས་པ་
མེད་པར་འགྲུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སེམས་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
གཞི་དང་པོའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འགྲུར་པའི་བྱིར་བྱི་མ་སྤྱོད་བ་ལས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ཐོབ་ནས་འགག་
གོ། །ཡང་དང་པོ་དེ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་
གཉིས་པ་ཡང་རྒྱ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕིང་ལ་སོགས་པ་

སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ངོ་བོ་ནས་དང་སྤྱུའི་ས་བོན་ལ་
 ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། འབྲས་བུར་
 བྱུང་བ་ནམས་དང་སྤྱུའི་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་སྟེ།

ས་བོན་དེ་དག་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་དུས་ན་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རེག་བྱར་
 བྱུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱན་
 ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་སྟེས་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སེམས་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་
 མ་གཉིས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྟོགས་པར་མི་རུས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འདིར་འགྲོ་བ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་ཉེ་བར་བསྟུ་
 བའི་ཕྱིར། རྒྱའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱའི་ཐེགས་པས་བྱམ་བ་
 དང་པོ་ཐ་མའི་བར་གྱིས་ཉུང་དུ་ཉུང་དུས་ཀྱི་བར་ཏེ། དང་པོའི་རྒྱ་ཐེགས་པ་རིམ་
 བ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དང་བཅས་པས་དེ་ཡོངས་སུ་འགོངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དང་
 པོའི་སེམས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།

རིམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་
 སྟེར་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །ཞར་ལ་བྱུང་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས། སྐབས་ལ་བབ་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པར་བཞེད་

ནས། རྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཟབ་མོ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བའི་
འཛིན་པ་ཡང་བའི་བྱིར་འབྲས་བྱ་དང་། རྒྱ་དང་རང་བཞིན་དང་བལ་བས་རིམ་པ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱང་རན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་རེག་
སྟེ། སྦྱོང་རྗེ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། །

འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་མཚན་མར་མི་སྦྱོང་བའོ། །དཔེར་ན་སྦྱེས་
བྱ་མཉན་པ་ལིན་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་མཁས་པར་གྱུར་བ་གཞིན་པ་མེད་པར་
པར་འགོ་ཚུར་འགོ་ཡང་སྟེ། རོང་ཐོགས་ནས་པར་འགོ་ཞིང་ཚུར་འོང་བར་བྱེད་
ཀྱང་མཐའ་གཉིས་ཀར་མི་གནས་ལིང་ལྟར་བའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་
མཚོ་དེར་ཡང་གནས་པ་མེད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་སྦྱར་
རོ། །བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ལས་སྟོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དགོ་འདུན་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་གཉི་ག་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་ནི་མི་སྟོབ་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་མི་སྟོབ་པའི་དགོ་འདུན་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་འཁོར་བ་དང་ཕྱ་
རན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བསྟན་མ་ཐག་པའི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཁོར་
བ་དང་ཕྱ་རན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པར་བསྟོན་པ་ལ་སྦྱོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྟོགས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་སྟམ་དུ་བདག་སྟོབས་

བཅུས་ལུང་བསྟན་བྱང་ཆུབ་རེག་འགྲུར་སྒྲོམ་སེམས་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་སྒྲུག་པ་མེད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ཏེ།

འདི་དག་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
སྐྱེས་སོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ནི་བདེ་གཤམ་གསུམ་གྱིས་རབ་སྟེ། གཉི་ག་
མཉམ་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉི་ག་མཉམ་པར་བསྐྱོམས་པས་
སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སེམས་ཅན་
དང་སྟོན་གྱི་དབྱེ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་འབྱེད་པ་
དང་། ལྷ་གཏེན་འབྱོར་པ་དང་། ཉན་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་དང་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་
གནས་མཐོང་ནས་ཇི་ལྟར་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་སྤྱད་
བར་བྱའོ་སྟེ་མ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དེ།

སྤང་མོ་གང་གྲུའི་ལྟ་མོ་བཞིན་དུ་སྒྲུག་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བསྐྱོག་པས་ན། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་
གོ་བྱོར་ཏེ། ཕྱི་མའི་ལུང་མཐའ་རྟག་ཏུ་ཡུལ་ལ་བརྩོན་ཞིང་དེའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་ནི་རྒྱལ་ཅམ་སྤྱོད་མི་
བྱེད་དོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་གང་གྲུའི་ལྟ་མོའི་
ལེའུ་སྟེ་བཅུད་གྲུ་པའི་བཤད་པའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སྤྲུང་གཤམ་བར་བྱས་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
འཁོར་བ་རི་སྤྲུང་གི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་གི་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་ནས་དེའི་ཡུལ་རེ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་
ཤེས་རབ་སྤྲོད་བྱེད་ཅིང་། །

བྱང་པོ་འདི་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཤེས་ཤིང་གདོད་ནས་སྟོང་པས་བྱང་བར་དུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྲུལ་སྤྲུང་བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་གོམས་པར་བྱས་པས་བྱང་བར་དུ་
འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེན། དེའི་ལན་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
མཉམ་པར་མ་བཞག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་བསྟན་པའི་
ཆོས་ཉིད་བསྟོམས་པས་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པར་བཞག་
པས་སྐྱེད་པ་ནི། མཉམ་པར་སྟོང་རྗེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་ལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ལ་བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་སྟོང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་
པའི་བར་སྐབས་དེར་རོ། །

མངོན་སུམ་བྱ་བའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཡོངས་སྤྲུལ་མ་ཉམས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་
པ་ཐོབ་པ་ནི་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་བར་ཆད་བྱེད་པའི་
ཆོས་ལས་འདྲའ་བའི་ཐབས་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཁུར་ལ་བརྟེན་ནས་མཁུར་བའོ། །དཔེར་ན་ལོ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པས་ན་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་ཞིང་ངོ་། །

ལྷན་གྱི་སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཁུར་ལོ། །གཞན་གྱིས་ཐེལ་གྱིས་མི་ཞོན་པའི་ཕྱིར་མི་ཐུབ་པའོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཙོན་བྱས་སོ། །གཞན་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ལ་གོམས་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་རྒྱུ་ཆོག་ཤེས་པའོ། །འཕོང་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཕོང་གི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །རི་མོ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་བཟོ་གནས་མང་པའོ། །མ་རུངས་པའི་སྤྱི་བོ་མང་པོ་སྐྱབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མཁས་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་ཤེས་པའོ། །སྤྱི་བོ་དམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ན་འགྲོ་དོན་རབ་ཏུ་འདོད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་དགའི་གཞོན་པ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་པ་དང་མ་དང་ཆུང་མར་བཅས་ཏེ། ལུ་དང་ལུ་མོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་ནས། དག་བྱེད་མང་པོས་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་དགོན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། ཕྱིན་པ་ན་དག་མང་པོ་ཡོངས་པ་ལ་དེའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱབ་པ་ཤེས་པས་སློག་པ་སྟེས་པ་མེད་པས་ན་དཔེར་བའོ། །

གཞན་གྱིས་ཐེལ་གྱིས་མི་ཞོན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་རྒྱལ་པོད་པའོ། །སྤྱི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཁུར་ལོ། །བར་ཆད་བྱེད་པ་མང་པོ་ལས་འདས་ནས་དགོན་པ་ལས་བརྒྱལ་ཏེ། བདེ་བར་བྱིན་ཅིང་གཉུག་མའི་བྱིས་ཏུ་བྱིར་འོང་བ་

ལྟར། དེ་བཞིན་དེ་ཆེ་ནི་གང་གི་ཆེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ཡང་
དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོབ་པས་བྱམས་པས་བདེ་བ་ལ་
སྒྱུར་བར་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ལ་མངོན་
དུ་སྒྲེགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དེའི་ཆེ་འདི་ལྟར་ལྟའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་བཞི་
ལས་འདས་ཤིང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས་
སངས་རྒྱས་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཆོག་ལ་གནས་ཤིང་།

བྱང་ཆུབ་རེག་པར་མི་བྱེད་དེ། བྱ་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྩོགས་པའི་བྱིར་རོ། །མི་
གནས་པས་གནས་པའི་ཐབས་དང་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་བྱིར་མཁའ་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་ན་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་བརྟེན་ཏེ། མཁའ་ལ་རྒྱང་བརྟེན། རྒྱང་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱའི་ཕྱང་པོའོ། །དེ་
ལ་ཡང་གསེར་གྱི་ས་གཞིའོ། །དེ་ལ་ཡང་ས་ཆེན་པོ། དེ་ལ་སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྟེན་ཏོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོངས་སྒྱུད་ཆགས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་
སྟེ་ཅ་བའི་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་དབེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་གནས་སུ་འགྱུར། རྒྱང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་གང་ལ་གནས་ཡིན་ཏེ། སྟོས་ཀྱང་མི་དགོས་སོ། །

འོན་ཀྱང་དེ་གནས་ཡིན་པར་གྲགས་ཏེ། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་བྱིར་རི་སྐད་
བསྟན་པའི་རྒྱའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འབྱུང་བ་འདི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ཀྱི་དོན་འདི་བསམ་པར་གྱིས་ཤིག །འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་སྒྱུར་བས། འགྲོ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐལ་

པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་སྤང་བ་དང་། རང་གི་སྟོན་ནས་ཤེས་པའི་རྒྱ་དེ་གཉིས་ཙམ་གྱི་
བྱེན་གྱི་ཆུབས་ཅན་ནི་ཉེན་ཅན་ནོ། །བྱ་བ་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་ནི་བྱ་བ་དུ་མ་བྱེད་
ཅིང་སྤྲུལ་པའི་སྤྱི་ནི་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་བྱ་བ་དུ་མ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་ངོ་། །

རི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་
ལ་མི་རེག་པར་དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད་ལས་འདས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པ་
མེད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་གནས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །སྟོན་གྱི་སྟོན་ལས་
ཡང་མི་འདོར་བའི་ཐབས་བསྟན་པའི་བྱིར། གང་གི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་བ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་མི་དམིགས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་དེ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མ་
ལུས་པ་ཉི་བར་ཞི་བས་ན་ཞི་བའོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་བསྟོམ་པ་ནི་འདི་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞེན་གཉིས་ཀྱི་བར་སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་མཆན་མ་རབ་ཏུ་སྟོམ་མི་བྱེད། འདི་ལ་མཆན་མ་མེད་དེ་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་པར་གྱུར་པའོ། །

རི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་འདོད་པ་བཞེན་
དུ་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྟུང་ངོ་། །རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པ་མེད་པས་ན་ཞི་བའོ། །འཁོར་བ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་
སྤངས་པས་ན་རབ་ཞི་བའོ། །སྟོན་པ་ནི་མཆན་མ་མེད་པ་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་
བའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར། བར་སྤང་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བར་སྒྲུང་འཕུར་བའི་བྱ་ལ་གནས་ནི་
གཞིའི་རང་བཞིན་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མེད་དེ། རྣམ་པར་དབྱེད་ན་དེ་རྣམ་
མཁའ་ལ་གནས་པ་མེད་དོ། །

གཤོག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་ལ་ཡང་མི་ལྟུང་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོར་སྟོད་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ས་ས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱང་ན་འདས་ལ་མི་རེག་
གོ། །དམིགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མཚན་མར་སྟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཕོང་ལེགས་པར་ལོབས་པའི་སྐྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་
ལེགས་པར་གནམ་དུ་མདའ་འཕངས་ཏེ། མདའ་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་བཞིན་རྒྱུད་མར་
ལོངས་བཏགས་ནས། དེའི་སྤྲ་མའི་མདའ་དེ་ས་ལ་ལྟུང་བའི་སྐྱབས་མི་འབྱེད་དེ།
མི་དེ་འདོད་ན་མདའ་དེ་ས་ལ་ལྟུང་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་
མཆོག་དང་།

ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྟོད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཤེས་
རབ་དང་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བསྟོམས་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་མ་ཆགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་དེ་སྟོང་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་ཐོབ་མི་བྱེད། གང་རི་སྟོང་དགེ་བའི་ཅ་
བ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུའོ། །སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྤྲ་མ་

བཞིན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་ན་དག་སྤོང་ངོ་། །

དཔེར་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་
ལྷན་པ་ཞིག་ནམ་མཁའ་གནས་ཏེ། འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་ཕྱིར། ཅིག་ཅར་ངོ་མཆར་
གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་བྱེད་པས་རྣམ་པར་འབྲུལ་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འགྲོ་དང་འཆག་པ་དང་
ནི་ཉལ་དང་འདུག་པ་སྟོན། །སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་སྟོ་
བ་མེད་ཅིང་ལེགས་པར་གོམས་པས་དེ་ལ་དུབ་པ་མེད་དེ། ཇི་སྟེན་འདོད་པ་དེ་
སྟེན་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་མདོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་
པ་སྟོང་གནས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་རྩ་འབྲུལ་ཤེས་པས་པ་
ངོལ་སོན་ནོ། །གནས་ངེས་པར་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་མེད་དོ། །རྣམ་
པ་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ན་འགྲོ་བ་དག་ལ་བྱ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་སྟིང་ཇེས་སྒྲུལ་
པའི་སྟོན་སྟོན་ནོ། །རེ་རེའི་རྣམ་པ་མང་བས་མཐའ་ཡས་སོ། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་བ་མེད་དོ། །སྒྲུལ་པ་ལེགས་
པར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུབ་པ་མེད་དོ། །

མཆན་མ་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་འགའ་གཡང་ས་ཆེན་
པོར་འདུག་བྱེད་ཅིང་། །ལག་པ་གཉི་གས་གདུགས་གཉིས་འཛིན་པ་ན་དུས་མ་
ཡིན་པར་འབྲུགས་པའི་ཕྱིར་དུས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱང་རྒྱང་བའི་ཆེ་བདག་ཉིད་གཡང་
ས་ཆེན་པོར་མཆོང་བར་བྱེད་ཅིང་། མི་བཟད་པར་ལུས་ཐོར་ཡང་སྒྲུག་བསྐྱལ་

བར་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་སྤྱད་དེར་ནི་འདོད་པའི་གནས་སྤྱ་འགྲོ་བར་འགྱུར་
བ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་སྤྱིང་རྗེར་གནས། །ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་གདུགས་ནི་ཡོངས་བབྱུང་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་སྤྱིང་བ་མཚན་
མེད་སྟོན་པ་མེད་སྟོན་བ། །

ངེས་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ཅིང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ལ་རེག་པ་མེད་ལ་ཆོས་ཀྱང་མཐོང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
ལ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་པ་མེད་པའི་ཐབས་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རིན་
ཆེན་འདོད་པ་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་འགྲོ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་
འབྱུང་གནས་ནི་གླིང་ངོ་། །གང་གི་ཆེ་ཡང་དེར་ནི་དེད་དཔོན་འབའ་ཞིག་བདེ་བར་
འཆོ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཡང་རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་ཕྱིར་ཡང་བྱིས་དུ་འོང་བ་ལྟར།
གཉེན་བཤེས་ཆོགས་ལ་ཅི་ནས་བཅེ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དབྱལ་བའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་འཛོག་པ་ལྟར་ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱར་
ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིང་བ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རིན་ཆེན་གྱི་གླིང་ངོ་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བསམ་གཏན་དབང་པོ་སྟོབས་
ཐོབ་པ། གང་གི་ཆེ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་རེག་པ་འབའ་ཞིག་མངོན་དགའ་བ་དེ་
ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་སྟེ་
བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡིད་ལ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་

སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཐབས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 བ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོང་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གཉེར་བ་བརྒྱས་ཏེ།
 འཆོང་བ་དང་ཉོ་བའི་ཐོང་གི་རིན་ཐང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བར་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་
 གྲོང་རྒྱུ་གྲོང་གང་ཡིན་པར་འགྲོ། དེར་ཡང་ནི་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པར་རོ། །

རིན་ཆེན་སྤྱིར་དུའང་མི་གནས་ལ། རིག་པ་བྱིས་དུའང་མི་གནས་སོ། ། འོན་
 ། གུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐག་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ཤེས་པའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་མཁས་པའོ། ། རྟོར་སོགས་པར་བྱེད་པས་ན་རྣམ་པར་
 རིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་བྱིས་དུ་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་
 ལུ་བཅེ་བས་འོང་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དད་པའམ།
 སྤྱིར་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཤེས་པས་ན་མཁས་པ་སྟོ་ལྡན་ནོ། ། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཀུན་ལ་མཁས་
 ཏེ། དེ་དག་གིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རབ་དུ་གོམས་པས་ན་མཁས་
 པའོ། ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་ན་དེ་དག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
 བས་དེ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། ། བྱ་བ་མ་བྱས་པས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་གནས་སོ། །

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་མི་གནས་
 སོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་
 རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཆུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྲུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆོད་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་བ་དེ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང་འགོ་ལ་བྱམས་
བ་རྗེས་སྤྲུང་འབྲེལ་བྱས་ནས། ཉིང་འཛིན་སྟོང་བ་མཚན་མེད་སྟོན་པ་མེད་སྟོང་བ་
དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་
སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་བ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་དེ་ནི་ཕྱང་ན་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
རྒྱལ་བའི་སྤྲུང་དེས་དེ་བཞེན་དུ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་གདེགས་ཀྱས་དེ་ནི་
གནས་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ས་སྤྲུང་བཅད་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
དཔེས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲུང་པའི་མི་ནི་སྤྲུང་པ་སོགས་
བས་མིག་བསྟན་པས་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མིའི་ལས་སྤྲུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་།
རིག་པས་དབྱེད་ན་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ནི་གདགས་པར་ཀྱས་པ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྟོ། །དེ་བཞེན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྦྱོར་སྟོང་པས་
དེའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་མིང་གིས་ཀྱང་ནི་གདགས་
པར་ཀྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུང་པ་དང་འབྲེལ་རྟོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐབས་སྤྲུང་མ་སྤྲུང་མ་ནི་ཐབས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།
སྟོང་སྤྲུང་བ་རྒྱུ་བ་ལས་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུངས་པ་བཞེན་
བལྟའོ། །ཐབས་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གཞན་

བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་གནས་པར་བྱ་བ་སྦྱོད་པ་དང་
ནི་དབང་པོ་ཐབས་མེད་ཆོས་ཀྱིས་ལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཇི་སྟེན་
བསྟན་པའི་ཐབས་ཤེས་པར་མི་བྱེད་དེ།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སའི་ཆོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་རྒྱས་
པར་མི་འཆད་པ་དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་
ཏོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟེན་ཏུ་
ཡང་།

རྣམ་པ་སྦྱོར་དང་བཅས་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་སྟོན་ནི་མཚན་ཉིད་
བཅས། །ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་། །སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་ཆོགས། །སྤིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་ཐུན་མེད་
པ་ནི། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་
བཅས་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་
ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅེ་མེད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་རེ་
ཞིག་དེའི་རྟགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། དག་བཅོམ་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་། ཁམས་གསུམ་དག་

ཀྱང་མི་འདོད་དེ། །ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །མི་ལམ་ན་ཡང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་མཐོང་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཅེ་མོའི་མདོན་པར་
རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མི་ལྟོག་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ། །

དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་ན་ནི་སེམས་ཅན་ངན་སོང་གསུམ་གནས་མཐོང་། །མི་
ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྟུང་ཅིག་དེ་ལ་ངན་སོང་རྒྱན་གཅོད་སྟོན་ལམ་འདེབས།
དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་
གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ཆོག་པའི་མེའི་ཕྱང་པོ་ཞི་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ནི་མི་ལྟོག་ལུང་
བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་མེའི་འཛིག་རྟེན་འབྱུང་པོའི་གདོན་དང་
ནད་མང་བ། བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་མེའི་ཕྱང་པོ་ཞི་བ་དང་། འགྲོ་བ་རྗེས་
སྟུང་བའི་ཆོས་པན་དང་སྟེང་བཅེར་ལྟན་པས་འབྱུང་པོས་ཟིན་པ་བསལ་ནས་
བདག་བསྟོད་ཅིང་ར་རྒྱལ་སྟེ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཡང་གཞན་དག་ལ་སྟོན་པར་
མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤུ་མ་བཞིན་དུ། དེ་ནི་མི་ལྟོག་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྟུང་པ་ཆོག་མ་སྟུང་པ་ལས་ཐབས་ལ་མཁས་
པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའི་བཤད་པའོ། །

བདུད་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་སོང་བ་ནི་རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་
བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱབས་སྤྲོ་ཆོག་པས་དག །འགྲོར་པས་བདག་ལུང་བསྟན་སྟུང་སྟོན་
སེམས་འབྱུང་བའམ། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱིས་
ལུང་བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དེའི་ཆེ་སྟོན་སེམས་

གནས་པ་དེ་ནི་བདུན་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆེ་བས་ཆེ་
བའི་ང་རྒྱལ་འབྲུང་བས་སློང་ཆུང་བ་དང་། སེམས་ཆུང་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
ཤེས་བར་བྱའོ། །ཞར་ལས་འབྲུང་བའི་བདུན་གྱི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བརྟན་པ་ལས་
མིང་གི་གཞི་ལས་འབྲུང་བའི་བདུན་གྱི་ལས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མིང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མ་ལ་སོགས་པའི་མིང་བརྗོད་
ཅིང་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་བདུན་གྱི་ལས་ཏེ། ཉེ་བར་འོངས་གྲུར་ནས། འདི་སྐད་སྤྲུལ་
འདི་ནི་ཁྱོད་དང་པ་དང་མ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་ཡང་བརྒྱུད་པ་བདུན་མེས་བརྒྱུད་
ཀྱི་བར་གྱི་མིང་འདི་ཡིན་ཞིང་། གང་ཐག་འབྲུང་བའི་རིགས་དང་མིང་འདི་ཞེས་
བྱའོ་ཞེས་སྤྲུལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཆེ་ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱལ་འབྲུང་བའི་མིང་འདི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་དེའི་ཆེ་ཡང་གང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་པའི་མིང་ལྟར་མིང་དེ་
ཉིད་དུ་འབྲུང་བས་སྤྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐོས་པས་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་ནས་
བདུན་ཉེ་བར་འོངས་པས་འདི་ནི་སློང་ཆུང་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འབྲུང་བ་དང་
འབྲེལ་ཏོ། །

སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་བདུན་གྱི་ལས་བརྟན་པའི་
ཕྱིར། སྤྱངས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
གང་ཅི་འདྲ་བ་བསོད་སྤྱོད་པས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་འབྱོར་
དང་ལྡན་པ་ལ་ཁྱོད་སྤྱོད་ཡང་ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཡང་འདི་འདྲ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་སྐད་
གང་ཐོས་སྤྱོད་སེམས་ཏེ་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་ནི་
བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྤངས་ཏེ་བདུན་འོངས་པ་དེ་ནི་སློང་ཆུང་བ་བསམ་པ་

དམན་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དབེན་པའི་གཞི་ལས་བྱང་
བའི་བདུད་ཀྱི་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ལྷོན་ཤིང་གི་སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་གྲོང་དང་གྲོང་
ཁྱེར་རོ། །ཚུ་འབབ་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རི་སུལ་ལོ། །

གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་ཚད་ཅམ་ན་གནས་པ་ནི་དགོན་པའོ། །འབྲོག་
དགོན་པ་ལ་སོགས་པར་སྟག་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དབེན་
པའོ། །ནགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་ནགས་ཁོད་དེ་རབ་ཏུ་སྟེན་བྱེད་ཅིང་གལ་ཏེ་བདག་
ལ་བསྟོད་ལ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལ་སྟོད་ཅིང་
ངན་པར་སྟོད་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱང་ཞིང་དེ་ནི་སློ་རྒྱུ་གི་བསམ་པ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུའོ། །འོ་ན་དབེན་པའི་གནས་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ལུས་འཕགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲོང་རོ། །ཅམ་པ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ནི་
ཡུལ་ལོ། །བ་ཏུ་ལི་བུ་ཏུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུལ་འཁོར་ཏེ། རྟག་ཏུ་གནས་བྱེད་ཅིང་
གཞན་དུ་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟེན་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་སློན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསམ་པ་དག་པར་ཞུགས་
པས་བྱང་རྒྱལ་ལ་བརྩོན་པས་གནས་པའོ། །

དེ་ནི་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་ནི་རང་རྒྱལ་ལོ། །འདོད་པ་གཞན་ཡང་
སྟེད་མི་བྱེད་དེ། བསྟན་མ་ཐག་པ་དེ་དག་དང་། མི་དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་
དབེན་པ་ནི་དབེན་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་

ཏོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བར་གསལ་གསལ་བའི་
སྤྲུལ་གྱིས་དབེན་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་ནི་དབེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
བའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་དཔག་ཆད་
ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་རི་སྤུལ་ཏེ། སྤུལ་ནི་སྤུལ་གདུག་པའོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ལོ་མང་གྲེ་བར་གནས་བྱེད་ཀྱང་གནས་ནི་བྱིས་སོ། །དབེན་པ་
འདི་ནི་བསྟན་མ་ཐག་པ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་སྟོམ་
དུ་ཆོམ་ན་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཉིད་ནས་འབྲེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ཉིད་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ང་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་བདུད་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་
ལས་མ་འདས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མངོན་དུ་
ཐོགས་པ་ན་བཙུན་པའོ། །བཟོད་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་བར་གྱི་དད་པ་ལ་
སོགས་པ་ནི་སྟོབས་སོ། །བསམ་གཏན་ནི་བཞི་སྟེ་མཉམ་པར་སྦྱབ་པའོ། །འོད་
དང་ཅེ་མོད་རང་བཞིན་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོའོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའོ། །དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཇིག་རྟོ། །ཐོབ་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་དགོན་དབེན་སྦྱོད་པ་མིན་
སྟོམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བརྟན་བྱེད་ན། །དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་གནས་
ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྦྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་
ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་གྲོང་ངམ་འོན་ཏེ་དགོན་པར་

གནས་ཀྱང་རྒྱང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་དབེན་པ་ནི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བྲལ་ལོ། །སྤྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 དེས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབེན་པ་དེ་ལས་
 གཞན་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཤད་པར་བྱེད་ཅིང་འདོར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བསྟན་མ་ཐག་པའི་ཉེས་
 པས་དབེན་ཞིང་འགོ་དོན་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྤྱས་རྣམས་ཡིན་
 རོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལེའུ་
 སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་པའི་བཤད་པའོ། །

གང་གིས་ཡོངས་སྤྱ་མ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཉེས་པ་སྟེ། མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་
 དག་དགག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་
 ཕྱིར་བསྟན་མ་ཐག་པའི་ང་རྒྱལ་ཉེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན་དེས་པར་བཅོམ་སྟེ།
 དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཁོར་བར་ལྷུང་བའི་ཐབས་སྟོང་བས་ན་མཁས་པའོ། །མདོན་པར་ཡིད་
 ཆེས་པ་མང་བའི་ཕྱིར་བསམ་པ་དག་ལྟར་ནོ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཆོལ་བ་དེས་ན་
 ཅད་པའི་ཆོག་ས་ཀྱིས་སྤྱན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་
 ཅད་གསོ་བའི་ཕྱིར་གཡེལ་བ་མེད་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་དག་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་སྤྱན་པ་ལ་

སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ནི་པན་པ་དང་པན་པ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤོང་བ་
 རེས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ནི་རེས་
 སུ་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱབ་པའི་ས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སྦྲུང་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་ནི་མེད་དོ། །སངས་རྒྱལ་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའི་ས་མ་
 ཡིན་ནམ། རི་ལྗང་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སྟོན་ཅེས་དོགས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འགགས་པས་ན་འདས་པའོ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་
 པའི་དུས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མ་བྱོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཞུགས་
 པའོ། །སྤྱོགས་བཅུ་དག་གི་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཀྱང་ཏེ། སངས་
 རྒྱལ་རི་སྟེང་པའི་ལམ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མཆོན་ཉིད་འདི་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་
 མེད་པའི་སྤྱིར་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །གང་གི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་སྦྱན་པ་བསལ་བས་ན་བསལ་
 པའོ། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་སྦྱན་པ་བསལ་བས་ན་སྟོན་མའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྤྲང་བར་བྱེད་པས་ན་སྤྲང་བའོ། །ཡང་བསྟོམས་པའི་
 ལམ་བསྐྱེད་པ་རེས་སུ་སྟོན་པས་སྟོན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་དག་པར་པ་རོལ་ཏུ་
 སྤྱིན་པ་འདི་དག་སྟོན་པའི་སྤྱིར་འདི་དག་ཉིད་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའི་ས་ཡིན་པར་དགོངས་
 སོ། །ཞར་ལ་བྱུང་བ་བསྟན་ནས་ད་ནི་སྐྱབས་ལ་བབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རི་སྐྱང་བསྟན་

པའི་རྟགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་སྤྲོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དེ་དང་འབྲར་ཤེས་ཤིང་། དེ་བས་ན་
 ཆོས་རྣམས་སྤྲོང་ཞིང་མཚན་མ་མེད་པར་རབ་ཤེས་ན། གང་གི་ཆེ་དེ་སྤྲོད་བསྟན་
 པའི་རྟགས་ལ་སྤྲོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་སྤྲོད་པ་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་སྤྲོད་པ་
 ཡིན། དེ་སྤྲོད་བསྟན་པའི་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་སྤྲོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་
 གཤག་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བདག་དང་བདག་
 གིར་ཞེན་པས་ཁམ་གྱི་ཟས་ལ་སོགས་པ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་འཁོར་བ་སྤྲུབ་པ་དང་། སྤྲང་བ་
 མི་ཟད་པའི་སྤྱོ་བོ་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཆགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་དེས་
 སྤྱོ་བོ་སྤྲང་བ་རྟག་ཏུ་འཁོར་རོ། །

ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདག་དང་བདག་གི་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་
 མ་སྤྲེས་པའི་བྱིར་ཡང་དག་མིན་ཏེ་སྤྲོང་བའོ། །བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་
 མཁའ་ལ་མདུད་པ་བོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོ་བོ་རྣམས་རང་ཉིད་བཅིངས་པ་སྟེ་
 གྲོལ་བར་དཀའ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ལ་མི་མཁས་པའི་
 བྱིར་བྱིས་པ་སྟེ། བྱིས་པ་བཞིན་གྲོལ་བར་མི་རུས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེས་

ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

ཅི་འདི་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་སྟོན་པར་རྣམ་པར་གཞག་
 ཅི་ན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་དུག་མེད་པ་ལ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་དུག་ཏུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུག་ལངས་ཏེ་མི་ལ་བྱུང་
 པའོ། །དུག་དེ་ཁོང་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་
 པའི་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡང་བྱིས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེགས་
 པར་སྦྱར་ཏེ། འདི་ནི་བདག་གོ། །འདི་ནི་བདག་གི་ཆོས་སོ་སྟུང་མོ། །དེ་སྐད་དུ་
 ཡང་། བདག་ཡོད་པ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་
 སྤང་། །དེ་གཉིས་དང་ནི་འབྲེལ་པ་ལས། ཉེས་པ་མ་ལུས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་
 དུ་དཔེན་ཞིང་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིས་པས་སྟོ་བཏགས་
 སོ། །དེ་སྐད་བསྟན་པའི་རྒྱས་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོར་
 རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་གཉི་ག་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉི་
 བར་བསྟར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཛིན་
 པ་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བསྟན་
 བས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་བདག་དང་བདག་གི་ཆོས་སོ། །དེ་ལྟར་
 མི་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འདི་ལ་གང་
 ཡང་སྟེ། སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པས། གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་

ནམ་དག་འགྱུར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་
 ཉོག་ས། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལྷན་མཐོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཉོག་ས་ཤེས་བར་
 བྱས་ནས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་ཉོག་ས་པའི་ནམ་བར་འཕེལ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར་
 འཛམ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

འཛམ་བུའི་གླིང་ན་སེམས་ཅན་ངེ་སྟེད་གནས་པ་མ་ལུས་པ། །དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་ལོ་སྟོང་གྲེ་བ་མང་པོར་བྱིན་པ་བྱིན་བྱས་ལ། །དེ་དག་ཀྱང་
 བྱི་གཞན་ཡང་རོ། །འགྲོ་བའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པ་བྱི་དོན་ཏེ་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་
 རྒྱུར་ཡོངས་བསྟོ་ཡང་། གང་ཟག་གཞན་གང་ཞིག་གིས་ཅེ་མོ་མངོན་པར་ཉོག་ས་
 པའི་རང་བཞིན་བྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ལ་བརྩོན་པ་ཐ་ན་ཉི་མ་
 གཅིག་ཅིག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐུན་བྱེད་ན། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ནམ་བུ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་
 གང་ཟག་སྲ་མའི་བསོད་ནམས་ལ་ལྟོས་ནས་སྲར་བསྟན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 གི་བྱིན་པའི་ཕྱང་པོས་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱའི་ཆར་ཡང་པོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེའི་བྱིར་གཡེལ་བ་མེད་པར་ཉོག་དུ་ཤེས་རབ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱོམ་
 པར་བྱ་ཞེས་ལྷན་མཐོ། །ཡུལ་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ།
 འོན་ཀྱང་སྟོང་རྗེ་ཡང་གོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྟོད་པ་ངེ་ལྟར་བསྟན་
 པའི་རང་བཞིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཆེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དེ་ནི་ནལ་འབྱོར་

བཤོ། །སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་དེ། མངོན་པར་ཞེན་
བས་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་ཉག་ས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་
གྱིས་ན་མཁས་བཤོ། །

འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་གནས་འགྲུང་
རོ། །དུས་ཅག་ཏུ་གདོན་མི་བ་བར་སྐོབ་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱིར་བའི་བྱས་པ་དང་སྒྲན་
པའི་སྤྱིར་ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྦྱོམས་དོན་ཡོད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དོ། །དེ་བས་ན་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་རབ་སྒྲིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་ནུལ་འཁྱོར་སྤྱབ་པོ་
ཞེས་བརྟན་པའི་སྤྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གང་ཞིག་འདིར་རང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་
དུས་ཡུན་རིང་པོར་བཅིང་བའི་སྣ་མི་ངན་སོང་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །དགྲོལ་བར་ཡང་དག་པར་འདོད་པས་ལམ་ཡངས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའོ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་གྱི་འབྲམ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སྟོན་པར་
འདོད་པས་ཞེས་སྒྲ་མ་དང་འབྲེལ་རྟོ། །དེ་བས་ན་ཉིན་མཚན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་སྒྲིང་རྗེ་དང་བཅས་པ་འདི་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

དོན་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཞེས་དཔེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་སྟོན་ཆད་མ་རྟེན་བའི་རིན་ཆེན་
མཆོག་སྟེ། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དུས་གཞན་ཞིག་རྟེན་པར་གྱུར་ཏེ་དགའ་བ་
ལས། དེ་མ་ཐག་དུ་ཡང་རྣམ་པར་གཡང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་བས་བག་མེད་
པར་གྱུར་ཏེ། རྟེན་པ་སྟོར་ན་ནི་དེ་ལ་སྟོར་བར་མི་འདོད་པ་དང་མཛོན་པར་འདོད་

པའི་དངོས་པོ་དང་བཤམ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རིན་ཆེན་འདོད་པས་ཉག་ཏུ་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་སྟེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རིན་
པོ་ཆེ་དང་འབྲུ་བའི་སྟོང་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དོར་བར་མི་བྱའོ། །རིན་ཆེན་དོར་བ་རྟེན་པ་ལྟར། །འདི་ལྟར་གོས་ལ་
སོགས་པ་ལ་གཏུམས་ནས་རབ་ཏུ་བརྩོན་པས་སེམས་ཅན་འཛིན་ཏོ། །གང་གི་ཆེ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
པ་དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལྷན་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་
པའི་ཕྱིར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲད་པ་
ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་པའི་
བཤད་པའོ། །

སྟོང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་དག་གིས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་
བསྟན་ནས། བྱང་པར་གྱི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་རྟོགས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་ཉི་མ་སྟོན་དང་བཤམ་བས་གསལ་བར་འཆར་བའི་འོད་ཟེར་བ་
ཅན། །ཐུན་ནག་ཐིབས་པོའི་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་འཆར་བ། །རང་གི་འོད་
གིས་འཕྲོ་བ་སྟོན་བུ་མེ་ཁྲེང་སྟོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། བ་བ་སངས་
དང་། ཕུར་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐར་མའི་ཆོག་ས་དང་རྒྱ་བའི་འོད་ཀྱན་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་པ་

རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོན། མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛིན་ཆོག་ལ་ལྟ་
བའི་ཐེབས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ནས་འགྲོ་བ་
ཀུན་དང་། དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ།

རྗེ་སྐད་བསྟན་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕེལ་ཏེ། སྟོང་
པ་ཉིད་དང་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་སྟོན་པས་སྤངས་པ་ཆེ་བས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པ་བསྟན་ནས། ད་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡང་བསྟན་པར་བཞེད་
ནས། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཞིག་
ཐོན་རྣམས་ལ་བགོ་བཤའ་བྱེད་པའི་རང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོར་གཏོང་
ངོ་། །ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་དོན་སྤྱབ་པ་ལ་
མཁས་པའི་ཕྱིར་དོན་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་ཀུན་ལས་དེ་ཉིད་གཙོར་བྱལ་དུ་
བྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཙོ་པོར་གྱུར་བའོ། །འཛིན་ཏེན་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འགྲོ་བྱའོས། འདི་ནི་ད་ལྟར་ན་ཡང་སྟེ་དབུལ་པོའི་གནས་
སྐབས་ན་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ཕྱིར་བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པས་དགའ་བར་བྱེད་
དོ། །

དེ་བས་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་ཅོད་པན་བཅེངས་པར་གྱུར་པ་རྒྱལ་པོ་
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གནས་པས་སེམས་ཅན་མང་པོ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།
དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་བཅེར་བཅས་པར་སྟོན་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ན་ཉམས་པ་མེད་པར་

ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ཅི་སྟོན་པར་བྱེད་པས་
 ལྷ་དང་མི་རྣམས་དཀའ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ད་ལྟོ་ན་ཡང་སྟེ་ཆུང་བུ་
 ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་པན་པ་བདེ་བ་ལ་བཅོན་ཏེ།
 མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་པའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གནས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་
 སེམས་ཅན་བདེ་བ་ལ་བཅོན་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སྲ་མ་དང་སྐྱར་རོ། །ཡོན་ཏན་
 རིན་པོ་ཆེ་སྐད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས། བརྒྱ་བྱེད་ཀྱི་ལེ་འུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་
 གསུམ་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་ཕྱིན་ཏུ་འཕེལ་བས་རང་གི་སྤྱོད་ལུལ་ལས་འདས་པས་
 བདུད་བཅོན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་གཉེན་པོ་སྟེས་པ་དེའི་ཆེ་བདུད་ནི་ཟུག་རྩ་ལྟོན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཆུང་བུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་།
 ཟུག་རྩ་དང་སྤངས་ཀྱི་དོན་གྱིས་སྐྱག་བསྐུལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིད་མི་བདེ་ཉམ་
 ཆུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གཉེན་པོ་སྟོས་པ་ལས་འདི་ཡིད་
 རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། འཛིགས་པ་བསྟན་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་
 སྟེག་ཅིང་སྐར་མདའ་གཏོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟོན་ཡང་བར་ཆད་བྱེད་མི་རུས་སོ། །

གང་ཞིག་ལ་མི་རུས་ཤི་ན། ལན་དུ་གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡང་
 དག་པའི་བསམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་རབ་དུ་ལྟོན་པས་ཉིན་མཆོན་ཤིས་རབ་པ་

རྒྱུ་སྒྲིག་པ་མཆོག་པོ་སྒྲིག་པའི་སྒྲིག་ཁྲུང་གིས་དོན་ལ་ལྷན་པ་དེའི་ཆེ་ཤིས་རབ་དང་
སྒྲིང་རྒྱུ་སྒྲིག་པས་ལྷན་པའི་སྒྲིག་ཁྲུང་གི་ཆེ་ཤིས་རབ་དང་སྒྲིང་རྒྱུ་སྒྲིག་པ་། །

མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱ་དང་མཆོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོངས་པ་གང་ཅུང་ཟད་ལ་
ཡང་མི་གནས་པར་གྱུར་པ་ལ་ནག་པོའི་ལས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་བྱ་དང་ནག་པོའི་
ཅ་ལག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིག་པའི་བྱ་དང་ལ་འགྲུར་ཏེ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱ་དང་
མི་འགྲུར་རྒྱུ་། ལས་ལ་ཡང་དག་པར་མ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་རྒྱས་པའི་ཞུགས་པའི་
བྱ་དང་། གང་ཆེ་ཞུགས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རང་གི་གནས་སྤྱོད་ལ་གྱི་ཆོད་པ་ནི་འཐབ་པའོ། །རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ལ་
སོགས་པར་སོང་ནས་འཐབ་པ་ནི་ཆོད་པའོ། །ཕན་ཚུན་སྤྱང་བར་ཉེ་བར་གནས་པ་
ནི་འགལ་བའོ། །ཁྱོད་པས་སྒྲིད་པའི་སེམས་མ་རུངས་པར་སྒྲིད་པ་དང་ལྷན་པར་
གྱུར་པའོ། །དེས་འཇུག་པ་ཐོབ་པས་བདུན་ནི་དགའ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉིད་མཆོག་
ཀྱི་ཉམས་བདེར་འགྱུར་རྒྱུ་། །

ཡང་དེ་གཉིས་འཐབ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པས་དེའི་བྱ་དང་སྒྲིག་པའི་སྒྲིག་
རྒྱལ་བའི་ཞུགས་པར་ལས་ནི་རིང་འགྱུར་སྒྲིག་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཕན་པ་དང་
ཕན་པ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིང་བའི་ཐབས་དང་བྱལ་བའི་བྱ་དང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་རིང་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལ་ཐ་འདྲ་བར་འགྱུར་རྒྱུ་། །དེ་བས་ན་ཡང་
དེ་གཉིས་ཀྱི་བཀག་པའི་འཐབ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་བསྒྲིད་པས་དཔའ་
བཅས་པ་ཉམས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་། གང་གི་ཆེ་ཞུགས་པས་ཆེ་བས་མི་བཟད་
པས་གཞན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མི་བཟོད་ཅིང་བཟོད་དང་བྱལ་ལ་བྱང་ཆུབ་གལ་

ཡོད། དེ་ཆེ་བདུད་ནམས་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཏེ་མང་པོ་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ།
བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་བདུད་ཀྱི་སྤྲེ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འཐབ་མོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་
ཡིན་ལོ། །

འོ་ན་རི་ལྷ་བྱས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེ་ན། ལྷང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་ཞིག་གིས། །ལྷང་མ་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་
བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་སེམས་ཁྲོས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྲུང་དབྱུང་བའི་
སེམས་ཀྱིས་ཚུད་པ་ཚུམ་བྱེད་ཅིང་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་ན། དགེ་
བའི་བསོད་ནམས་མི་སྐྱེ་བས་ན་ཐ་བ་སྐྱོན་ལྡན་ལོ། །སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་རི་སྤྲེད་
པ་དང་ལྡན་པ་དེ་སྤྲེད་ཀྱི་བསྐྱལ་བར་འཐབ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་པ་བསལ་བའི་
ཕྱིར་དང་། གཉེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་གཏོང་
བར་འགྱུར་བས་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་སོ། །འདི་ལྷ་བྱས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་
ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཐབས་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཟོད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་
རེག །དེ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་འཐབ་མོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
བགེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་འདི་བཟང་བ་མིན་སྟམ་བྲན་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང་། །སྤྲིག་པ་བཤགས་
པའི་ཆོག་ས་སྤྲུང་བཅད་པ་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱེད་ཅིང་གང་སྤྲུ་ཡང་རུང་
བ་ལས་བྱིས་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་སྟམ་པ་ཞོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་པར་བྱས་ནས་
ཐབས་ཀྱིས་སལ། གང་ཟག་དེ་ཉིད་ལ་མགྱུ་བར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཆོས་

འདིར་སློབ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལས་ལ་མཁས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུལ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུང་པ་ཆོག་སུ་བཅད་པ་ལས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་
ཀྱི་ལུ་ཉེ་ཉི་ལུ་ཅ་བཞི་པའི་བཤད་པའོ། །

ང་རྒྱལ་དང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྤར་དགག་པ་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ཅེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཆེ་དོན་དམ་པར་གང་ཡང་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནམ། སློབ་པ་པོའི་བདག་ཉིད་དེ་བྱེད་པ་པོའི་རང་བཞིན་ནམ།
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམས་མི་དམིགས་པ་ནི་ཉི་ལྟ་བུ་མཆོན་པ་
ཉིད་དེ། མ་བསྐྱབས་པའམ། མི་སློབ་པའམ། བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་མི་
རྟོག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་འཁོར་
གསུམ་དུ་ནམ་པར་དག་པ་སྟེ་མི་རྟོག་པས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་སློབ་སྟེ། བན་པ་དང་པན་
པ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གང་སློབ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་འདིར་སློབ་པ་ནི་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བར་
གྱུར་པའོ། །

དེ་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་
པའི་ཆོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་བསྟན་མ་ཐག་པའི་བསྐྱབ་པ་འདི་ཤེས་པ་དེ་

ནི་གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་ལྷན་སྤྱི་ཆོག་ས་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པས་བསྐྱབ་ཉམས་ཚུལ་
 ཁྲིམས་འཆལ་མ་འབྱུང་། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་མཉམས་བྱ་བྱིར་འདི་ནི་འདི་ལ་
 སློབ་པོ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སློབ་པ་ནི་
 བསྐྱབ་ལྟག་བསྐྱབ་ལ་མཁས་ཏེ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་དང་བུལ་བའི་བྱིར་
 དམིགས་པ་མེད་པའོ། །

དེ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་པ་འོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། མཁས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཅན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་འོད་མངའ་བའི་བྱིར་འོད་བྱེད་དོ། །དགེ་བ་མ་ཡིན་སེམས་གཅིག་ཅུ་
 ཡང་སྐྱེད་མི་བྱེད། ཉི་མ་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་སྟེ། བར་སྤང་ལ་འོད་ཟེར་བརྒྱ་སྟག་
 བཞེ་བས། མདུན་གྱི་བར་སྤང་ལ་ནི་ཐུན་པ་མི་གནས་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་རི་སྐད་
 བསྟན་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པས་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་
 སོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གཞན་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་
 ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་སློབ་པར་བསྟན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་
 ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱས་པ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ནལ་འབྱོར་ལེགས་པར་སྤྱངས་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྱས་
 ནམས་ཀྱིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་འདུས་པར་འབྱུང་ཏེ། ཆངས་པའི་བྱ་བས་ཞུས་པའི་
 མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་འདིག་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བར་ལྟ་བུ་གཉིས་འདུས་པར་

བསྟན་ཏེ། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །

རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ནས་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྱེ་བ་སྤྲ་མས་འབངས་
པའི་ཆེ་འགག་པ་ནི་སྟོག་གི་དབང་པོ་འགག་པའོ། །དབང་པོ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་
དམིགས་པ་དབང་པོའི་ཁྱོད་གི་ཆོགས་དེ་དག་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྟོན་པ་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་
རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རི་སྟེང་བསྟན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་
ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་
ན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་
ན་ལ་བསྐྱབས་པར་སྦྱོར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡང་འབྱུང་བས་དེ་དག་སྦྱོར་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དེས་འདུལ་
བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཡིན་གྱི། ཡང་དེ་ལ་མི་གནས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡང་མི་སྦྱེད་དེ། ཉན་ཐོས་

ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་སྟེ་ནས་དེའི་
 ཕྱིར་སྒྲོབ་ཀྱི། དོན་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་སྒྲིན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་
 ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ལེ་ཕྱུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་པའི་བཤད་
 པའོ། །

རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་འཕེལ་བའི་བརྟན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མི་ལྟོག་
 ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱུང་པར་བྱང་
 ལུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ལུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་སྟོང་ཇེ་ཆེན་
 པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་
 ཡི་རང་བ་དེའི་ཆེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བས་ཆད་
 གཟུང་བར་བྱང་གི། རྒྱལ་བའི་སྤྱས་ཀྱི་དགོ་བ་ལ་ཇེས་སྤྱ་ཡི་རང་བའི་བརྟན་པའི་
 ཆད་ནི་གཟུང་བར་མི་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཆོས་གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་ཆད་ཉེ་བར་གཟུང་བར་མི་བྱས་སོ། །བསྟན་
 པ་དེ་ལྟ་བུས་བརྟན་པའི་སེམས་གནས་པ་བརྗོད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དགོ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོག་ས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནི་དགོ་བའི་
 དོན་གཉེར་རོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕན་པར་འདོད་པའོ། །

སེམས་ཅན་དེ་སྟོང་པ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་སྤང་པོ་དེ་སྟོང་པ་ལ་འང་ཡི་
 རང་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་བསོད་ནམས་ལྷག་པའི་རང་བཞིན་སེམས་བརྟན་པ་
 ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ལུབ་སེམས་དཔལ་རིམ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་
 ཏན་ཇེས་སྤྱ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལུས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཟད་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཏེ་འགྲོ་ལ་ཆོས་སྤྱིན་བྱེད། འདིར་ཡང་རྟགས་ལ་སོགས་
བ་རིམ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཅེ་མའི་མཛོན་བར་རྟོགས་པའི་རྩོ་བ་ལ་སོགས་བ་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆའི་རྗེས་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མི་
མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་བ་བཞི་སྟེ། ག་ཟུང་བ་དང་འཇིན་བས་རྣམས་བར་རྟོག་
པའོ། །ཡང་འདི་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཐམས་
ཅད་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ག་ཟུང་བའི་རྣམས་བར་རྟོག་བ་དང་པོ་སྤང་བར་
བྱ་བ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ངེ་
སྒྲུང་བསྟན་པའི་རྣམས་བར་རྟོག་བ་སྤངས་པས་མི་རྟོག་པའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བ་དང་མཚན་མ་མེད་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་
དང་། སྤོང་བཅགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོས་བ་མེད་བ་དེ་ཉིད་
ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཇི་སྒྲུང་བསྟན་པས་རྣམས་བར་རྟོག་བ་གཉིས་ཀྱི་
རྣམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་
པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྣམས་འབྱོར་པའོ། །མཐོང་
བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚན་གྲོ། །ཐམས་ཅད་སྒྲོག་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་བ་ཟུང་བའི་རྣམས་བར་རྟོག་བ་གཉིས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་ཏེ། དབེར་ན་ནམ་མཁའ་ཞེས་པས་དང་

ནམ་མཁའ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་པན་ཚུན་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
འགལ་བ་མེད་དོ། །

གང་གི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དེ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་དེར་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་
ནམ་པ་འགས་འགལ་བ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གང་གི་སྤྲིས་འཕངས་པའི་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ནི་རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་སྟོང་མཁས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ཡང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
བའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ན་རི་སྐད་
བསྟན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ནས་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟོང་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་
ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་དང་ཡང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཟུང་
བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བསྟན་ནས། དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་
པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བྱ་ཇས་སྲུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་འཛིན་པའི་ནམ་
པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་དབུས་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་མ་བྱེད་པས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེས་བྱ་
འདི་སྟམ་དུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ལྟར་མོ་པའི་ཆོག་ས་འདི་དག་མགུ་བར་
བྱའོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་ཏེ། ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་སྐྱུལ་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེས་བྱའི་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་སྤང་བའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་
ནས་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ཉིད་བྱ་བ་བྱེད་པར་ལྟ་བ་པོས་མཐོང་བ་ནི་རང་གི་
ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་བ་སྤྲོ་ཆོག་ས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ཡང་། གཅིག་དང་

དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་བྱིར་ལུང་སྐྱེས་པའི་ལ་ལུས་མེད་
སེམས་མེད་འགྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཡང་མེད་མིང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲོད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཆོས་སྟོན་
པ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་དགྲོལ་མི་སེམས། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡང་ལྟ་ལ་སོགས་
པའི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཆོག་པའི་རྣམས་པ་དུ་མ་སྐྱ་ཆོག་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱ་ཆོག་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་དང་ལྟན་པར་སྟོན་
ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་སྟོན་ཀྱང་དེ་སྐད་བསྟན་པའི་རྣམས་
པར་རྟོག་པ་སྤངས་ནས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་སྒྲོད་དོ། །ཡང་གང་ཞིག་སྐྱེས་པུ་
བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་འདྲིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྤང་བར་
བྱ་བ་ཉིད་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་ལུང་དཔལ་ནས་སྤངས་པ་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པ་ཉིད་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱེས་པའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པ་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་པ་དེ་ལ་ང་རྒྱུ་
མང་པོ་དང་བྲེགས་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་མི་འགྲུར།

དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་
པའི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་སྐད་བཤད་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་
ལས་སྒྲོད་པ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
པའི་བྱིར་དེམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན།
དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རྣམས་པར་རྟོག་པ་རྣམས་པ་བཞི་སྤངས་པས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་

པའི་སྲུང་བས་དོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

སྲ་མ་བཞིན་དུ་ཉི་བར་བསྲུ་བའི་བྱིར། ཤིང་མཁན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་མཁན་ནི་ཤིང་འཛིག་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྲུབ་པའི་མན་
ངག་ལོ་བས་པས་ན་བཟོ་བའོ། །རིག་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་མཁས་པའོ། །སྦྲེས་པ་
བྱུང་མེད་དང་འབྲ་བ་ཤིང་ལས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་བཟོ་བྱས་པ་དེ་ཡང་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་བྱེད་པར་སྦྲང་བའི་ཤེས་པ་སྦྲེདོ། །དེ་ལྟར་བསྲན་མ་ཐག་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤངས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྲོད་པ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགྲོ་
བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་
ནོར་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྲུང་པ་ཆོག་ས་སྲུ་བཅད་པ་ལས་སྲུ་མ་ལྟ་
བུའི་ལེ་འུ་སྟེ་ཉི་བྱ་ཅ་བྱག་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་སྐད་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤངས་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བྱེད་པར་མ་ཟད་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་
བསྐྱུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་སྐད་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤངས་པ་ལ་སྲོད་པ་
མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་
ཆོག་ས་གཙོ་བོ་མང་བོ་དག་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུང་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུས་དང་
ངག་དང་ཡིད་གྱིས་ཕྱག་ཀྱང་འཆལ་བར་བྱེད་དོ། །སྦྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྷན་འདས་དེ་སྟེན་བཞུགས་པ་ཡང་ཡོན་ཏན་

བསྐྱུགས་པའི་ཐེང་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ།

དེ་བས་ན་དེ་བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གྲའི་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གྲའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ན་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་ཀུན་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱུགས་པ་བཟུང་སྟེ་བདུད་དྲུག་ལ། བ་སྐྱེ་ཉག་རེ་ལས་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་ཆོགས་
 དེ་སྟོན་སྐྱེལ་བྱས་ཀྱང་། དེ་དག་ཀུན་གྱིས་མཁས་ལ་བར་ཆད་བྱ་མི་རུས། །དེ་
 ལྟར་སྟེ་བྱའི་བདུད་ལས་འདས་པར་ལན་མང་དྲུ་བསྟན་ནས་ཕྱིར་བདུད་བཞི་
 ལས་འདས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
 རི་རྒྱད་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་བ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བ་དང་། ལྷག་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་དྲུ་ཕུན་སུམ་
 ཆོགས་པས་རི་རྒྱད་སྤྱོད་པ་བཞིན་དྲུ་བདེན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་ན་བདེ་གཤེགས་ཀྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཏེ།
 དེ་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

ཆོག་ཉམས་པ་མེད་པས་ན་མཁས་པ་ལོ། །ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ལུན་སུམ་ཆོགས་
པས་ན་སྟོབས་ལུན་ལོ། །སེམས་གཞན་ཏུ་འགྱུར་པར་མི་བྱས་པས་ན་སྤྱལ་པར་
དགའ་བལོ། །དེ་བས་ན་ཕྱར་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་བཞིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་
མི་བྱས་སོ། །ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་སྒྲུར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་དང་བཅས་
པས་མཐོང་པའི་ལམ་བྱར་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་ལུས་དེ་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆེད་དུ་མཐོང་
བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཅིང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་གཞུང་གི་དོན་
ཀྱི་སྒྲོན་ས་བསྟོད་ཅིང་སེམས་མོས་བ་ནི་མོས་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུམ་འདི་འཆད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་བྱིན་ཏེ་བསམ་པ་ཐག་
བས་སྐྱབ་པར་མངོན་པར་བཅོན་བྱེད་ན། དེས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཐབས་
ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དཔེས་རྒྱ་
དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེལ་བའི་
རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་
ནི་གནས་མེད་དོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་བཤམ་བའི་མཚན་ཉིད་བར་
སྤང་ནི་ནམ་མཁའོ། །

སྟོན་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་པར་གྱུར་བའོ། །དཔེར་
ན་རིག་སྒྲགས་འཆང་གིས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་སྒྱུར་བ་སྒྲགས་
མཐུས་མེ་རྟོག་ལྡན་ཞིང་བྱིན་ཀྱིས་སྒྲོབ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །བསྟན་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་

རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་བས། རྟོགས་པར་བྱེད་
པ་འདུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གཟུང་བར་སྒྲོ་བཏགས་པར་དམིགས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །

ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་རོ། །འཆད་པར་བྱེད་པ་སྐྱེས་བུ་རྩས་སུ་ཡོད་
པའི་རྟོན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ལྟ་བར་
བྱེད་པ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པའི་རྟོན་ཅན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་གཞག་པ་ལ་
ཡང་མི་དམིགས་སོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་རི་སྐྱད་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
བཞེ་སྤངས་པས་དེའི་ཕྱིར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མི་
གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགའ་བས་འདི་གནས་སོ། །རི་སྐྱད་བསྟན་
པའི་མཐོང་བའི་ལམ་རྒྱ་དང་བཅས་པས་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་
དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་དེ་དག་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་
དགོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་གནས་སམ་ཞེ་ན། ལན་དུ་དག་བཅོམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། དག་བཅོམ་རྣམ་ཐར་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་གྱི་མ་གཏོགས་པར། །

རེ་ཞེག་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གནས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་
སྤངས་པའི་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ཞེ་བའོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པས་ཉེ་བར་ཞེ་བས་རབ་
ཞེའོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདེ་ལྡན་རོ། །རི་

སྤྲུག་དེ་དག་གི་མཆོག་ཏུ་འདི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་དུ་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པའི་སྤྲུག་ཀླུ་མ་ལ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ཡིན་
པས་ཀླུ་འབྱོར་གྱི་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །

ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ན་མུ་ཙམ་ལས་འདས་པ་རི་
ལྟར་མཆོག་གས་ཤེས། ལན་དུ་འདབ་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་མཁའ་ལ་གནས་ཀྱང་ལྷུང་བའི་གོགས་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་
ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལས་ལས་སྤྲེས་པའི་གཤོག་པ་གཉིས་ལ་
རུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉ་ནི་ཆུ་ལ་གནས་ཀྱང་འཆུ་བས་ཏེ་འཆི་བ་མེད་དེ།
རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་
པ་ཐོབ་པའང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་དང་པ་རོལ་སོན་པ་སྤྲུལ་ལྟ་
མཐོང་བའི་ལམ་ལ་མཛོན་དུ་སྤོགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་མུ་ཙམ་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

དེ་བས་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་འདི་ལ་
བཞེན་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་འགྲོ་
བར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་སྤྲུལ་མཆོག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་
སངས་བྱེད་པ་ཡི་ཤེས་མཆོག་ཏུ་མཛད་བྱུང་འདོད་པའོ། །སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་སྤྲིན་པར་འདོད་པ་ནི་རིམ་པ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་

ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་རབ་མཆོག་དམ་པ་སྤྱིན་
འདོད་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་པན་མཛད་ནམས་ཀྱི་གནས་མཆོག་དམ་པ་
འདི་ལ་བརྟེན་པར་གྱིས། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་པ་སྤྱིན་པ་བཅད་པ་ལས་
སྤྱིང་པོའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་པའི་བཤད་པའོ། །

ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་གང་ཞིག་དེ་སྐད་བསྟན་
པའི་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
རང་གི་རོ་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བསྐྱབ་པ་གང་དེ་སྤྱད་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བར་འགོ་བའི་དེད་
དཔོན་དུ་གྱུར་པ་འདེན་པས་བསྐྱབ་པ་བཛྲོད་པ་དེ་སྤྱད་པ་དེ་དག་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་
ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་བསྐྱབ་པ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་
ཡོད་པ་དང་ལྷན་བཞིན་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཆོག་དང་གོང་ན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །

མཁས་པ་གང་ཞིག་བསྐྱབ་ཀྱན་པ་རོལ་འགོ་འདོད་པས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་དེ་སྐད་བསྟན་པའི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་
རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདིར་སྒྲོབ་སྟེ། བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ལོ། །ཞར་ལ་
བྱུང་བ་རྫོགས་ནས་ད་ནི་སྐབས་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས།
འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མི་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ཉིད་དུ་ཐོབ་པས་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་གྱི་

མཆོག་གོ། །འདི་ས་ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་ཡིན་པར་ག་ཟུང་རོ། །

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་ནས་པར་དག་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནས་
པ་སྤྲུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་བསྐྱེད་པས་མཐོང་བའི་ལམ། སྤྱིན་མེད་པའི་ཆོས་ཉི་བར་སྤྲེས་
པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མངོན་དམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྱུར་བ་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་
པ་ཉིད་སྤྲེས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སྤྲེས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པ་ས་བཅུ་ཡོངས་སྤྲེས་པ་ནི་བདེ་དང་སྤྱིད་པའི་མངོན་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་
ཉིད་ཉི་བར་གཟིགས་ནས་སྤྲུང་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་འདས་པའོ། །སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བྱོན་པའོ། །སྤྲེས་པ་བཅུའི་འཛིག་རྟོན་ན་ད་
ལྟར་ཉིད་འགྲོ་བའི་དོན་མངོན་པས་ན་འཛིག་རྟོན་མགོན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
བཙུང་ལྟ་འདས་ནས་སོ། །རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་
ས་བཅུ་དང་འབྲེལ་བ་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ག་ཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ནས་
པར་རྟོག་པ་བཞི་ངེས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་རིམ་པ་
ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཐམས་ཅད་འཁྱུངས་སོ། །འཁྱུངས་པར་འགྱུར་རོ། །འཁྱུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་བརྟེན་པས་ཀྱང་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐོང་བའི་ལམ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་དཔེ་སྤྱིན་ཏུ་འགྲོ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛིག་རྟོན་པའི་དང་འབྲས་བུ་མེ་

རྟོག་ཅག་ས་ཚུལ་དེ་སྟེང་ལ། རྟོག་ཅག་ཐམས་ཅད་ས་ལས་སྡོན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་འབྱུང་ཞིང་འཇོན་ཏེ། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པས་འབྱུང་
བའོ། རྟོན་གྲངས་འདི་ཚད་དེ་སྐད་བསྟན་པ་ཁུར་གྱིས་མཉན་པས་ཟད་པར་འབྱུར་
བ་མེད་ལ། འེད་ལ་སོགས་པས་འཕེལ་བ་ཡང་མེད་དོ། རྟོན་པ་ཡང་མེད་དོ། རང་ལ་
བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུབ་པ་ཡང་མེད་དེ། མི་སྣང་བར་གྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོག་པ་དང་
ནམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། རྟོག་བཞིན་དུ་
སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྡན་འདས་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དང་། ཉན་ཐོས་ནི་དག་
བཙུག་པའོ། རང་རྒྱལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱུ་དང་། ལྷ་ནམས་དང་། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་
བདེ་སྦྱིད་ཚུས་ནམས་དེ་སྟེང་བསྟེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དེ་
དག་ཀུན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་སྐད་བསྟན་པ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་དོ། རྟོག་པ་དང་ནམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པས་ཟད་པ་མེད་ཅིང་རོ། །

ཤེས་རབ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་རྟོགས་པས་ཅུང་
ཟད་འཕེལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་
ནས། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་གོ་
སྒྲ་བའི་ཕྱིར་གཞི་ལོགས་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞིག་ཡོན་ཏན་སྤུན་
སྤུས་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་དཔེ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་

ཡོན་ཏན་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐ་མཛོད། །རྣམས་ལ་སོགས་པ་འབྲིང་
དང་ལྡན་པ་ནི་འབྲིང་ངོ་། །

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་པར་འདིག་རྟེན་ལ་
གྲགས་པ་ཉག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་གྱི་
ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་
བྱུང་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་པའི་ལས་གྱི་
ཆོག་མཁན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དུས་རི་སྟེང་ཀུན་དུ་འཕངས་པར་འཇུག་པ་ཉི་བར་ལེན་
པའི་ཕྱང་པོ་ལྟེན་འབྲེལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི། མ་རིག་འབྲེལ་འཁོར་དེ་ནི་
ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །སྤྲོད་མ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །འདི་ལྟར་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་ལོ། །རིམ་བཞིན་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲས་བྱ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱི་སྒོའོ། །ཅ་བའོ། །

དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་
སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་
དུ་འཕེལ་བ་ལས་རྒྱུ་རྣམས་ཆོག་མཁན་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །རི་སྟེང་མི་འཁོར་
པའི་པན་རྩལ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲེལ་འཁོར་ཉེ། སྤྲོད་མ་ལྟ་
བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ལམ་ལ་
ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོ། །རྣམས་པ་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་ཡོན་ཏན་

དེ་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སྐྱེ་མེད་ཟད་པ་མེད་དེ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ཐོད་གཤམ་གྱི་སྒྲིམས་པར་འབྲུག་པའི་
མཚན་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ཉི་མ་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲིབ་
པ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་འསྐོ་བས་སུན་པ་བསལ་བའི་རྒྱས་པ་རང་ལ་ཡོད་པ་ལྟར།
དེ་བཞིན་དུ་མ་དེག་ཐེབས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་བྱུང་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་རྟོག་བཟམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་
ནོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་མེ་རྟོག་བཟམ་པའི་
ལེའུ་སྒྲེ་ནི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ། །

བསྟོམ་པའི་ལམ་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་
གཟུང་བ་དང་འཇིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ལས་སྤང་བར་བྱ་བ་གཉིས་བསྟན་
པར་བྱ་བར་བཞེད་ནས། བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་སུན་སུམ་ཆོགས་པས་དབྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་ལས་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྒྲིམས་པར་འབྲུག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་ལུགས་ལས་བརྒྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་
དམིགས་པ་ནི་གནས་མེད་དོ། །

གཟུང་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སྤངས་པས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་

བའི་ཕྱིར་མ་སྤྱ་ཆེན་ལྡན་པའོ། རྟེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་གཟུང་བར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་བས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་དེ་ལ་གནས་པ་མེད་པས་གནས་པར་བྱེད་པ་མེད་
དོ། འོན་ཀྱང་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་བསྐྱོམ་
པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་པ་བཞི་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་
བྱེད་པར་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་ཕྱན་སུམ་ཚིགས་པ་ལ་སྦྱོར་བཞི་དམ་པ་སྟེ།
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་འཕགས་པས་ན་མཆོག་གོ། ཐོབ་པའི་
ཆེད་དུ་བྱ་བར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། དེའི་རྗེས་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་གཉིས་སྤང་བར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བསྟན་མ་ཐག་པའི་བསམ་གཏན་མཆོག་ལ་གནས་པར་
གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གང་ཡིན་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གཉིས་སྤངས་ཏེ། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་མཆོག་ཐོབ་པའོ། །གང་
གིས་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོང་ས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་
བསམ་གཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཡང་
གི་སྐྱེས་འགོག་པའི་སྟོང་ས་པར་འཇུག་པ་གཅིག་གྱུར་དོ། །

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཏུ་ལྡན་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཕྱིར་ཉིང་
རེ་འཛིན་དམ་པའོ། །ཡང་དག་པ་དེ་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
བསམ་གཏན་གྱི་རང་བཞིན་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཆོག་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་

དང་མ་སྟེན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་པན་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་བྱ་བ་ལྷག་མ་
ཉིད་སངས་རྒྱུ་མ་གྱི་སའི་སྒྲིབ་བ་སྤང་བའི་འབད་བ་མི་བྱེད་པས་ན། ཟག་པ་ཟད་
པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ནམ་པར་རྟོག་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་སྟེན་སྟེན་ཆོགས་པའི་
རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
རྒྱའི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ངོ་མཆར་རོ། །འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆད་བྱུང་
ངོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་པས་ཡོན་ཏན་སྟེན་སྟེན་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །འདི་
ལྟར་རྗེ་སྒྲིབ་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྒྲོམ་པའི་
ལམ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དམིགས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱའི་མཆོན་མ་ཉིད་མེད་
དོ། །བསྒྲོམ་པའི་ལམ་དེ་ལ་གནས་ཀྱང་སྒྲིབ་བ་ལྷག་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རང་
གི་ལུས་བདག་ཉིད་ཞིག་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་
བ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྒྲེབ་བ་སྤངས་ནས་འདོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་
པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གང་ཡང་རུང་བར་འདོད་པར་སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་རི་
ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པར་སྒྲེའོ། །

བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དོན་དཔེ་
སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་འཛམ་བུ་སྤིང་མི་ཞིག་སྟོན་ཆད་ལྟ་ལུལ་དེ་ནམ་ཡང་ལྟའི་ལུལ་གཞན་
འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་གི་སྒྲིབ་སྟེན་དུ་མ་བྱིན་པ་ནི་མ་ཐོབ་

པའོ། །ཕྱིས་རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པས་སོང་སྟེ། རྗེས་སྤྱོད་ཅན་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱ་
གཟུང་བ་དང་ལྷན་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་མཐོང་ཅན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་འདིར་འོངས་པར་གྱུར་ན་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལྟར་ཏེ། སྤྱ་
ན་མེད་པའི་བདེ་བའི་རྒྱ་ལའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
གཞི་དེ་ཉིད་བྱང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གོ། །བསམ་གཏན་དམིགས་པ་
མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དྲན་ཡང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་གནས་ཏེ་བར་
ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཙོན་ཏེ། ཕྱིར་ཡང་
འདོད་པའི་ཁམས་སྤྱ་གཟུགས་མེད་པ་སྤངས་ཏེ། འདིར་འདོད་པའི་སྤྱ་ནི་འདིར་
བརྗོད་པར་འདོད་པ་གཟུང་སྟེ། ཁམས་གར་འདོད་པར་སྤྱིང་རྗེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ཉེས་པས་གྱུར་རྗེས་སྤྱ་གོས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱའི་བསྐྱ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་ཉིད་གིས་བྱིས་པའི་ཆོས་
སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཆོས་མི་གནས་སོ། །

འདིར་ཡང་གནས་པར་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཙོད་པ་གཞན་དང་གཞན་རྒྱུད་པས་རབ་ཏུ་
རྒྱས་པའི་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གསལ་ཏེ་རྟེན་མེད་ན་
དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་
དང་། རང་གི་སེམས་ཡོངས་སྤྱ་སྤངས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤངས་པ་

དང་། མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དགོངས་པ་ལས་གཞན་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བཞེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དོན་དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་
སུ་མོས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཏེ། ཡང་སྟོང་གདགས་པ་བསྟན་པ་ཆེན་
པོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། བྱངས་ཀྱི་གོང་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་
མཆེད་ལ་སོགས་པར་འདུ་ཤེས་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་རྣམས་སྟེ་
བ་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཞི་གནས་ཤིང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་
འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་འགོག་པས་ཡོན་ཏན་ལུ་བྱང་བ་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་
དང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཅི་ནས་དེའི་ཉེས་
པར་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་གོས་པའི་ཆགས་པ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེར་གནས་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། དཔེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ལན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་གཉེར་
རྣམས་རྟོད་གྱུར་ནས། དེ་ལ་འདོད་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་མ་བྱས་ཏེ། །

རང་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ལུས་ཡང་
གཉེར་ཏེ་ཡང་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་དག་ཡོངས་སྤངས་ཤིང་། སྤངས་ནས་སྤྱིམ་
དུ་སོང་ནས་ཆགས་པ་མེད་པར་རང་གི་གཉེན་རྣམས་ལ་དགོད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རི་སྐད་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་མ་ཐུན་

པའི་ཕྱིར་ཞི་བ་ནམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་
དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་སྦྱིན་ཞིང་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་བདག་དང་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསམ་གཏན་བདེ་ལྡན་ཏེ།

ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་བཞུགས་ཏུ་བསམ་
གཏན་དང་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་ནས་ཆགས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། སྦྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོའི་དབང་གིས་འགོ་ལ་སྦྱིང་བཅེར་ལྡན་པས་ཕྱིར་ཡང་རིམ་གྲོལ་བ་སྦྱོན་པའི་
འདོད་པའི་ཁམས་སྤྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ནས་འཇུག་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་
པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འོ་ན་ནི་མཉམ་པར་མ་
བཞག་པའི་ས་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྲོལ་གཡེང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ལན་ཏུ་
གཡེང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པའི་
ཁམས་ན་གནས་ཀྱང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་སྦྱིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསམ་
གཏན་ཅམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་ཏེ། དཔྱ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པར་འདོད་
པའི་སྒོ་བསྐྱེད་ན་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱོས་པ་མེད་པར་དེས་མངོན་པར་འདོད་པའི་
དོན་ལ་དམིགས་པ་སྤངས་པ་ནི། མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་
ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྟོད་བཤོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
གྱུར་པས་ན་སེམས་གཡེངས་གྱུར་བཤོ། །

དེ་ལྟར་བྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་ཉམས་ཏེ། དཔེར་ན་མཉན་པ་གྲུ་
ཞིག་བཞིན་ཏེ། ལྷན་གྱུ་བྱིང་བཤོ། །དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཅམ་
འབའ་ཞིག་གིས་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་

སྟོབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཟེར། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཁམས་སུ་
སྐྱེ་བའམ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ་འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
གཞན་ཡང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འདྲིན་པ་ལ་
དགོངས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མཛོན་པར་བཅོལ་
གྱུར་ཀྱང་། དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པ་ལ་འདོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ་ཏེ། སྟོང་
པ་ཅན་ཉིད་དང་། སྟོང་རྗེས་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་དང་།
མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ལས་རྟག་ཏུ་ཉམས་པ་མེད་པ་འདི་མཉམ་གཞག་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔའ་བོ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེ་ལྟར་ཁར་ལ་བྱུང་བའི་ཚོད་པ་དང་གཞན་དང་གཞན་
རྒྱུད་པའི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་བསལ་ཏེ། ཅེ་མའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀྱན་གནས་པ་
དང་། །མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་བསྟོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་
ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དག་
དང་། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན། །ལོག་པར་སྐྱབ་དང་བཅས་
པ་ནི། །ཅེ་མའི་མཛོན་རྟོགས་

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་མའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་སོ་སོ་དང་བསྐྱུས་

པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་རིམ་བར་བྱ་སྟེ། བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པ་ནི་
མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་ཏེ། མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གང་ཞིང་འཕོ་བས་ན་གང་ཟག་གོ། །

གཞན་ཕྱིར་ཏེ་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་བསལ་བའི་རྒྱས་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་
དག་པ་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་། སངས་
རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་བྱུག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་འགྲུས་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་མངོན་བརྟེན་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམ་པ་
བརྩམས་པ་པོ་དེ་དག་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་སྐད་
བསྟན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་དཔེར་ན་ལས་ངན་པ་བྱེད་
ཀུས་པས་ཆུ་ཆུན་བྱན་མོ་རང་དབང་མེད་པར་རྗེ་བོས་བསྐྱམས་པས་རྗེ་བོའི་
དབང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དཔའ་
རྣམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བཀོལ་ཞིང་དབང་དུ་
འགྲོའོ། །ཞེས་བྱ་བས་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་སྐད་
དུ་ཡང་མཐར་གྱིས་པ་རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གོམས་
པར་བྱས་པས་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་སྤྱིན་དུ་འགྲོ་བས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེ་བོ་དེས་

ཉེས་པའི་ཚིག་གིས་སྒྲིམ་སམ་སྟེ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བརྗོད་པའོ། །ཚིག་ངན་པ་
དང་དབྱིག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་པ་བྱེད་ཀྱང་རུང་། འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྒྲག་
པའི་ཡིད་ཀྱིས་འདྲིམ་པ་བཅས་ཟིལ་གྱིས་ལྟོན་པས་གནས་པ་སྟེ། རྗེ་བོ་འདིས་
བདག་བསྟོན་ཚིག་སྒྲིམ་ན། སྐར་ཡང་བསད་པར་གྱུར་དུ་འོང་སྟམ་སེམས་ནས་
ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཞུགས་པས་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་
མ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་པ་བཞིས་ཀྱང་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་
རྟེན་ནས། གང་གི་ཆེ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཅིག་གིས་གཞན་ཟག་པ་མེད་
པར་དམིགས་པ་ནི་གཞན་དག་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཚོགས་པ་གཅིག་
ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱལ་དུ་གྱུར་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱས་སྐྱད་ཅིག་མ་
གཅིག་ལ་རྟོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཀྱང་ལ་སྟེ་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་
སྤངས་པས་དཔེར་ན་བྱུང་བཞིན་དུ་དེ་དག་མགྱུ་བས་གནས་པར་བྱ་སྟེ།
སེམས་ཅན་མགྱུ་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཅིང་།
ཡོན་ཏན་སོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

དཔེར་ན་རྩ་དང་ཤིང་ལས་མེ་བྱང་བས་རྩ་དང་ཤིང་དེ་ཉིད་བསྟེན་པས་
སྒྲུབ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཚོས་སེམས་ཅན་མགྱུ་ན་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །འདིས་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་

རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་རྟོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
པ་ཡིན་ལོ། །

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་སྐད་
ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། བྱ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་པ་ལ་མ་
ཡང་དག་པར་གཡོ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བསམ་པ་ཐག་པས་སྐྱོ་བ་མེད་
པར་གནས་ནས་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་
བཞི་ཐོན་ལས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་ནས། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
མངོན་དུ་གྱུར་པས་བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཕན་
འདོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཏེ། བཞེད་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ལ་ཉིན་མཆན་མངོན་པར་བཙོན་པས་བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཡང་དག་པར་བཞུགས་སོ། །འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྟོན་
རྟོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་ནི་སྤྱལ་པ་
དང་། །ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་
བཛྲོ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་གིས་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བརྒྱུད་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་བསྟུས་

ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ལས་
གཟུང་ངོ། །དེ་དག་ནི་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་བྱེ་བྲག་གི་དོན་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་མོད་གྱི།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་སྐྱབས་གཞན་དུ་ནི་བསྐྱས་ནས་
བརྟོན་པས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའམ་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་བརྟོན་པར་འདོད་པ་མི་གནས་པ་ལ་བརྟོན་པར་འདོད་པའི་ཆོག་ཏུ་
བྱངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དེ། དེའི་གཞུང་ཉི་མར་བཞོད་པ་ལ་སྤྱན་འབྱུང་བ་མ་
བྱས་སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་རྗེས་སུ་རིག་པའི་
ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་པའི་བཤད་པའོ། །

རི་སྐད་བཤད་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུམ་ཐོས་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
མཉམས་པར་བྱས་ན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། བྱང་ཆུབ་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཡུན་རིང་
པོར་འཁོར་བར་འཁོར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉེན་དང་། བཉེན་པའི་དབྱེ་བས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
གནང་བ་ལ་སྟོར་བར་བཅོཙ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡུན་གྱིང་དུས་ཡུམ་མ་ཐོབ་ཀྱང་
ཆོས་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་བའི་སྟོ་ནི་རུལ་ཅམ་སྟེ་
བར་མི་འགྱུར་ན། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་ནས་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོཙ་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་པ་རོལ་
ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་ལྟན་ཏེ།

གཉིད་དང་ཐུགས་པ་མེད་པས་གཡེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱོ་བའི་སྒོ་
བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བར་སངས་རྒྱས་བདག་གིས་ཐོབ་
པར་བྱ་སྟེན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་མཁས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་རིང་བར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུན་
རིང་པོར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆོས་ལ་དམིགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་
བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ལེ་ལོའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་
འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་སྐྱོ་བའི་སྐྱོ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ནས། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཀྱི་དུས་
ཐམས་ཅད་ལ་གང་གི་ཆེ་ཉིན་མཆོན་གཅིག་ཅེས་དུ་ནི་ཡིད་ལ་སེམས་པར་བྱེད་
དེ་ཆོས་རྣམས་སྤྲུལ་མ་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ་པ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བས་ཀྱང་རྫོབ་ཅེས་ལ་ཤིན་ཏུ་
གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསལ་བས་མཁས་པ་གསལ་
བས་བཙུན་འགྲུས་བཅའས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་བདུད་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འདི་
སྐད་སྤྲེལ། དེའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་གང་གིས་བཞིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཐོབ་འགྱུར་ཞེས་སྤྲུལ་བ་ལས། དེ་ཐོས་ནས་བྱ་བར་མི་རུས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱོ་

བའི་སྒོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་སྐྱེས་དུ་རི་རབ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྱིའི་ཆད་ཀྱང་
སེམས་པ་ནི་ཆད་ཤེས་པ་ལོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

འོ་ན་དེས་སྒོ་རི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེན། རི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། རི་སྟེ་དེའི་ཡང་སྒོ་སྐྱེས་པ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བག་ཆགས་གྱིས་
ཀུན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་རྒྱལ་ཙམ་རི་རབ་ཡིན་
པས་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ལ་ཐལ་བར་བརྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་མཁས་པ་བཙུན་འགྱུས་བཙུན་པ་སྟེ། རིང་པོ་མི་ཐོགས་འདྲེན་པའི་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲེན་པ་ནི་བཙུན་ལྟར་འདས་དང་འབྲེལ་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་བཙུན་
འགྱུས་དངོས་པོར་དམིགས་ན་སྒྲིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། རྩ་འབྲུལ་དང་ཀུན་བརྗོད་པས་ནི་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་
སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་བདག་གི་དོན་བྱ་སྐྱེས་པའི་
བསམ་པ་ལ་སོགས་པས་གལ་ཏེ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱིས་པ་རོལ་གཞོན་
པའི་བསམ་པ་དང་བཅས་པས་བཙུན་པར་བྱེད་ན།

དེའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བས་ལེ་ལོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་
འདུ་ཤེས་པ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་གནས་པས་དེའི་ཕྱིར་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བས། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་བདག་
མེད་པ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ་པ་ལ་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོའི་མཆོན་ཉིད་

དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ས་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ། བཙུག་འགྲུས་
དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ངེ་ལྟར་བཙུག་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། གང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

གང་གི་ཆེ་སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལུས་སྤྱ་མ་ཡིན། སེམས་སྤྱ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉི་ལྟར་མཆོན་པ་ཡིན་པས་དག་གྲང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་
དམིགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །དེས་འདི་ལྟར་
འདུ་ཤེས་ནམ་པར་བརྒྱུག་ནས་གང་གི་ཆེ་གནས་པ་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་སྤྱ་མེད་ཆོས་སྤྱོད་པ་
དང་། །དེའི་ཆེ་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གནས་པས་ན་ཞི་
བའོ། །མི་གནས་པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་ཉམས་པའོ། །བྱང་
ཆུབ་མཆོག་རྒྱལ་བའི་སྤྱ་ནམས་འདོད་པས་བཙུག་འགྲུས་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་
པན་པ་མཛད་པས་གསུངས། པན་པ་མཛད་པ་ནི་འདི་ག་ཉིན་མགོན་པོའོ། །

ངེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་པས་
གོམས་པར་བྱས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ཡང་དག་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། གཞན་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བརྟགས་ཏེ་བཟོད་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་
བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
ཏེ། ཁྱོ་བས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་ལས་ཆོགས་པ་མི་འབྱུང་བར་ངན་བརྗོད་ཆོག་རྒྱལ་
ཐོས་གྱུར་ན། བཟོད་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་ནི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་དེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དགའ་བ་

སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་བཞིན་འདྲུ་མ་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་བཞིན་མཐོང་ས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མཁས་པས་སྒྲུ་སྒྲུ། རྗེས་སོགས་སྒྲུ་སྒྲུས་སོས། གང་གིས་དེ་བསྐྱེད།
གང་ཞིག་དང་ནི་བསྐྱེད་གང་གི་ཕྱིར་དམིགས་པ་ཞེས་སྐྱེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་སྒྲུ་མ་
སྒྲུ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་རྣམས་འགའ་ཡང་སྒྲུ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་བས་ན་བཟོད་པའི་ཆོས་ལ་བརྟགས་ནས་པ་རོལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལ་
སྦྱོར་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་པོས་ནི་པ་རོལ་སྤྱོད་མཆོག་ལྡན་པ་དེ་ནི་མཛངས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་
ཡོད་ཅི་ན། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་ཞིག་བརྟན་མ་ཐག་པའི་བཟོད་པ་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་བྱིར་
བཟོད་པའི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་སྟོང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཏེ།
ལེགས་ཆོས་ལྡན་ནོ། །ཉི་བར་རྟག་པ་བརྒྱུད་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འདེག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་འདེག་རྟེན་མཁའ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
ཕུལ་བ་དེ་ལྟ་བུས་སྤྲ་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ལ་སྟོས་ནས་བྱི་
མས་རྒྱ་དང་ཕྱ་བའི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །

དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་མིར་སྤྱིན་པའི་རྒྱན་གྱིས་དེར་མི་
འགྱུར་རོ། །གང་གིས་ན་དེ་སྤྱ་བྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པ་ནམ་པ་གཉིས་བསྐྱབས་ནས་གནས་པ་དེས་མངོས་པའི་

བདག་ཉིད་ཀྱི་རོ་ཐོ་ཡོངས་སྤྲུང་བའི་བྱིར་བདག་གི་ལུས་ནི་ཡོངས་སྤྲུང་གི་
འགྲུར་ཏེ། མཆོན་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་བྱིར་སྤྲུལ་ཅུ་
ཅ་གཉིས་མཆོན་དང་མཐུ་སྟོབས་སོ། །

དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །མཐོང་
ན་རོམས་མི་ཤེས་པའི་སྤྲུལ་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཡིད་ཆེས་པའི་
ཆོས་རབ་ལ་རབ་ཏུ་བཞག་ནས་སྟོང་པ་སྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་བཟོད་ལྷན་
དེ་ལ་གང་དག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པས་དག་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཡིད་
དུ་འོང་བར་གྱུར་པ་ནི་མཁས་པ་འོ། །བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རི་ལྷ་བར་
འབྲས་བུ་དེ་དག་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་མི་སྤིད་དོ། །དེ་བས་ན་སྤྲུང་
བསྟན་པའི་ཆོག་ས་སྤྲུང་བའི་དོན་སྟོགས་འདིར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་
དགོངས་སོ། །དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་རི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སོ་
སོར་ཉོག་པའི་བཟོད་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ལས་ཏེ་ལྷ་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུ་
ཐོས་ཅན་ཕྱར་མ་གྲངས་ནས། ལྷ་མ་ལ་རབ་ཏུ་གྱུས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་ནི་སྤྲུང་བྱེད་ལ།

གཉིས་པ་འགའ་ཞེག་གིས་ཡང་མེ་མདག་གི་ཕྱར་པོ་མགོ་ལ་འཁོར་བྱེད་ན།
དེ་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་མཉམ་
པའི་ཡིད་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱ་མཆོན་དུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷ་ན་རི་རྒྱུད་
བསྟན་པའི་བཟོད་པ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་

ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། བཟོད་པའི་རིམ་པ་སྤར་བསྟན་མ་ཐག་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་མཁས་པ་གསལ་བའོ། །

བཟོད་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པས་སེམས་བསྐྱེད་དེ། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ན། དེའི་ཆེ་དཔའ་ལོ་འཛིག་རྟོན་ཀུན་ལ་བཟོད་
པས་དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དང་། སེམས་
ཅན་ཁམས་ཀྱི་བཟོད་པ་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཟོད་པ་བྱས་པ་རི་སྟེད་
བསྟན་པ་གཞན་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་ཕྱིར་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་རྒྱས་པས་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལས་ངེས་པར་རྒྱལ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་
པ་ཅན་གྱིས་ཡང་དེ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སེམས་དབྱུང་དུ་འགྲོ་གཞིན་རྗེའི་འཛིག་རྟོན་སྟུག་
བསྐྱེལ་མང་། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཡིས་དབང་མེད་གཞོད་སྟོང་ན། །

བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་ཅི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བདག་དེ་ལྟ་བུ་བྱུ་བ་པ་དག་བའི་བཞེས་
གཉེན་ལས་ཆོས་ཐོས་པས་རི་ལྟར་ད་བཟོད་མི་བྱའོ་སྟུམ་དུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གྱི་སྤྲུམ་
འབངས་པ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྡོམས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་དེ་ལྟར་སྟུམ་
པའོ། །ཞེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་གཞན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་
འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལྟག་དབྱུག་ཅེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཡང་གང་གི་ཆེ་ལྷ་དང་ལྷག་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་
གིས་བརྟེན་པ་དང་། དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་པ་ཏེ་ཞོར་ལ་སོགས་པ་
འཕྲོག་པའི་ཆད་པ་དང་། རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་གྱིས་བརྒྱབ་ནས་གསོད་
པ་དང་། ལུ་གུ་རྒྱད་ལ་སོགས་པས་འཆིང་བ་དང་། ལག་པའི་ཁྲ་ཚུར་ལ་སོགས་
པས་བརྟེན་པ་དང་། མགོ་གཅོད་པ་དང་། རྩ་བ་རྩེ་ལག་སྤྲུག་གཅོད་པ་ནི་དུམ་བུར་
བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་འདི་གཉིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་
བ་ཅི་སྟེད་པ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་ཆོས་ཁྲད་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱར་
བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི་གང་གི་ཆེ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཅི་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་རང་
བཞིན་ལ་གནས་ཏེ་ཉག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞིན་ལོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་ལས་ཉག་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་གིས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གདམས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྟོམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པ་གསུམ་ལོད་པར་བྱེད་པས་སྤྱོད་པས་འདས་
པའི་བསམ་པས་སྟོམ་པ་ལོད་པ་ནི་ཞི་བ་འདོད་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཅི་སྟེད་འཕགས་
པར་འགྱུར་བ་སྟོམ་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟོམ་པའི་བྱ་བའོ། །གྲུབ་པ་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ཀུན་གྱི་རྩེ་སུ་འཇུག་པའོ། །

སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཐན་བྱིར་ཏེ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་ན་དེ་ནི་
སྟོབས་བརྩུན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྟོ། །

སྟོད་ཡུལ་ནི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་
མེད་པར་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་སྐྱར་
རོ། །དོན་དེ་ཉིད་ཐོག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་བརྩུང་ནས་སྟོམ་པ་མཐོས་པ་ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་པ་ནི་རེག་པར་འདོད་
བའོ། །དེའི་ཆེ་བྲེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞིང་
རོ། །མི་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་པའི་སྟོམ་པ་
ཡོངས་སུ་བཏང་ཞིང་བྱག་པ་དང་བཅས་པས་སྟོད་པ་ནི་ཉམས་པའོ། །ཅི་སྟེ་བྱང་
ཆུབ་ཞི་བ་མཆོག་དུ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་ན། འདོད་
ཡོན་བརྩོན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སྤངས་པའི་དོན་
ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་སོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་ལ་དང་པོར་གདམས་ཤེ་ན། ཆོས་གང་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེག་གི་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་
ཆོས་སོ། །གཉི་གའི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་དེས་པའི་བྱང་ཆུབ་པོ། །གཞན་
བྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་པོ། །ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའལ་དགོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷུང་བ་མེད་པར་བསྐྱང་བ་དེ་
ནི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ལྷན་འབྱུང་འགྱུར་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དོན་པོ། །ཡང་གང་ཞེག་

ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སྤྱ་ཉམས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྲེལ་རྟེ། རྣམ་པར་འཛེན་
 པས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ཁོ་ན་ལ་དང་པོར་གདམས་སོ་ཞེས་བྱ་
 བར་འབྲེལ་རྟོ། །

སྤྱ་ཞིག་གིས་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་རྟེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་འཛིག་རྟེན་དུ་
 བྲགས་པ་སྤྱོད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པའི་
 བར་དུ་སྐབས་སྤྱ་སོང་སྟེ། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་སྤྱིར་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་བྱའོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལྟ་བུ་
 ནི་ཡང་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་སྤྱན་
 གནས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་གཞན་དག་ལས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པའི་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 མོད་ཀྱི། འདིར་ཡང་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་རྟོ། །

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བུལ་བ་ནི་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་
 ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 རྟེ། གལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བྱེད་པར་སོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་
 ལས་ལས་བཅུ་སྤྱོད་ཀྱང་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཉིད་དུ་ཡང་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་བསྟོ་ཞིང་
 ཡིད་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཆོ་སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་
 དང་ལྡན་པས་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་སྤྱོན་བྱུང་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རལ་བས་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་

ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བྱངས་ནས་དེ་ལས་སྒྲར་ལོག་པས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་པས་པམ་པས་ཀྱང་སྟེ། ཅ་བའི་ལྷན་བས་ཤིན་ཏུ་ལྷི་སྟེ། དེས་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་འདོད་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པས་སོ། །

ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་མཐོན་པ་བསྐྱེད་ཞིང་སྒྲུབ་ནས་སོ། །སྤྲུལ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་ཡོངས་བསྟོན། གང་གི་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡིས་གཞན་ལ་མི་སྟོན་ཅིང་
རྣམས་སེམས་མེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་
བདག་ལ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ལ། ངའི་འདུ་ཤེས་ལེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོར་
བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་ན། དེའི་ཆེ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་ཞེས་བརྗོད་
དེ། དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

ཉེས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་ལམ་སྟོན་པ་
ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་འདི་དག་
ཁྲིམས་ལྡན་འདི་དག་ཁྲིམས་འཆལ་ཞེས་དོར་བར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
རྣམས་པར་འཇོག་པར་བྱེད་ན། དེའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་ཆོགས་འདུ་ཤེས་ཞུགས་པ་དངོས་པོར་
དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་མཆོག་ཏུ་

ཉམས་ཤིང་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོངས་དག་
ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་བས་ན་དངོས་པོར་དམིགས་པར་མི་བྱའོ། །

མི་དམིགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མེད་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་
དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་གྱི་ཆར་འབྱེད་པ་མེད་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་
པ་དང་ཁོང་ཁོ་བ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་མཆན་མར་འཛིན་པ་ལས་ཕྱིར་སྟོགས་པ་
དང་ལྟན་པས་བཀག་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་སྤྱོད་པས་སྟོམ་མིན་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་ལ་སྟོམ་དང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཆོམ་སེམས་མེད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་བ་བསྐྱེད་
ཅིང་འཛིན་པ་དང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ལ་མེད་དེ། དེས་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་
བསྐྱོག་ནས་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོམ་པར་འབྲེན་པས་
གསུངས་སོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱིན་པ་ལ་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་བསྟན་མ་
ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པར་གྱུར་པས་དོན་དམ་པར་
སྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་བས་ན་འཛིན་པ་མེད་པས་གང་ཞིག་སྤྱུག་པ་དང་མི་
སྤྱུག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ལྟ་བུ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡན་ལག་
གི་དམ་པ་མགོ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་ཞིང་ཞུས་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་ལ། དགོས་པ་

གཏོང་བ་ནི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་རྟག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་
མེད་པས་ན་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །

ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་མེད་པར་ངི་ལྷར་ན་ཐམས་ཅད་
གཏོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞིག་
དམན་པ་ལ་བརྟགས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བས་ངེས་པའི་དོན་ཐ་མལ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་
དང་འབྲེལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་མ་བརྒྱར་དོ། །དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་ཡང་ཤེས་ནས། གང་གི་ཆེ་བདག་གི་ཤ་ཡང་
གཏོང་བ་ལ་ཞུས་པའི་སེམས་མེད་ན། དེ་ཆེ་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་གཏོང་བ་སྒྲོས་ཀྱང་
ཅི་དགོས་ཏེ། འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དེ་ནི་གནས་མེད་དེ་
མི་སྲིད་དོ། །བདག་མེད་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
འཇུག་ཅེ་ན། བདག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་ཏུ་འདུ་
ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པས་ཆགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་
མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་སྦྱོར་པས་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ལ་ལྟོངས་པ་ལ་
གཏོང་བའི་ཆོ་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེར་སྣ་ཅན་དེ་དག་ནི་ཡི་དྲགས་
གནས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ལ། བརྒྱལ་ཅི་སྟེ་མིར་སྦྱིས་ན་ཡང་དེ་ཆེ་དབུལ་པོར་
འགྱུར་ཏེ་འཐོབ་པོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངི་སྐད་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་
ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དང་པོ་སྦྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅེ་ན།
དེ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་དབུལ་པོ་

མཐོང་བ་དེའི་ཆེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲོད་ཇི་ཕུན་སྤྲོད་ཆོག་ས་པས་རི་སྐད་
བསྟན་པའི་སྤྲོད་པ་ལ་མོས་བ་དང་ལྷན་ཏེ། བྱང་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་མ་དང་ལྷན་
བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པས་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་ཏྲ་ཏྲ་ཏྲ་ཏྲ་ཏྲ་ཏྲ་ཏྲ་ཏྲ་ཏྲ་
གཏོང་བ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེའི་ཆེ་སྤྲོད་བཞི་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཏྲ་འཛིན་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་འདྲ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་
པར་དག་བ་དང་ལྷན་པར་བྱེད་ནས་དེ་བཞིན་ཏྲ་དགའ་བར་ཏེ་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་གྱི། རི་སྐད་བསྟན་པའི་སྤྲོད་ཐོབ་པ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
དུལོ། རི་སྐད་བསྟན་པའི་སྤྲོད་པ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆེད་ཏྲ་ལྷན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏྲ་བསྟོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། བསྟན་མ་ཐག་པའི་རིམ་པས་སྤྲོད་པ་བྱེད་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མཁས་པ་གསལ་བ་སྤྲོད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རི་སྤྲོད་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཀྱན་ལ་སྤྲོད་པ་འདི་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྤྲོད་ཏྲ་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པས་སྤྲོད་པ་
བྱེད་ལ། དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏྲ་ཡོངས་སྤྲོད་བསྟོ་ན།
བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་མི་ཟད་པའི་སྤྲོད་པ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་
དགོངས་སོ། །

དེ་ཡང་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
སྤྲོད་པ་བྱེད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
སྤྲོད་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པར་

བྱེད་པ་མེད་དོ། །སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ཡང་པ་རོལ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྒྲོས་ཡིན་གྱི།
དེ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་
དོ། །

དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་རང་ལ་རི་སྟེང་བདོག་པ་གཏོང་བར་
འགྱུར་བ་ནི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་ཆུང་དུ་བཏང་བ་ལ་ཡང་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་མི་
རུས་པའི་བྱིར་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལྷག་མཛོ། །གང་མེད་སྒྲ་ཚར་བཅད་པ་དང་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཞིན་
དུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། མིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་དང་
གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མིད་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ན་
སེམས་ཅན་མ་ལུས་རི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པའི་བྱིར་མ་ལུས་པ་སྟེ་མིད་པའོ། །

ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། རང་
རྒྱལ་དབྱེ་བཅོམ་ལ་བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པར་སྦྱིན་པ་བྱིན། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་
ལེགས་ཚོལ་ན་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཉེ་བར་
མཚན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་རོ། །དངོས་པོར་
དམིགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཞུགས་པའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་རྟག་པ་བཟུང་ནས་གནས་
ན་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ཡང་དག་པའི་

ཐབས་ལ་མཁས་པ་གཞན་གང་ཞིག་གིས། དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་ལ་ཡི་རངས་ནས་སེམས་ཅན་དོན་དུ་སྟེ། རྒྱུ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་དུ་
ཡོངས་བསྟོན། འདི་ལྟར་དེས་སེར་སྣ་ཆར་བཅད་ནས་ཇི་སྐད་བསྟན་པས་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །

ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཇི་སྟེ་བ་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་རྟོར་བྱ་མཆིང་བུའི་བྱང་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བྱི་རྩུབ་
གཅིག་གིས་དེ་ཀྱན་རིན་ཐང་མཐུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་
འགྲོ་ཀྱན་སྦྱིན་པའི་བྱང་པོ་རྒྱ་ཆེན་ཀྱན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་བསྟན་
མ་ཐག་པའི་རིམ་བས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཉིས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་དེ་
བཞིན་དུ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་གདམས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་
དུ་བྱིན་པ་ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་ཞིང་སྟེར་བ་ན་འགྲོ་བ་དང་འབྲེལ་པར་སྦྱིན་པ་
བྱིན་ནས་དེ་དག་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་ན་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོར་མི་དམིགས་པས་ན་
བདག་གིར་མི་བྱེད་ལ།

བྱ་བའི་ལས་སུ་ཡང་མི་རྟོག་ལ། དངོས་པོ་ལ་ཡང་པངས་པ་མེད་ན། དེ་
ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐུ་ཆེན་འབེལ་འགྱུར་ཏེ། སྦྱིན་མེད་འོད་ལྡན་ཟླ་དཀྱིལ་ཡར་
བྱོར་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྷག་མ་ལ་གདམས་པས་དོན་

མ་ལུས་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་བཞིན་
དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉན་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་
ཆེ་ལྷན་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཅིག་
པའི་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་
གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐོབ་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་གཙོ་ཆེར་སྟག་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིད། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་ཆེར་བྱ་བ་ནི་སེར་སྒྲ་སྤངས་ནས་སྦྱིན་པས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡི་དྲགས་སུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེར་སྒྲ་གཙོ་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་དུ་དབུལ་བ་དང་ནི་སྟེ། དེ་
བཞིན་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟེན་པ་དང་། མི་ཁོམ་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཙོ་དེ་ཅིང་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

ལོངས་སྟོང་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱང་བ་སྟོང་པར་བྱེད་དེ། སྟུག་བསྐྱེལ་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་ཅན་སྦྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀོད་ནས་
སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
པའི་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བས་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དུད་
འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་

སྤྲུང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡིས་མི་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དལ་འབྱོར་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་ཏྲག་ཏུ་ཆེད་དོ། །

འོད་བྱེད་པ་ལ་གནས་པས་ནི་གཞོན་སེམས་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་བཟོད་
པས་གཟུགས་བཟང་སྟེ་མཆོན་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་པ་ནི་
མཆོག་གོ། །རྒྱ་ཆེན་ནི་ཡངས་པའོ། །ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་གསེར་དང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་
གསེར་མདོག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཕྱིར་སྤྲུག་པའོ། །ལྟ་བུ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
འགྲོ་བས་ལྟ་བུའི་འོས་སྤྲུལ་པའོ། །འོད་འཕྲོ་བ་ལ་གནས་པས་ནི་ལེ་ལོ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བའི་བཙུན་འགྱུས་ཀྱི་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་མི་འགྱུར་ཏེ།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མཐའ་ཡས་པས་ན་མཐའ་ཡས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་
མཆོག་བསགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་ཆེད་པར་
འགྱུར་རོ། །སྤྲུངས་དཀའ་བ་ལ་གནས་པས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྒྱར་
གྱུར་པས་ཉེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུང་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སྤྲོད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱང་པར་ཅན་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་། མདོན་པར་
ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རིགས་དང་མདོན་
པར་ཤེས་པ་དང་རོ། །

དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྤྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
མདོན་པར་སྤྲུབ་པའོ། །མདོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གནས་པས་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་

སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས། ཁམས་གསུམ་པའི་ངན་སོང་དང་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཅིངས་པ་དེ་ནམས་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདྲ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། སྤྱལ་པའི་སྤྱིན་གྱིས་དང་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱོར་ནས་ཕྱིས་རིམ་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་
 འཛིན་དུ་བརྟག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྱལ་བསྤལ་སྤོང་
 བ་ལ་འགོད་དོ། །

རིང་དུ་སོང་བ་ལ་གནས་པས་ནི་ཐབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །མི་གཡོ་བ་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ནི་གསེར་ལ་སོགས་
 པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞི་ཅན་དུ་བ་སྤྱབས་ནས་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་དང་། བཀའ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་བརྟུན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་པའི་སྟོ་
 གོས་ལ་གནས་པས་ནི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སངས་རྒྱུས་ཉིད་
 ལ་འགོད་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་དུ་འཇུག་གོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྟུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ་གནས་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་
 པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དང་གཞན་སྤྱབ་པས་དགེ་འདུན་གྱི་རིགས་
 ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིམ་པས་བརྟུ་གཅིག་ཀྱན་དུ་
 འོད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་བཞུགས་པས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱིབ་པ་

ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐུགས་
སྤྲུང་བ་འདྲིན་དུ་འབྲུག་གོ། །

དེ་ལྟར་ཡུམ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཡོངས་སྤྲུང་གཏད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་ནད་གསོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བར་མཁས་པ་ལ་འགྲོ་
བའི་ནད་གསོ་བྱེད་པ་སྟན་པའི་མཚན་གྲུར་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བར་དེ་
ལྟར་བརྗོད་དོ། །དོན་དང་ལྡན་པའི་མིང་བཏགས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བཅེགས་པའི་ཕྱིར་རིན་ཆེན་སྤྲུང་བའོ། །སྤྲུང་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་སོ། །ཆོག་ས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་ནས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཆོག་ས་སྤྲུང་བཅད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ལམ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་
བསྟོམ་པའི་མན་ངག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྗེས་སྤྲུང་ཐོབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་
བའོ། །བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སྤྲུང་
གཏོད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ་ལས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་སྤྲུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བསྟོམ་པའི་མན་ངག་གི་རིམ་པ་འདི་ལ་མདོན་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་སྟེ།
འདི་ལྟར་དང་པོ་རེ་ཞིག་གནས་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱས་པའི་ཕྱོགས་སྤྲུང་ལྟར་བར་
མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྱ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་སང་གའི་ཁྱིལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཚོད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་

བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་བསམས་ལ་བྱག་བྱའོ། །དེ་ནས་དོ་རྩེ་སྤྲིལ་མོ་གྲང་
བཅས་བས་ལུས་བྲང་པོར་བསྐྱངས་ཏེ། མཉམ་པར་གཞག་པའི་བྱག་རྒྱ་བཅས་ལ།
མེ་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ནས་མིག་སྒྲ་གོང་དུ་གཏད་དེ།

ཐྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྲུང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྤྱི་
མ་བཞིན་དུ་དམིགས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་
བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མན་ངག་མཛོས་ལ་རྩ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མིང་
དང་མཚན་མ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གི་བྱེ་བྲག་དང་། ཡེའུ་ལ་སོགས་
པའི་དབྱེ་བ་ལ་རྩེས་སུ་སྦྱོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་དེ། དེ་ནས་མཛོན་
པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དབྱེ་བའི་གྲངས་རྩེ་བ་དང་། མཛོན་པར་
རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པར་འཇུག་བ་དང་། སྦྱོ་འདོགས་པ་དང་།
སྦྱར་བ་འདེབས་པ་མེད་པར་དབྱེད་བ་དང་། མཛོན་སྒྲུལ་དང་རྩེས་སུ་དབག་པའི་
ཆོད་མས་བཞུགས་པའི་བྱིར་སོ་སོར་རྟོག་བ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དོན་རྣམ་པ་བཞིར་རྣམ་པར་དབྱེད་
དེ། ཡི་གེ་ཡང་སིལ་བུ་དང་བསྐྱུས་པའི་རིམ་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་པ་དང་
དོན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་བྱིར་རྣམ་
པར་དབྱེད་པའི་སེམས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་འདི་
ཉིད་བདེན་ཀྱི་གཞན་ནི་མོངས་པའོ་ཞེས་ངེས་པར་འཇིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ངེས་
པར་བཟུང་ནས། རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཚན་མ་ལ་
དམིགས་པ་རྩ་བའི་སེམས་སུ་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཅུག་ནས། ལྷན་མེད་པ་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལ་འདུད་པ་ནི་འདུན་པའི་སེམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བས་མ་གཟིགས་པས་ནམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །

དེ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རོ་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྡོང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་མ་མེད་པས་མཆན་མ་མེད་པའོ། །དེས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྡོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཅིངས་པས། འཁོར་བ་ན་སྦྱོད་པའི་འཁྲིང་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ལེ་ལོ་དང་། དམིགས་པ་ལ་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་། རྟོད་པ་དང་། མི་ཚུལ་བ་དང་། ཚུལ་ཆེས་པ་དང་། སྦྱོན་དུག་པོ་དེ་དག་གནས་སྐབས་ངེ་ལྟ་བུས་སྦྱེས་པ་ན་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཆན་ཉིད་དད་པས་ནལ་འགྱུར་པ་ལ་འདུན་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱེའོ། །

འདུན་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་ཚུལ་ལོ། །དེ་ནས་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས་ལེ་ལོ་སྦྱོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དད་པ་ལ་སོགས་པ་

བཞེས་ལེ་ལོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བླ་བ་
ཉིད་དེ། དེས་ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་གནས་སོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་ཆོད་
ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་བའི་དངོས་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བ་སྤོང་རོ། །

ཡང་དག་པར་སྐྱོ་བའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་པས་ཆོད་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །བྱིང་ཆོད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་མི་
ཙྰལ་ན་ཡང་སྐྱོན་ཡིན་པས་སེམས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །བྱིང་ཆོད་ཞི་བ་ན་
གང་གི་ཆེ་སེམས་དམིགས་པ་ལས་རབ་རྩ་མི་གཡོ་བ་ན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཙྰལ་བ་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ནམ་པར་
གཡེང་བ་དེའི་གཉེན་པོ་བཏང་སྟོམས་བསྟོམས་པར་བྱའོ། །

རིམ་བ་དེ་ལྟར་བསྟོམས་ནས་ལངས་ཏེ་སྤར་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་རང་གི་ལྷ་
རྩོལ་འཆང་གི་གཟུགས་སུ་མོས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱན་བྱངས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་བཤད་པས་ཆོས་ཀྱི་
སྦྱིན་པ་བྱིན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་རྩ་ཡོངས་སུ་བསྟོལ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱན་མཆོམས་བཞིར་བསྦྱབ་པར་
བྱའོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་
ལེའུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཙྰལ་གཉིས་པའི་བཤད་པའོ། །

ནལ་འགྱོར་མཁས་པ་འགས་ཀྱང་སྤོན་ཆད་ཡུམ་འདྲིའི་བསྐྱབ་པ་རིག་བས་
མ་རྟོགས་པ། །གཏི་ཐུག་ཐུན་ནག་སྒྲག་ནི་མ་ལུས་བསལ་བའི་མགོན་པོས་
མཁའ་ནལ་གསུངས་པ་ཡི། །རིགས་པ་ལེགས་ལྡན་ཆོག་གིས་དེ་བཤད་པ་ལས་
བདག་གིས་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་བསྐྱས་ལྡན་
འདྲི་ནི་འགྲོ་བས་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག། །གང་ཞིག་མངོན་པར་རྟོགས་ཀྱང་
གྱིས། །དེ་ཡི་བསྐྱས་དོན་རབ་གསལ་བ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་བཤད་
པ། །རྟོགས་ལ་རྟོགས་པར་སྒྲ་བ་ཡིན། །བརྒྱད་པའི་སྟེན་སྦྱོར་ངེས་བཅེངས་
པའི། །ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ཡོངས་ཅིས་ན། །སྤྱེན་སྟོང་ཐུག་གཉིས་དག་
དང་། །བརྒྱ་ཡིས་འདྲི་སྟུག་ཤེས་པར་བྱ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སྤྱ་
བཅད་པའི་དཀའ་འབྱེལ་རྟོགས་པར་སྒྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་ཀེ་
བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གྱིས་མཛད་པ་རྟོགས་སོ། །

བལ་ཡུལ་གྱི་པཱེ་ཏ་རྩེ་ཏ་ཏ་དུ་ཤུཌིཌ་བའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་དང་། བོད་གྱི་ལོ་
རྒྱུ་བ་འགྲོ་སང་དཀར་ཤུཌིཌ་འོད་གྱིས་བསྐྱར་བའོ། །

དབར་བྱང་སྟོན་ཆིག

༥ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་གྲུང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
འི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དབར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་སྤང་བའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

